

T.C
İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
ANTRENÖRLÜK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
SPOR YÖNETİMİ BİLİM DALI

**MASA TENİSİNİN SOSYO-KÜLTÜREL ANALİZİ:
TÜRKİYE ÖRNEĞİ**

Yüksek Lisans Tezi

İmre UÇAR

Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Çiğdem ÖNER

İSTANBUL, 2020

**T.C.
İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
ANTRENÖRLÜK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
SPOR YÖNETİMİ BİLİM DALI**

**MASA TENİSİNİN SOSYO-KÜLTÜREL
ANALİZİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ**

Yüksek Lisans Tezi

İmre UÇAR

Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Çiğdem ÖNER

İSTANBUL, 2020

T.C.
İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
SPOR YÖNETİMİ

Tezin Adı: Masa Tenisinin Sosyo-Kültürel Analizi: Türkiye Örneği
Öğrencinin Adı Soyadı: İmre UÇAR
Tez Teslim Tarihi:...../..../2020

Bu tezin Yüksek Lisans tezi olarak gerekli şartları yerine getirmiş olduğu İstanbul Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü tarafından onaylanmıştır.

Prof, Dr. İzzet GÜMÜŞ
Enstitü Müdürü Vekili
İmza

Bu Tez tarafımızca okunmuş, nitelik ve içerik açısından bir Yüksek Lisans tezi olarak yeterli görülmüş ve kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri

İmzalar

Tez Danışmanı

-

Dr. Öğr. Üyesi, Çiğdem ÖNER

Üye

-

Doç. Dr. Veysel KÜÇÜK

Üye

-

Dr. Öğr. Üyesi, Mehmet SOYAL

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu, tezin planlanmasından yazıma kadar bütün aşamalarda etik dışı davranışımın olmadığını, tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi ve tez çalışması sırasında faydalandığım diğer tüm bilgi ve yorumlara da kaynak gösterdiğimi beyan ederim.

İmre Uçar

İmza

TEZ YAZIM KILAVUZU UYGUNLUK ONAYI

“Masa Tenisinin Sosyo-Kültürel Analizi: Türkiye Örneği” adlı Yüksek Lisans tezi, İstanbul Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Lisansüstü Tez Yazım Kılavuzuna uygun olarak hazırlanmıştır.

Tezi Hazırlayan
İmre UÇAR

Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Çiğdem ÖNER

Enstitü Yetkilisi
İmza

TEŞEKKÜR

Araştırmam boyunca yoğun çalışma temposunda vakit ayırarak desteklerini esirgemeyen, değerli fikir ve önerileriyle tez çalışmama yön veren saygıdeğer hocam Dr. Öğr. Üyesi iğdem Öner'e, spor ve eğitim kariyerimin destekçisi, saygıdeğer hocam Öğr. Gör. Uğur Caba'ya, spor hayatımın en büyük destekçisi, Türk masa tenisine anlam ve değer katan, tez çalışmam boyunca sağladığı tüm destekler için çok sevgili akıl hocam Tahsin Ergül'e ve çalışmaya katkı sağlayan tüm gönüllü katılımcılara teşekkürü bir borç bilirim.

Yüksek lisans öğrenimim süresince maddi ve manevi desteklerini hep üzerimde hissettiğim sevgili dostum Hilal Korkmaz'a, eğitime olan sevgisini, çalışma azmini ve başarılarını örnek aldığım sevgili kuzenim Dr. Duygu akır'a, varlığı ve yokluğuyla beni hayata hazırlayan babam İbrahim Uçar'a ve bana her zaman destek olan aileme sonsuz teşekkür ederim.

İstanbul, 2020

Saygılarımla

İmre UÇAR

ÖZET

MASA TENİSİNİN SOSYO-KÜLTÜREL ANALİZİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ

İmre Uçar

Antrenörlük Eğitimi Anabilim Dalı

Spor Yönetimi Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Çiğdem Öner

Temmuz 2020, 74 Sayfa

Bu araştırmada, masa tenisinin Türkiye özelinde sosyo-kültürel analizinin yapılması amaçlanmıştır. Araştırma Türkiye’de masa tenisi alanında uzmanlıkları olan akademisyen, elit sporcu, Federasyon görevlisi ve Federasyona bağlı antrenörler üzerinde yürütülmüştür. Konuya ilişkin veriler derinlemesine mülakat yöntemi uygulanarak yarı yapılandırılmış sorulara verilen yanıtlar ile elde edilmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen veriler kodlama işlemine tabi tutularak temalar halinde incelenmiştir.

Türkiye’deki spor kültüründe masa tenisi gibi amatör sporların bir kültür haline gelebilmesi için daha kapsamlı bir şekilde ele alınması gerektiği belirtilmiştir. Masa tenisi her yaş grubunun öğrenebileceği, oynayabileceği bir spor dalıdır. Masa tenisinin Türk toplumun büyük bir bölümü tarafından rekreasyon faaliyeti olarak bilinmesi, masa tenisinin profesyonel bir spor dalı olmasının önüne geçmiştir. Bu durum masa tenisi ile profesyonel amaçla ilgilenen bireylere göre olumsuz bir etki olarak görülmesine karşın, katılımcılar masa tenisi branşının rekreatif bir spor olmasının masa tenisi kültürüne olumlu yönde katkı sağladığını savunmuşlardır.

Araştırmada, yapılan derinlemesine mülakatlardan elde edilen bulgular, ilgili alan yazın dikkate alınarak tartışılmış, bulgulardan hareketle masa tenisi kùltürünü belirleyici etmenler ekseninde bazı önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Spor Kùltürü, Masa Tenisi



ABSTRACT

SOCIO-CULTURAL ANALYSIS OF TABLE TENNIS: TURKEY SAMPLE

İmre Uçar

Movement and Training Science

Sports Management

Thesis Supervisor: Dr. Öğr. Üyesi Çiğdem Öner

July 2020, 74 Pages

In this research, it is aimed to make socio-cultural analysis of table tennis in Turkey. The research was conducted on academicians, elite athletes, Federation officers and coaches affiliated to the federation who have expertise in the field of table tennis in Turkey. The data on the subject were obtained through the responses to semi-structured questions by applying the in-depth interview method. The data obtained because of the research were examined in the form of themes, subject to coding process.

In Turkey, it is stated that amateur sports such as table tennis should be dealt with in a more comprehensive way to become a culture. Table tennis is a sport that every age group can learn and play. The fact that table tennis is known as a recreation activity by a large part of the Turkish community has prevented table tennis from becoming a professional sport. Although this situation is seen as a negative effect for individuals who are interested in Table Tennis for professional purposes, participants argued that the fact that table tennis is a recreational sport contributes positively to the culture of Table Tennis.

In the research, the findings obtained from the in-depth interviews were discussed by taking into consideration the relevant field literature and some suggestions were made based on the factors that determine table tennis culture.

Keywords: Sports Culture, Table Tennis,

İÇİNDEKİLER

İÇ KAPAK.....	
ONAY SAYFASI.....	
BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK.....	iii
TEZ YAZIM KILAVUZU UYGUNLUK ONAYI.....	iv
TEŞEKKÜR	v
ÖZET.....	vi
ABSTRACT	viii
İÇİNDEKİLER	ix
ŞEKİLLER	xiii
KISALTMALAR	xiii
1. GİRİŞ.....	1
1.1 ARAŞTIRMANIN AMACI	2
1.2 ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ	2
1.3 ARAŞTIRMANIN SAYILTI LARI.....	2
1.4 ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI.....	2
1.5 TANIMLAR	2
2. GENEL BİLGİLER	4
2.1 BİR SOSYO-KÜLTÜREL ÇALIŞMA ALANI OLARAK SPOR.....	4
2.1.1 Sosyo-Kültürün Kavramsal Açılımı	4
2.1.2.1 Maddi ve manevi kültür	5
2.1.2.2 Öğrenilen ve simgeleşmiş kültür.....	5
2.1.3 Spor kültürü.....	6
2.1.4 Sporun Kurumsallaşması	7
2.1.5 Sporun Sosyal Psikolojisi	8

2.1.5.1 Performans sporu	9
2.1.5.2 Serbest zaman sporu	9
2.1.5.3 Okul sporu.....	9
2.1.5.4 Özel gruplarla spor.....	10
2.2 SPORUN KÜLTÜREL PRATİKLERİ	11
2.2.1 Sağlık Amaçlı Spor	11
2.2.2 Herkes İçin Spor	12
2.2.3 Engellilerde Spor	12
2.2.4 Serbest Zaman Değerlendirmesi	14
2.2.5 Seyir Sporü.....	15
2.2.6 Spor Ürünleri, Markalar ve Tüketiciler.....	16
2.3 MASA TENİSİ.....	17
2.3.1 Masa Tenisinin Tanımı	17
2.3.2 Masa Tenisinin Tarihsel Gelişimi	17
2.3.2.1 Türkiye’de masa tenisi.....	19
2.3.3 Masa Tenisi Oyun Kuralları.....	20
2.3.4 Yarışma Kategorileri.....	21
2.3.5 Ekipmanlar	21
2.3.5.1 Raket.....	21
2.3.5.2 Top: 40+ mm.....	22
2.3.5.3 File.....	22
2.3.5.4 Masa.....	23
2.3.5.5 Giyim	23
3. MATERYAL VE YÖNTEM.....	25
3.1 ARAŞTIRMANIN MODELİ.....	25

3.2 ARAŞTIRMANIN ÇALIŞMA GRUBU	25
3.3 YARI YAPILANDIRILMIŞ SORU FORMU.....	26
3.4 VERİLERİN TOPLANMASI	27
3.5 VERİLERİN ANALİZİ	27
4. BULGULAR	28
4.1 KATILIMCILARIN DÜNYADAKİ MASA TENİSİ KÜLTÜRÜ GÖRÜŞLERİNE İLİŞKİN BULGULAR	28
4.2 KATILIMCILARIN TÜRKİYE'DEKİ MASA TENİSİ KÜLTÜRÜ GÖRÜŞLERİNE İLİŞKİN BULGULAR	32
4.3 KATILIMCILARIN BİR SPOR BRANŞI OLARAK MASA TENİSİNİN TÜRK TOPLUMUNDAKİ GÖRÜŞLERİNE İLİŞKİN BULGULAR.....	36
4.4 KATILIMCILARIN MASA TENİSİ SPORUN SOSYO-EKONOMİK FARKLILIKLARA AİT GÖRÜŞLERİNE İLİŞKİN BULGULAR.....	40
4.5 KATILIMCILARIN TÜRKİYE'DEKİ MASA TENİSİ ANTRENÖR VE ALTYAPILARIN MASA TENİSİNİ KÜLTÜRÜNÜN GELİŞİMİNE İLİŞKİN BULGULAR.....	42
4.6 KATILIMCILARIN TÜRKİYE'DE İKİ FARKLI EĞİTİM ALAN MASA TENİSİ ANTRENÖRLERİNE İLİŞKİN BULGULAR.....	45
4.7 KATILIMCILARIN TÜRKİYE'DE ENGELLİLERDE MASA TENİSİ GÖRÜŞLERİNE İLİŞKİN BULGULAR	49
4.8 KATILIMCILARIN MASA TENİSİNİN TÜRKİYE'DE BİR REKREASYON FAALİYETİ OLMASINA İLİŞKİN BULGULAR.....	52
4.9 KATILIMCILARIN MASA TENİSİNİN SEYİR ZEVKİ GÖRÜŞLERİNE İLİŞKİN BULGULAR.....	55
4.10 KATILIMCILARIN SPORCU PERFORMANSLARINA VE MASA TENİSİ KÜLTÜRÜNÜ ETKİLEDİĞİ EKİPMANLARA İLİŞKİN BULGULAR.....	58

4.11 KATILIMCILARIN MASA TENİSİ SPORUNA KATKI SAĞLAYACAK GÖRÜŞLERİNE İLİŞKİN BULGULAR	61
5. TARTIŞMA SONUÇ VE ÖNERİLER.....	64
5.1 TARTIŞMA VE SONUÇ	64
5.2 ÖNERİLER.....	70
KAYNAKÇA	72
ÖZGEÇMİŞ.....	78



ŞEKİLLER

Şekil 2.1. Parker Brothers Firmasının Ping Pong Oyun Kiti.	18
Şekil 2.2. Raket Tahtası ve Lastik Malzemelerinin Birleşimi.	22
Şekil 2.3. 40+mm Masa Tenisi Topu	22
Şekil 2.4. Masa Tenisi Filesini	23
Şekil 2.5. Masa Tenisi Masası ve Ölçüleri.....	23
Şekil 4.1. Katılımcıların Dünyadaki Masa Tenisi Kültürüne İlişkin Temalar.	28
Şekil 4.2. Katılımcıların Türkiye’deki Masa Tenisi Kültürüne İlişkin Temalar.....	32
Şekil 4.3. Katılımcıların Bir Spor Branşı Olarak Masa Tenisinin Türk Toplumundaki Görüşlerine İlişkin Temalar.	37
Şekil 4.4. Katılımcıların Bir Spor Branşı Olarak Masa Tenisinin Türk Toplumundaki Görüşlerine İlişkin Temalar.	40
Şekil 4.5. Katılımcıların Türkiye’deki Masa Tenisi Antrenör ve Altyapıların Masa Tenisi Kültürünün Gelişimine İlişkin Temalar.....	43
Şekil 4.6. Katılımcıların Türkiye’de İki Farklı Eğitim Alan Masa Tenisi Antrenörlerine İlişkin Temalar.....	46
Şekil 4.7. Katılımcıların Türkiye’de Engellilerde Masa Tenisi Görüşlerine İlişkin Temalar.	49
Şekil 4.8. Katılımcıların Masa Tenisinin Türkiye’de Bir Rekreasyon Faaliyeti Olmasına İlişkin Temalar.....	52
Şekil 4.9. Katılımcıların Masa Tenisinin Seyir Zevki Görüşlerine İlişkin Temalar.	55
Şekil 4.10. Katılımcıların Masa Tenisi Ekipmanları Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Temalar.	58
Şekil 4.11. Katılımcıların Masa Tenisi Sporuna Katkı Sağlayacak Görüşlerine İlişkin Temalar.	61

KISALTMALAR

cm	:	Santimetre
GESF	:	Görme Engelliler Spor Federasyonu
ITTF	:	International Table Tennis Federation
m	:	Metre
mm	:	Milimetre
T.C	:	Türkiye Cumhuriyeti
TBESF	:	Türkiye Bedensel Engelliler Spor Federasyonu
TESF	:	Türkiye Engelliler Spor Federasyonu
TİESF	:	Türkiye İşitme Engelliler Spor Federasyonu
TMTF	:	Türkiye Masa Tenisi Federasyonu
TOSSFED	:	Türkiye Özel Sporcular Spor Federasyonu

1. GİRİŞ

Spor, insanlığın doğuşundan bugüne kadar dünyada var olan tüm toplumlar için farklı amaçlara hizmet etmiştir. Spor, toplumsal bir kavram olarak gerçekleşen, yarışma ve oyunlarda rekabet, heyecan, sevinç ve üzüntü gibi duyguları barındırırken, fiziksel ve fizyolojik prensipleri içeren, oyun gerçeğinden uzaklaşmadan serbest zamanları değerlendirmek ve sağlıklı bir hayat sürdürmeyi hedefleyen, mücadeleler veya ağır kas çalışmalarını içeren tüm etkinlikleri ifade etmektedir (Salici 2016).

Spor, toplum içerisindeki tüm bireylere ulaşan, sporcuların mücadele içerisinde oldukları, antrenörler ve yöneticilerin aktif olduğu, seyirci beklentilerinin karşılandığı, toplumların etkileşim halinde oldukları çok geniş bir etkinlik alanına sahiptir. Bu etkinlik içerisinde yer alan spor dalları, farklı toplumlarda farklı kültürler edinmiştir.

Günümüzde bazı toplumların belirli spor dalları ile özdeşleştikleri görülmektedir. Bu toplumları, Türk toplumu ve Güreş, Çin toplumu ve Masa Tenisi, Amerika toplumu ve Basketbol örnekleri ile açıklayabiliriz. Bu örneklerin ortak özellikleri ise bireylerin topluma özgü spor dallarını bir yaşam biçimi haline getirmeleri ve branşa özgü bir spor kültürü geliştirmeleridir.

Taşmektepligil ve İmamoğlu (1996) sporun, her toplumda farklı şekillerde, farklı içeriklerde ortaya çıktığını ve toplumların kültürü etkisi altında kaldığını ifade ederken, Kaplan ve Akkaya (2014) spor kültürünü spora ilişkin her türlü değeri, ürünü ve davranışı belirttiğini ifade etmişlerdir.

Kaya (2011) sporun kişisel paylaşımları arttırdığı, bireylerin sosyalleşmesini sağladığı ve toplumda tanınan bir birey olmayı kolaylaştırdığı bilinmektedir. Masa tenisi popüler bir salon sporudur. Bununla beraber öğrenmesi kolaydır ve rekreasyon amacıyla başlayanlar için eğlenceli bir oyun olabilmektedir.

Masa tenisi ile ilgili alan yazını incelendiğinde birçok çalışma yapılmış olmasına rağmen Türk toplumunun sosyal algısını incelemeye yönelik çalışmaların az olması dikkat çekmektedir. Bununla ilgili masa tenisini literatür taramasında Türkiye’de masa tenisinin sosyo-kültürel analizinin yapılmadığı görülmektedir. Bu çalışmada

masa tenisinin Türk toplumundaki sosyo-kültürel etkisi, antrenör ve sporcu değerlendirmesi, seyir zevkinin ve masa tenisi ekipmanlarının incelenmesiyle, engellilerde masa tenisinin başarısı, rekreasyon ve profesyonel bir spor dalı olarak değerlendirmesi gibi birçok farklı konu ele alarak sunulmuştur. Yapılan bu çalışma masa tenisinin sosyal alanda literatüre katkı sağlaması hedeflenmiştir.

1.1 ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu çalışmanın amacı, masa tenisi branşının Türk toplumuna özgü sosyo-kültürel analizini yapmaktır. Masa tenisinin Türkiye’de yaygınlaşmasının önündeki engellerin yanı sıra destekleyici etmenlerin ortaya koyulması çalışmanın bir diğer amacını oluşturmaktadır.

1.2 ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Spor bilimleri alanyazını incelendiğinde, masa tenisinin Türkiye özelinde sosyo-kültürel analizinin yapıldığı bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu bağlamda, bu çalışmanın, spor bilimleri alanyazınına katkı sağlayacağı ve ayrıca, öncü nitelikli olması bakımından önem taşıyacağı düşünülmektedir. Araştırma grubunu oluşturan Türkiye’de masa tenisi alanında uzman akademisyen, elit sporcu, Federasyon görevlisi ve Federasyona bağlı antrenörlerin evreni oluşturduğu varsayılmıştır.

1.3 ARAŞTIRMANIN SAYILTILARI

Bu araştırmaya katılan akademisyen, elit sporcu, Federasyon görevlisi ve Federasyona bağlı antrenörlerin Yarı Yapılandırılmış Soru Formuna içtenlikle yanıt verdikleri ve katılımcıların evreni temsil ettikleri varsayılmıştır.

1.4 ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI

Bu araştırma Türkiye’de yaşayan alanında uzman 17-55 yaş arası akademisyen, elit sporcu, Federasyon görevlisi ve Federasyona bağlı antrenörler olmak üzere toplam 16 kişi ile sınırlandırılmıştır.

1.5 TANIMLAR

Masa Tenisi: En az iki sporcunun bir masa etrafında, ellerindeki ahşap racketlerin üzerine eklenmiş lastiklerin yardımıyla küçük bir topu, masanın ortasında gerilmiş

file üzerinden karşı tarafa geçirmeye çalıştıkları olimpik bir spor dalıdır (Morpa Spor Ansiklopedisi 4 2005).

Sosyo-Kültür: Bir toplumun tarihselleşmesi ile ortaya çıkan maddi ve manevi değerleri, bireylerin kişiselleştirerek topluma uyum sağlamasıdır (Orhan 2007).



2. GENEL BİLGİLER

2.1 BİR SOSYO-KÜLTÜREL ÇALIŞMA ALANI OLARAK SPOR

Sporun temel görevi insanın beden ve ruh sağlığını birey için en uygun seviyeye getirmektedir. Spor insanların kabiliyet gelişimini bilgi ve tecrübeleri ile pekiştirmenin yanı sıra bireylerin karakter oluşumuna katkı sağlar. Spor bireylerin toplumsallaşmasını ve çevreye uyum sağlamasını kolaylaştıran fiziksel ve zihinsel etkinlikleri içermekle beraber bu etkinlikler farklı toplum ve milletleri bir araya getirmektedir. Bu farklılıkların bir araya gelmesi ülkelerin kültürlerini, gelişmişlik düzeylerini, spor farkındalıklarının tanıtımında önemli bir yeri vardır (Yetim 2000).

Araştırmanın bu bölümünde sporun her alanını etkileyen sosyo-kültürel kavramları açıklayıcı tanımlamalar yer almaktadır.

2.1.1 Sosyo-Kültürün Kavramsal Açılımı

Bireylerin yaşam tarzlarını yansıtan kültür kavramı 17. Yüzyılın sonlarına doğru tanımlanmaya başlamıştır. Filozof Taylor kültür ögesini; bireyin sahip olduğu bilgi birikimi, yaşam şekilleri, alışkanlıkları, gelenek örf ve adetlerinin bir araya toplayan bir kavram olarak adlandırmıştır. Kültür; insan hayatında yer edinen tüm değerleri içeren bir kavram olarak belirtilmektedir (Nişancı 2012).

Ülkemizde ise kültür kavramını sistemli bir şekilde tanımlayan ilk kişi Türk yazar toplum bilimci Ziya Gökalp olmuştur. Gökalp'e göre kültür; "Bir cemiyetin bütün fertlerini birbirine bağlayan, yani aralarında dayanışma husule getiren müesseseler, kültür müesseseleridir. Bu müesseselerin toplamı, o cemiyetin kültürünü oluşturur." Bu tanımdan da görüldüğü gibi; kültürü, bir toplumun bireylerini birbirine bağlayan, aralarında dayanışma içerisinde olan kurumların bir bütünü olarak düşünmüştür (Erdoğan 1975).

Bir toplumla ilgili ortaya çıkan maddi ve manevi değerleri ifade edebilmek için ise sosyo-kültür kavramı kullanılmaktadır. Kültür kavramının temelleri insanın duygu, düşünce ve davranışlarıyla sergiledikleri eylemleri ifade ederken, sosyo-kültürel kavramın temelleri ise bir toplumun tarihsellik ile toplumsallaşmasıyla

açıklanmaktadır. Bu bağlamda sosyo-kültürel alan, kişisel etkinlikleriyle değişim sağladığı, bireyin kendi arzuları ile topluma uyum sağlayarak kurduğu yeni bir doğa olarak görülmektedir (Orhan 2007).

2.1.2 Sosyo-Kültürün Sınıflandırılması

Yapılan alan yazın incelenmesi sonucunda sosyo-kültür kavramının maddi ve manevi kültür, öğrenilen ve simgeleşmiş kültür olarak bazı sınıflandırmalar dahilinde incelendiği görülmüştür.

2.1.2.1 Maddi ve manevi kültür

Maddi kültür, bir kültürel yapı içerisindeki teknolojiyi, üretim araçlarını, kullanılan araç ve gereçleri, geniş bir ifade ile insanın var ettiği ve var edeceği tüm ürünleri kapsayan alandır (Bostancı 2003). Maddi kültür, söz konusu olan coğrafyayı var eden tüm unsurları ifade eden bir kavram olup, köprüler, müzeler, dini yapılar, hamamlar, çeşmeler, yeme içme alışkanlıkları, giyim kuşam gibi öğeler maddi kültüre örnek olarak gösterilebilir.

Manevi kültürü ise örf, adet, gelenek, görenek, ahlak anlayışı, sosyal normlar, düşünce tarzları, inanış biçimleri gibi kültürleri ifade eden göstergelerden oluşmaktadır. Bu tanımlamada yer alan kültürel değerleri çoğu zaman bizzat kültür sahipleri bile ayırt edemezler (Güngör 2016). Manevi kültür, bir toplumu oluşturan, toplumun kendi içinde özel bir iletişim halinde olmasını sağlayan yazılı olmayan iletişim dilini ifade eder.

2.1.2.2 Öğrenilen ve simgeleşmiş kültür

Kültür kalıtım yolu ile ya da yaşanan toplumda nesilden nesille aktarılan duygu davranışlarla beraber öğrenilen davranışlarda içerir. Yaşam içerisinde örtük programlarla davranış haline getirilen kültür, eğitim ve sosyalleşme sürecinde bireylere aktarılmaktadır. Toplumun en küçük kurumu olan aile ise bütün bu süreçlere eşlik etmekle beraber, öğrenilen kültürün gerçek hayata uyarlanmasında önemli bir görevi vardır (Şişman 2007).

İnsanoğlu binlerce yıldır, kendilerini anlatabilmek, yer ve iz belirlemek, gelecek nesillere iz bırakabilmek amacıyla simgeler kullanmışlardır. Düşünce ve duyguları ifade ederken kolaylık sağlayan bu simgeler görsel ve sözel olabilmektedir (Gümüştekin 2011).

Kültür genellikle simgelerle anlam bulmaktadır, simgelerin bilinmesi o toplumdaki davranışların nasıl gelişeceğini bir işareti olabilmektedir. Müslüman bir toplumda cuma günleri hariç minarelerden okunan sala, bir insanın vefatını haber verir ya da pazar günleri kiliseden gelen çan sesleri Hıristiyanların kiliseye çağırılmasını ifade eder, bunlar sözel simgelerdir (Aydın 2016). Toplumsal kültürün içinde simgeler bulunmakta olup, işaret, ses, dil birer görsel simgedir. Simgeleşmiş kültürün eskiye dayandığı düşünülse de günümüzde sosyal birliktelikleri ifade etmek, liderliğin önemli bir göstergesi amacıyla da kullanılmaktadır, bayrak bu amaca örnek verilebilecek en önemli araçlardan bir tanesidir (Köse vd. 2001).

2.1.3 Spor Kültürü

İlk çağlardan günümüze kadar var olan insanlık tarihinde, insanların sosyal bir varlık olduğu ve hayatlarını daha optimum düzeyde devam ettirebilmeleri için gruplaşmak zorunda kaldıkları bilinmektedir. İnsanların grup halinde yaşamaları, maddi-manevi etkileşimleri ve devamlı sosyal ilişki içerisinde olmaları insan davranışlarında bir örneklemeye imkân sağlamıştır (Kurtkan 1980). Bu süreç içerisinde kültür, genellikle toplumların hayat biçimini ifade eder ve grup hayatında insanların birbiriyle iletişimlerini, ilgi ve ilişkilerini belirleyen örneklemeler içermekte insanların sosyal ihtiyaçlarını tatmin etmektedir. Buradan hareketle kültürün grup halinde yaşayan toplulukları düzenlediğini, meydana gelen problem ve olumsuzluklara çözüm önerileri getirdiğini çıkarmaktayız. Bu nedenle sporun, her toplumda farklı şekillerde, farklı içeriklerde ortaya çıktığını ve toplumların kültürü etkisi altında kaldığını söylenebilir (Taşmektepligil ve İmamoğlu 1996).

Spor, bireylerin toplumsallaşmasına olumlu yönde katkı sağlamaktadır. Bireyler aidiyet duygusunu spor sayesinde toplumsallaştığı ortamlarda deneyimler ve sürekliliğini sağlama ihtiyacı hissederler. Örgün eğitim hayatları sona eren yetişkin bireylerin kendi yaş gruplarıyla veya farklı yaş gruplarıyla yeniden sosyalleşmesinde spor etkin bir biçimde kullanılmaktadır. Sporun bu katkılarını göz önünde bulundurarak sosyal yaşamda ve eğitim programlarında daha işlevsel görevler verilmesi spor kültürünün gelişmesi için önemli bir adım olacaktır (Kaplan ve Akkaya 2014).

Spor, günümüzde sadece performans sergilemek amacıyla yapılan, kişinin yarışmalara katılarak bir rekabet içine girmesine yönelik yapılan bir etkinlik olmayıp kişinin sağlık durumunu geliştiren ve kronik hastalıklardan koruyan hareketlerin bir bütünlüğü olarak ifade edilmektedir (Bangsbo vd. 2003).

Toplumsal yaşamın içerisinde yer alan her birey sosyal yaşamda bazı etkinliklere katılır. Benzer kültüre sahip bireyler, oynadıkları bu rollerin gereklerini bilirler ve bu rollere uygun davranırlar. Toplantı kültürü, tribün kültürü, kütüphane kültürü, yemek kültürü, spor kültürü gibi kavramların, hepimiz için ortak ya da özel anlamları vardır. Bu anlamda seyirci olarak örnek tezahüratlar yapılması, sporcuların centilmen davranması, hakemlerin maçları adilce yönetmesi veya bu örneklerin karşıt anlamları ile davranışlar sergilenmesi bir spor kültürüdür (Kaplan ve Akkaya 2014).

2.1.4 Sporun Kurumsallaşması

T.C Anayasasının 58'ince 59'uncu maddelerinde yer alan 'Devlet, gençleri alkol düşkünlüğünden, uyuşturucu madde bağımlılığından, kumar ve benzeri kötü alışkanlıklardan ve cehaletten korumak için gerekli tedbirleri alır' ve 'Devlet, her yaştaki Türk vatandaşlarının beden ve ruh sağlığını geliştirecek tedbirleri alır. Sporun kitlelere yayılmasını teşvik eder' (Resmî Gazete 1982). İfadeleri devletin gençleri bazı kötü alışkanlıklardan alıkoyması, herhangi bir ayırım yapmadan her vatandaşına spor yapma imkânı sunması, spor hakkında bilgilendirmesi, sporla buluşturması ve spora teşvik etmesi vurgulanmıştır.

Halkın sporla buluşturulması belediyelerin görev ve sorumlulukları arasında yer almaktadır. Belediyeler kanununda yer alan 14'üncü maddeye göre belediyeler, kültür sanat, gençlik ve spor vb. hizmetleri sunarlar. Gerektiğinde, öğrencilere, amatör spor kulüplerine malzeme verir ve gerekli desteği sağlar, her türlü amatör spor karşılaşmaları düzenler, yurt içi ve yurt dışı müsabakalarda üstün başarı gösteren veya derece alan sporculara belediye meclisi kararıyla ödül verebilir (Resmî Gazete 2005). Belediyelerin görev ve sorumlulukları içerisinde yer alan bu maddeler, halkın sağlığını koruma, rekreasyon faaliyetleri sürdürme, toplumun kaliteli vakit geçirmesine olanak sağlama, antrenör ve sporcu yetiştirme ve toplumda sporun yaygınlaştırılması için büyük önem taşımaktadır.

Yaşamın vazgeçilmez bir dinamiği haline gelen spor, toplumların en etkili ve önemli sosyal kurumlarından biridir (Delaney ve Madigan, 2015). Spor kendi içinde toplumla beraber gelişen, değişen, başkalaşan canlı bir yapıdır, toplumdaki ayrı düşünülemez (Talimciler 2010). Spor bireysel ve toplumsal birlikteliği geliştirmekle beraber toplumun ulusal saygınlığı kazanmasında önemli bir araçtır (Yetim 2016). Spor bazı ülkelerde uluslararası bir psikolojik savaş haline gelmiştir, gelişmiş toplumlar dış ülkelerde kendilerini temsil edecek sporcuları önemser ve onları en iyi şekilde yetiştirmeye önem verirler, ülkelerini başarılı bir şekilde temsil eden sporcular uluslararası psikolojik savaşta kazanmış kabul ederler.

2.1.5 Sporun Sosyal Psikolojisi

Sosyal psikolojinin alanı kendi gerçeklerini yaşayan, etkileşim halinde olduğu birey ve gruplar üzerinde kontrolü olan, birlik ve dayanışma içerisindeki bireyleri ifade etmektedir (Moscovici 1972).

Sosyal psikoloji, en geniş ifade ile kişiler arası etkileşim bilimi olarak tanımlanmaktadır. Sosyal psikoloji, psikoloji ve sosyoloji arasında yer alan bireyin toplumdaki davranışlarını inceleyen bir bilim dalıdır. Psikolojik temelli sosyal psikoloji, olayları bireyden çevreye doğru inceler. Sosyoloji temelli sosyal psikoloji olayları çevreden bireye doğru inceler.

Sosyal psikolojiyi içeren konular toplum-grup-birey üçlüsünü içine almaktadır. Bireyin içinde bulunduğu toplumu nasıl tanımladığı, birey ya da grubun etkileşim halinde olduğu toplumda davranış ilişkileri, toplumun birey ve gruplara etkisi bu üçlüyü örneklemektedir (Sosyal Psikoloji 2020).

Spor dünyada her bireyin gerek seyirci olarak gerek sporu yaparak etkileşim halinde olduğu sosyal bir kavramdır. Spor psikolojisi bir sporcu için spor yapmak amacıyla öğrenilen tüm becerilerin fiziksel ve ruhsal bütünlüğünü ifade eden bir spor bilimidir. Performans öncesinde sporcuyu hazırlamak, performans sırasında hazır bulunurluğu sağlamak ve performans sonrasında sporcunun kendisini değerlendirirken sağlıklı bir ruh hali oluşturmak spor psikolojisini ilgilendiren becerilerdir (Koruç 1992). Spor performanslarında başarının şansa bağlı olduğu düşünülürken psikoloji biliminin gelişmesiyle bu düşüncenin yerini bilimsel temeller almıştır. Yapılan alan yazın incelenmesinde sporun sosyal psikolojisini tanımlayabilmek için performans sporu,

serbest zaman, okul ve özel gruplarla spor olmak üzere 4 farklı konuda ele alındığı görülmüştür.

2.1.5.1 Performans sporu

Herhangi bir sporda performans üç ana unsurun birleşmesiyle belirlenir bunlar; müsabaka öncesi kondisyon, beceri düzeyi ve müsabakaya psikolojik hazırlık olarak sıralanır. Tüm sporcular için performans, müsabaka için psikolojik hazırlığı içermektedir. Psikolojik dayanıklılık olmadan hiçbir sporcu müsabakaya tam anlamıyla yeterli olarak hazırlanmış kabul edilemez (Demir 2017).

Spor hareketinin en belirgin özelliği içerisinde yarışma duygusunu içermesidir. Bauman (1994) 'e göre performans sporcusunun amacı, yarışmalarda başarı elde etmek, kendisini geliştirmek ve başarısını daha ileriye taşımaktır. Spor psikolojisinin amacı ise bu sporcuların psikolojik karakterlerini ortaya çıkararak antrenman ve yarışma esnasında performanslarını en üst seviyeye ulaşmasına yardımcı olmaktır.

2.1.5.2 Serbest zaman sporu

Günümüzde yaşam kalitesini olumsuz yönde etkileyen yoğun çalışma temposu, trafik, aile içi problemler, geçim sıkıntısı gibi etkileri ortadan kaldırmak veya iyileştirmek amacıyla kişiler serbest zamanlarını kendilerini rehabilite edeceği etkinlikleri tercih ederler. Serbest zamanı en iyi şekilde değerlendirmek ise fiziksel aktivite ve spordan geçer. Bireyler tek başına yaptıkları aktiviteden bireysel bir haz alırken grup halinde katıldıkları etkinliklerde ise paylaşım içerisindedirler.

Sıkıntı içeren bir durum sonrasında, rahatlamayı ifade eden serbest zaman, sporu aktif veya pasif olarak, yani sporu yapan veya seyirci olarak gerçekleştirmek için yapılan aktivitelerin tamamını kapsamaktadır. Spor, eğlenmek, can sıkıntısından kurtulmak ve bunların yanı sıra, merakı gidermek ve hoş bir şekilde zaman geçirmek için de yapılmaktadır (Karaküçük 2008).

2.1.5.3 Okul sporu

Okul sporundaki tutum ve davranışlar spor psikolojisinin, gençlik kişilik gelişimiyle ilgili çalışmaları ortaya koyar (Thomas 1995). Bu bağlamda beden eğitimi dersini yürüten eğiticiye önemli bir görev düşer. Bu görev, ders esnasında öğrencileri gözlemlerken karşısına çıkan psikolojik fırsat ve imkanlardan olabildiğince

yararlanmak olarak tanımlanabilir. Beden eğitimi dersinin duygusal boyutu, bu dersin nitelikli bir öğretmen tarafından bilinçli bir şekilde yürütülmesini gerekli kılmaktadır. Derslerdeki kaygı, çekingenlik, coşku içeren aşırı sevinç gösterileri, akran zorbalığı, ekonomik ve kültürel farklılıkların meydana getireceği farklı duygusal durumların doğal olduğunu kabul etmek ve bu duyguları bilinçli bir şekilde yönlendirmek doğru olacaktır. Öğrencilerin beden eğitimi derslerinde, duygu ve heyecanları rahatça ifade etme veya bastırma, kontrol etme ve istikrarlı hale getirme veya bu duygusal durumlara karşı duyarlılık kazanmayla onları birbirinden ayırt etme gibi özellikleri kazandığını söyleyebiliriz (Baumann 1994).

Öğrencilerin beden eğitimi öğretmeni tarafından okul içinde ve dışında yaşam boyu spora motive etme amacı, üzerinde önemle durulması gereken önemli bir konudur. Beden eğitimi dersine katılan öğrencilerin sporu profesyonel bir sporcu gibi karşılamaları beklenmez. Öğrencilerin çoğunun zorunluluktan dolayı beden eğitimi dersine katıldıkları göz ardı edilmeden, öğrencileri spora motive etmek ve onları ömür boyu spor etkinliklerine heyecan duyar hale getirmek gerekmektedir. Çağdaş bir beden eğitimi dersinin temel amacı, öğrencileri yaşam boyu spor yapmaya, sporu hayat biçimi haline getirmeye teşvik edecek bir motivasyonu oluşturmaktır (İkizler 2000).

Günümüzde bireyler ilk olarak aileleri ile beraber sporla tanışırlar sonrasında ise okul öncesi döneminden itibaren başlaması gereken spor eğitimi şu an sürdürülen müfredatta ilkokul dördüncü sınıfta başlamaktadır. Dolayısıyla yukarıda okul sporu ve beden eğitimi dersleri ile ilgili yapılan kişinin duygusal gelişimini etkileyen tüm tanımlamalar ülkemizde geç oluşmaya başlamaktadır.

2.1.5.4 Özel gruplarla spor

Toplumdaki uç gruplar uygulanan spor programlarına her zaman katılmazlar. Bu gruptaki insanlar spor hayatının getirdiği disipline uyum sağlayamazlar. Söz konusu bireylerin fiziksel, ruhsal veya başka engeller spor yapmalarını zorlaştırır. Bulunduğu ülkede dil sorunu yaşayan yabancılar, rehabilitasyon dönemindeki hastalar, zihinsel veya bedensel engelli bireyler bu gruba örnektir. Bu grupların sportif faaliyet içerisinde bulunması bireylerin kendini gerçekleştirme, içinde bulunduğu

sıkıntılı hallere uyum sağlamasında, toplumla iç içe olmasında önemli etkisi vardır (Baumann 1994).

2.2 SPORUN KÜLTÜREL PRATİKLERİ

Spor, günümüzde çok farklı alanlarda ortaya çıkmaktadır. Çalışmanın bu bölümünde sporun bir toplum içerisinde yer aldığı alanlar ifade edilmiştir.

2.2.1 Sağlık Amaçlı Spor

Modern yaklaşımlara göre sağlık, insanın fiziksel, psikolojik ve sosyal iyilik durumudur (İkizler 2000). Düzenli ve amaca uygun yapılan egzersizlerin kişinin bedensel rahatsızlıklara karşı olumlu yönde cevap vermesi ve bununla beraber kendisinin fiziksel olarak iyi ve sağlıklı hissetmesi, bedensel iyilik haline fayda sağlamaktadır. (Blumenthal vd. 1982).

Kas, kemik, eklem ve dolaşım sistemine etki eden düzeli yapılan fiziksel egzersizlerin insan bedenine katkısı her geçen gün daha çok belirginleşmiştir. Aerobik kapasitesi yüksek uzun mesafe koşuları ve yüzme, bisiklet gibi dayanıklılık sporları yapan bireylerde hipertansiyon, şeker ve kalp hastalıkları daha az görülmektedir (Akgün 1986).

Sanayileşmiş ülkelerdeki başlıca ölüm nedenleri arasında bireysel davranışların yol açtığı hastalıkların yer alması sağlık ve hastalık davranışlarının önemli ölçüde hareket kavramına ihtiyaç duyduğunun göstergesidir. Planlı bir şekilde yapılan fiziksel egzersizlerin emniyet kemerini takmaya, öz bakım becerilerini geliştirmeye, sigara kullanmamaya ve sağlıklı beslenmeye kadar birçok farklı davranışları da etkilediği bilinmektedir (Ogden 1996; Pitts Phillips 1998).

Bir çocuğun motorik gelişimi ile elde ettiği deneyimler, benlik algısını oluşturmasında ve kişiliğinin şekillenmesinde önemli rol oynar. Tekrarlanan olumsuz davranışlar kişilik gelişimini zedeleyerek özgüven problemlerini ortaya çıkarır. Kendisine yeterli derecede güvenemeyen bir çocuğun birtakım hareketleri yapmaktan kaçınması hareket gelişimini engelleyerek kendisine olan güvensizliğini ve kaygılarını arttırır. Sonuç olarak hareket gelişiminin, psikolojik gelişimi etkileyen bir kavram olduğunu söyleyebiliriz (Henning 1993).

Buradan hareketle sporla ilgilenen bireylerin amacı fiziksel ve fizyolojik sağlıklarını iyi hale getirerek kronik hastalıklardan korunma, ruhsal sağlıklarını iyi hale getirerek kendine güvenini sağlamak ve yaşamlarını sağlık bir şekilde sŸrdŸrmek diyebiliriz.

2.2.2 Herkes İçin Spor

Avrupa Konseyi'nin Spor Gelişim Komitesi Herkes İçin Spor; sosyal durumlarına, menşelerine, zŸrlŸ ve engelliliklerine bağlı olmaksızın spor yapmayı arzu eden herkesin boş zamanlarını spor ile ilişkilendirme iştirakini mŸmkŸn kılma anlamında bir deyimdir şeklinde tanımlamaktadır (Herkes İçin Spor 2020).

Bu tanımlama doğrultusunda beden eğitimi, kişinin isteği doğrultusunda, yaşı ve cinsiyeti ne olursa olsun yetenek ayrımı yapmaksızın eğlenmek, oyun oynamak, eğlenceli aktivitelere bulunmak, insanlarla etkileşim halinde olmak, bedenini ve ruhunu iyi hissetmek için bir araçtır. Herkes için spor; sporu herkesin yararlanacağı, hoşlanacağı, eğleneceği ve sağlığını korumayı amaçlayarak hayatı kolaylaştırmayı hedefleyen uluslararası bir programdır (Derman 2016).

Herkes için spor hareketinin Ÿlkemizde uygulanmasının diğer amaçlarını şöyle ifade edebiliriz:

- a) Serbest zamanları sporla değerlendirmek,
- b) Toplumda spor kŸltŸrŸ oluşturmak,
- c) Bireyin sporla ilişkili ortamlarda kendini gerçekleştirmesini sağlamak,
- d) Bireyde zgŸven duygusunu oluşturmak,
- e) Dil, din, ırk, yaş, cinsiyet ayrımı yapmaksızın bireylerin bir araya gelerek toplumsallaşmasını sağlamak,
- f) Toplumsal barış ve dayanışmayı sağlamak,
- g) Spor kitlelere yaymak ve daha çok elit sporcular yetiştirerek TŸrk sporuna katkı sağlamak (Kadığil 1990).

2.2.3 Engellilerde Spor

Engelli ve engellilik Ÿzerine yapılan tanımlamalarda kullanılan engelli ve zŸrlŸ szcŸkleri birbiri yerine kullanılmaktadır dolayısıyla bu ifadeleri içeren bir tanımlama yapabilmek mŸmkŸn değildir (şişman 2002).

Dünya Sağlık Örgütü 1980 yılında konuya ilişkin yaptığı tanımlamaları Yetersizlik (Impairment), Özürlülük (Disability) ve Engellilik (Handicap) sözcükleri ile 3 sınıfta ilişkilendirmiştir. Yetersizlik, vücudun sağlık bakımından zihinsel ve fiziksel fonksiyonlarındaki eksiklik, geçici ve sürekli kayıp veya anormalliktir, bu tanım organ ve doku bozukluklarını ifade eder. Özürlülük, bir yetersizlik sonucu oluşan, sağlıklı bir insan için normal kabul edilen zihinsel ve fiziksel fonksiyonların kaybı veya yerine getirilememesidir, bu tanım günlük yaşam aktivitelerini içerir. Engellilik, yetersizlik ve özürlülük ile oluşan, toplum tarafından kabul gören yaş, cinsiyet, kültür, sosyal durumlarda normal görülen davranışların eksik ya da aşırı sergilenmesidir (Kaya 2011).

Tüm dünyada spor olanakları herkes için eşit değildir. Bu eşitsizliğin en yaygın maruz kaldığı kişiler engellilerdir (Krebs 2000). Engellilerin düzenli bir şekilde egzersiz ve spor yapması hayatın içerisinde karşılaştıkları olumsuz koşullarla başa çıkabilmeyi, sağlıklarını koruyabilmelerini, toplumun içinde yer alabilmelerini sağlayan önemli bir araç olarak kabul edilmektedir (Lewis Fragala 2005).

Ülkemizde ise engellilerin sporla ilişkilendirilmesi 1990 yılında kurulan Özürlüler Spor Federasyonu ile beraber sağlanmaya başlanmıştır. Federasyonun adı 1997 yılında Türkiye Engelliler Spor Federasyonu (TESF) olarak değiştirilmiştir. TESF 2000 yılında faaliyetlerini daha kapsamlı hale getirebilmek için, Türkiye Bedensel Engelliler Spor Federasyonu (TBESF), Türkiye İşitme Engelliler Spor Federasyonu (TİESF), Türkiye Görme Engelliler Spor Federasyonu (GESF) ve Türkiye Özel Sporcular Spor Federasyonu (TOSSFED) olmak üzere 4 ayrı federasyona ayrılmıştır. (Türkiye Bedensel Engelliler, Türkiye İşitme Engelliler, Türkiye Görme Engelliler, Türkiye Özel Sporcular 2020). Engellilerde sporun kategoriler halinde dört federasyonun çatısı altında toplanması engelli bireylerin sporun içinde bir hayat sürdürürken kendi içlerinde engelli sporunu rekreasyon ve performans amaçlı spor olarak ikiye ayırmıştır. Performansların adilce bir yarışma programı uygulamaya teşvik etmiştir bu durum engelli bireylerin toplumla barışık bir halde yaşaması için önemli bir adımdır.

Türkiye’de engelli sporcuların ilk olarak 1992 yılında Barselona’da gerçekleşen Paralimpik Oyunları’na katılım göstermesiyle beraber başlamıştır. İlk madalyalarını

2004 Atina’da yılında atıcılık dalında altın ve bronz olarak kazanılmıştır. Engelli sporcular 2016 yılında Rio’da gerçekleşen Paralimpik Olimpiyatları’nda rekor bir sayı olarak 79 sporcu ile katılım göstermiş üç altın, bir gümüş, dört bronz olmak üzere ülkeye sekiz madalya kazandırmışlardır (İmamoğlu 2016).

Sporcular için resmî gazetede yayımlanan başarılı sporculara aylık bağlanması ve devlet sporcusu ünvanı verilmesi 2009 yılında bedensel engelli sporcuları da kapsar hale getirilmiştir. Uluslararası yarışmalarda ilk üç dereceye giren engelli sporculara engelsiz sporculara uygulandığı gibi özel bir puan verilerek yükseköğretim kurumlarına yerleşmelerine imkânı sağlanmaktadır (T.C. Resmî Gazete 28 Mayıs 2008, sayı: 5774). Türkiye Cumhuriyeti’nin sporcularını engelli veya engelsiz olarak ayırmadan aynı statüde değerlendirmesi sosyal devlet anlayışının bir kanıtıdır. Bu durum engelli bireylerin spora daha çok ilgi duymasını ve yaygınlaşmasını sağlamaktadır.

2.2.4 Serbest Zaman Değerlendirmesi

Serbest veya boş zaman, fizyolojik ihtiyaçların karşılanması, ev ve iş yaşamı için yapılması zorunlu işler gibi yapılan faaliyetlerin dışında kalan, tamamen bireylerin seçimlerine bağlı olarak tek başına ya da grup halinde özgürce yaptıkları etkinliklere ayrılan zaman olarak tanımlanabilir. Abadan (1961) serbest zamanı uyumak, yemek yemek, vücut temizliği yapmak, eğitim görmek, ders veya bir işte çalışmak gibi zamanın dışında kalan zaman olarak açıklamaktadır. Dumazedier (1974) ‘e göre bir faaliyetin serbest zaman faaliyeti olarak nitelendirilmesi için serbest olma, haz sağlama, bireysel olma ve yararcı olmama özelliklerini göstermesi gerekmektedir.

Eğlenme oyun oynama ihtiyacı insanın fiziksel ve zihinsel gelişimine katkı sağlarken ruhsal doyumu için de fayda sağlamaktadır (Gökçe 2019). Eğlenme gereksinimi ve oyun bir spor branşında gerçekleştirebileceği gibi çeşitli yarışmalar, etkinlikler, festivaller ve dans şeklinde de olabilmektedir (Tel 2007). Özetle boş zaman, bağımsız ve özgür şekilde seçilen aktivitelerin gerçekleştirildiği zamanı ifade etmektedir (Çöl 2015). Bu tanımlamalar doğrultusunda insanın zorunlu halde yaptığı işlerden geriye kalan boş zamanının kaliteli bir şekilde değerlendirmek amacıyla fiziksel, zihinsel, sosyal ve ruhsal doyumunu olumlu yönde ileriye taşımak için en uygun boş zaman değerlendirme eylemi olarak fiziksel hareket içeren egzersizlere ihtiyaç duymaktadır.

Yukarıda yapılan tanımlamalarda yer alan boş zaman değerlendirmesi için gerçekleştirilen aktiviteler rekreasyonel faaliyetleri ortaya çıkarmaktadır (Köktaş 2004). Rekreasyon faaliyetlerini, bireyin yapmaktan zevk aldığı sportif, kültürel ve sosyal etkinliklere gönüllülük ilkesi ile katılarak başka insanlarla sosyalleşmesi ve günlük yaşamın sıkıntılarından kurtulmasıdır ifadeleri ile tanımlamıştır.

Rekreasyon faaliyetlerinin bazı önemli özellikleri aşağıda sunulmuştur;

- a) Birey ve toplumun sağlığını korur.
- b) Yapılan aktivitelerin bir amaca yönelik olmaması hırs ve rekabeti ortadan kaldırarak toplumun sosyalleşmesini sağlar.
- c) Okul kavramının yardımcı bir öğretmenidir.
- d) İyi düzenlenmiş bir rekreatif etkinlik, bireye kişisel özelliklerini geliştirmesinde yardımcı olur, yasa dışı işlere yönelim azalır, birey ve toplumun hayat kalitesi artar.
- e) Güzel sanatlarla ilgili rekreatif etkinlikler ve çeşitli sporlar öğretici, düşündürücü ve geliştirici yönleri ile de önem taşırlar.
- f) Rekreatif etkinlikler, ruhsal sağlık açısından sorunlar teşkil edebilecek, çevre ve iş değişimi, özel hayatta yaşanan problemler sonucu ortaya çıkan ruhsal gerginlikleri giderir. İç huzuru sağlar.
- g) Rekreatif etkinlikler insanı zaman tasarrufuna teşvik eder, iş yaşamındaki çalışma verimliliğini artırır.
- h) Uluslararası ilişkileri geliştirir, ülkeler arasında yakınlaşma ve dünya barışı için elverişli bir zemin hazırlar.
- i) Sportif etkinlikler ve açık havada serbest hareket imkânı insanın bedensel sağlığını olumlu yönde geliştirir. Bireyin bedensel ve ruhsal sağlığına yaptığı olumlu katkılar ile birçok sakatlığa ve hastalığa karşı daha dirençli hale gelir.

Salgın hastalık, doğal afet gibi dünya çapında yaşanan sıkıntılar süresince evde yapılabilen bir etkinlik olması bireyin ruhsal ve fiziksel sağlığını korumakta önemli bir amaca hizmet etmektedir (Yılmaz 2007; Yılmaz 2018; Ardahan vd. 2016).

2.2.5 Seyir Sporu

Spor seyircileri, spor karşılaşmaları seyrederek zaman, para veya enerjilerini harcayan bireyleri ifade etmektedir (Koca 2015). Spor etkinlikleri, spor ekonomisinin

kalbi olarak değerlendirildiğinde, seyirciler o kalbe kan pompalayan atardamarıdır (Shank and Lyberge 2015). Seyirciler sporu takip etmek için, stadyum veya spor salonlarına giderek spor müsabakalarına katılabilir ya da bireysel veya grup halinde medya üzerinden izleyebilirler (Fullerton and Merz 2008).

Spor seyircilerini, profesyonel spor takımlarının maçlarına katılmak için en çok güdüleyen etmenler, dolaylı başarı, heyecan, takım, kaçış ve sağlıklı çevresel güdüleri olup, en az güdüleyen etmenler ise, oyunculara ilgi, müşteri hizmeti, aile ile bağ, eğlence değeri ve toplumsal destek güdüleridir (Honça 2016).

Seyir sporları amatör ve profesyonel spor olarak iki ayrı grupta değerlendirilebilir. Sporcular, amatör sporlar haz odaklı performans sergilerler profesyonel sporlarda ise söz konusu olan haz duygusu ekonomik kaygılar sebebiyle ikinci plana atılmaktadır. Bu bağlamda seyir sporları amatör sporlarda spora ilgi ve tamamen seyirlik özelliğini temsil ederken profesyonel sporlarda yöneticiler, antrenörler ve sporcular açısından gelir elde edecek bir mesleğe dönüşmektedir.

2.2.6 Spor Ürünleri, Markalar ve Tüketiciler

Spor pazarlamasının bir fonksiyonu olan spor ürünü; spor katılımcısına veya sponsora bir fayda sağlamak için şekillendirilen bir mal, bir hizmet veya bu ikisinin kombinasyonudur. Bu tanımın ışığı altında, spor pazarı içerisinde yer alan bir spor organizasyonu, bir spor malı, bir sporcu, bir stadyum veya herhangi bir spor hizmeti spor tüketicilerinin istek ve ihtiyaçlarını karşılamaya yöneliktir (Argan 2002).

Spor tüketicisi güdülenme süreci, tüketicinin içinde karşılanması gereken bir ihtiyaç olduğunda ortaya çıkar (Noel 2009). Tüketiciler spor karşılaşmalarında, performans sergilediği spor dalında, taraftarı olduğu takımın ürünlerini tercih etmede spor ürününe ihtiyaç duyar.

Spor ürününü soyut ve somut ürünler olmak üzere iki şekilde incelemek mümkündür. Somut ürünler elle tutulan fiziksel ürünlerdir. Spor ürünleri mağazaları tenis topları, raketler, idman araç ve gereçleri gibi somut ürünler satmaktadır. Soyut ürünler ise bir spor karşılaşması, Olimpiyat, stadyum atmosferi gibi tanımlanmaktadır (Özdemir 2005).

Tüketiciler spor ürünü satın alırken marka bilinirliğine önem vermektedir. Tüm dünyadaki marka anlayışı, tüketiciler tarafından algılanan bir hizmet güvencesidir. İsim ve logolarla malın kolaylıkla tanınması ve akılda kalması, sunulan kalite güvencesi, tüketiciye seçim hakkı verilmesi ve haklarının korunması, tüketicinin malın özellikleri hakkında bilgi sahibi olması gibi tüm özellikleri satılan ürünün marka olmasından kaynaklanır (Ayyıldız 2007).

Marka isimleri, müşterisine ürün hakkında fikir vermesi müşterinin o markaya bağlılığını sağlar. Önceden kullanılmış markalar hakkında tüketiciler olumlu olumsuz yönde tutumlar sergilerler, ürünle yeni tanışmış tüketici tutumları dikkate alarak satın alma işlemini gerçekleştirir veya satın almaktan vazgeçer. Alıcılar açısından markanın faydası, statü belirten markalara sahip olmanın verdiği psikolojik kimlik olarak değerlendirilir. Markanın güvenilir olması alıcının ürün satın alma kararını kolaylaştırır. Markalar, mal hakkında tüketicilere bilgi sağlarlar (Pride and Ferrel 1987; Tuncer vd. 1994).

2.3 MASA TENİSİ

Araştırmanın bu bölümünde masa tenisi sporu ile ilgili tarihsel, teknik-taktik, ekipman bilgisi ve oyun kurallarını içeren bilgiler yer almaktadır.

2.3.1 Masa Tenisinin Tanımı

En az iki sporcunun bir masa etrafında, ellerindeki ahşap racketlerin üzerine eklenmiş lastiklerin yardımıyla küçük bir topu, masanın ortasında gerilmiş file üzerinden karşı tarafa geçirmeye çalıştıkları olimpik bir spor dalıdır (Morpa Spor Ansiklopedisi 4 2005).

2.3.2 Masa Tenisinin Tarihsel Gelişimi

Masa tenisi sporu en eski adıyla salon tenisi olarak bilindiği 1880’li yıllarda Hindistan ve Güney Afrika’daki İngiliz ordu askerleri tarafından boş zaman değerlendirme amaçlı oynanırdı. Puro kutularından racket, şarap şişesi mantarlarından top yaparak yemek masalarının ortalarına koydukları kitaplarla file yaparak masa tenisi oynuyorlardı.

İngiltere bu oyunu geliştirerek oyunun farklı versiyonlarını ortaya koymaya başladı. Bunlar “whiff whaff” ve “gossima” gibi değişik isimlerle biliniyordu. Masa tenisinin

ilk ticari girişimi ve halkla tanıştırma adımı Parker Brothers firması tarafından gerçekleştirildi. Masalara kolaylıkla kurulabilen net, dışı file kaplı küçük bir top ve minyatür raketlerden oluşan salon tenisi oyun kitlerini satmaya başladı.

1900 yılında Amerika'yı ziyaret eden Gibb, dönerken yanında küçük, içi boş selüloid toplardan getirdi ve salon tenisini arkadaşları ile oynarken bu topları kullanmaya başladı. Gibb oyun esnasında topun rakete ve masaya çarptığı zaman çıkardığı sesi temsil eden "ping pong" ismini kullanmaya başladı. Bu gelişmeden bir sene sonra İngiliz spor malzemeleri üreticisi John Jacques ping pong ismini kendi adına tescil ettirdi ve bu ismi Parker Brothers firmasına sattı. Bu firma salon oyun kitlerini artık ping pong ismiyle satmaya başladı.



Şekil 3.1. Parker Brothers Firmasının Ping Pong Oyun Kiti

Diğer üreticilerin kullandığı genel bir isim olan masa tenisi ekipmanlarının satılmaya başlanması ile beraber İngiltere ve Avrupa'da masa tenisi yavaş yavaş yaygınlaşmaya başladı. 1921 yılında İngiltere'de bir masa tenisi federasyonu kuruldu, sonrasında ise 1926 yılında İngiltere, İsveç, Macaristan, Hindistan, Danimarka, Almanya, Çekoslovakya, Avusturya ve Galler'in Berlin'de yaptıkları toplantıda Uluslararası Masa Tenisi Federasyonu (Fédération Internationale de Tennis de Table) kuruldu.

İlk dünya şampiyonası ise 1927 yılında Londra'da yapıldı. Bu yıldan sonra 2.dünya savaşı bitene kadar şampiyonalar Macaristan egemenliği altında gerçekleştirildi. Bu yıllarda dünyanın en iyi oyuncularını barındıran ülkeler ise Macaristan, Çekoslovakya

ve Romanya oldu. Amerika ise kendi federasyonunu 1930 yılında kurdu fakat Parker Brothers ekipmanları kullandıkları için üye sayısı beklenen sayıya ulaşmadı.

İkinci dünya savaşından sonra bir süre daha masa tenisi egemenliği Avrupa oyuncularında devam etmiştir. Bu gücün Asya ülkelerine geçmesi ise 1953 yılında gerçekleşti. Asya'lı oyuncuların hızlı bir şekilde yıldız olmasının sebebi ise Japon Horoi Satoh'ın 1952 yılında ilk defa süngerli lastiklerin kullanılmaya başlamasıdır. Oyunun kalitesini etkileyen raket malzemesine yapılan bu değişiklik topa daha hızlı ve falsolu vurmaya sağlamış ve oyunu hızlandırmıştır. Kalem tutuşu diye bilinen kendilerine özgü bir "Pen-holder" tutuşunu geliştirdiler, bu tutuş sayesinde raketin tek bir yönünü kullanarak backhand ve forehand vuruşlarını yapabildiler. Bu tutuş hala günümüze üst düzey sporcu tarafından kullanılmaktadır.

Masa tenisi sporu 1988 Seul Olimpiyatlarında erkek ve bayanlarda tekler ve çiftler müsabakalarını içeren bir spor haline geldi (Olimpiyatlarda Türkiye Masa Tenisi 2020).

2.3.2.1 Türkiye'de masa tenisi

Masa tenisi sporunun Türkiye'de ilk defa 1920'li yılların ikinci yarısında başladığı ve ilk kez Robert Koleji'nde oynandığı bilinir. Toplum tarafında kısa sürede benimsenmiş ve İstanbul'da ve çevre illerde yaygın bir şekilde oynanmaya başlanmış, ilk turnuva ise Altınordu kulübü tarafından düzenlenmiştir. İlk yıllarda yakaladığı popülerlik 1948 yılına kadar bir duraklama devrine girmiştir. Masa tenisinin Türkiye'de ikinci doğuşunu gerçekleştirmesi Güneri Altunkal, Hamit Pişkin, Aleko Morisis ve Ojen Read gibi genç idealistlerle beraber bu spora gönül veren insanlarla gerçekleşmiştir.

1966 yılı ise Türkiye masa tenisi için bir dönüm noktası olmuştur. Uzun yıllar Tenis Federasyonu çatısı altında faaliyetlerini sürdürmüş ve 1966 yılına Türkiye Masa Tenisi Federasyonu kurulmuş ve tecrübeli gazeteci Ali Abalı başkanlığa getirilmiştir. Federasyonun kurulmasıyla beraber okullarda küçük yaştaki çocuklara antrenörler tarafından sistemli bir eğitim verilmeye başlanmıştır (Atakan 2011).

Masa tenisi branşı, 1966 yılından bu yana büyük gelişmeler kaydetmiş olsa da toplum tarafından hala bir kiraathane kültürü olarak nitelendirilmektedir. Bu durum son yıllarda değişmeye başlamış olsa da masa tenisinin toplum tarafından yanlış

öğrenilmesine neden olmuş özellikle gerçek dışı kurallarla, kıyafetlerle, malzemelerle oynanmasına yol açmıştır (Salici 2016).

Masa tenisi ülkemizde ilk defa 1927 yılında oynandığı bilinmektedir. Bu tarihi altyapı sporcusu yetiştirme anlamında başlangıç olarak kabul edemeyiz. 1969 yılında TMTF'nin kurulmasıyla masa tenisi sporu geleceğe dair büyük bir adım atmış öncelikli hedefleri antrenör ve altyapı sporcusu yetiştirmek olmuştur. Özellikle 2000'li yılların başında Türkiye masa tenisi camiasının devşirme oyuculara ve yabancı antrenörlere fırsat tanınması ülkemizin uluslararası platformlarda sesini duyurmasına katkı sağlamıştır. Bu durum ülkedeki masa tenisi algısını yavaş yavaş değiştirmeye başlamış, altyapı hedeflerinin büyümesini sağlamıştır (Salici 2016).

Ülkemizde masa tenisi branşının kalkınması, halka buluşması bu sporun tabana yayılması adına TMTF öncülüğünde bazı projeler düzenlenmektedir. Bir Top İki Raket Ömür Boyu Hareket, Uçan Raketler, Bir Milyon Kişiyeye Masa Tenisi Oynatıyoruz bu projelerin bazılarıdır. Bu tarz sosyal sorumluluk projeleri halka buluşmak, daha çok insan ile temas kurmak, masa tenisi branşını doğru tanımak hedeflenmiştir. Bu projelerin sürdürülebilirliği sağlanması ülke masa tenisi kültürünü geliştirmek için önemli katkı sağlamaktadır.

Ülkemizde masa tenisi ile ilgili doğru eğitimin verilmesi ve kitle sporu haline gelebilmesi için 1966 yılından itibaren birçok seminer ve antrenör kursları düzenlenmiştir. Bu eğitimlerin sonucunda günümüzde çeşitli seviyelerde toplam 7584 antrenör sayısına ulaşılmıştır (Masa Tenisi Antrenör Sayısı 2016). Ulaşılan antrenör sayısı hedeflenen antrenör sayısını gerçekleştirirse de günümüzde aktif lisanslı sporcunun sayısının alçalan bir grafik içinde olduğu bilinmektedir.

2.3.3 Masa Tenisi oyun kuralları

İki ya da dört oyuncunun ellerindeki raketlerde masanın ortasına gerilmiş file üzerinden topu atlatma oyununa masa tenisi denir. Bir oyuncu raket ile topa vurduktan sonra top rakip oyuncunun sahasına değer ve rakip oyuncu karşılık veremezse sayı elde edilmiş olur. Süresiz bir oyundur, sayı sistemleri setler üzerinden devam eder. Bir set kazanılması için bir oyuncunun 11 sayıya ulaşması gerekir fakat her iki oyuncu da 10 sayı alması halinde seti peş peşe 2 sayı alıp rakibinin 2 sayı önüne geçen oyuncu kazanır. Müsabakalarda takım maçları kazanılmış 3 set üzerinden, ferdi müsabakalar

ise kazanılmış 4 set üzerinden oynanmaktadır. Bir maç süresi boyunca oyuncuların 2 dakika mola hakları vardır. İlk servis atma ve saha seçimi kura ile belirlenir ve bir oyuncu üst üste iki servis attıktan sonra servis diğeri oyuncuya geçer (Atakan 2011).

2.3.4 Yarışma Kategorileri

Birçok spor branşında, kiloya ya da uygulanan tekniklere bağlı sporcu sınıflandırılması yapılırken masa tenisi branşında sadece yaş kategorilerine göre sınıflandırılma yapılmaktadır. Bu kategoriler; Minikler (0-11 yaş arası), Küçükler (11-13 yaş arası), Yıldızlar (13-15 yaş arası), Gençler (15-18 yaş arası), Büyükler (18 yaş ve üzeri) ve Veteranlar (40 yaş ve üzeri) olmak üzere 6 ayrı kategori le sınıflandırılmıştır (Salici 2016).

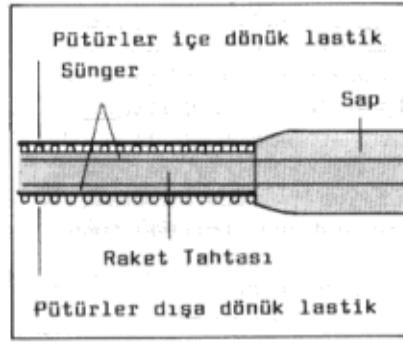
2.3.5 Ekipmanlar

Her spor branşında da olduğu gibi iyi malzeme kullanmak sporcuların performanslarını olumlu yönde etkilemektedir. Raket, top, file, masa ve kullanılan tüm ekipmanlar ITTF kuruluşunun belirlediği kriterlere uygun malzemeler olmalıdır.

2.3.5.1 Raket

Oyuncunun performansını etkileyen en önemli ekipman raketdir. Kullanılan ilk raketler tenis raketine benzer kordajlı, ahşap kasnak pergament kaplıydı. Günümüzde kullanılan raketler ise; tahta ve lastikten oluşur (Erdil 1987).

Rekreasyon oyuncularının kullandığı hazır raket diye bilinen raketler tahta ve lastik birleşik bir şekilde satılır. Bu raketler başlangıç seviyesi içinde uygundur. Lastiklerin her iki yüzeyinde bulunan ITTF logosu, raketlerin resmi müsabakalarda kullanılmasının uygun olduğunu ifade etmektedir. Performans sporcularının kullandığı raketler hazır raketlerden farklı olarak lastik ve tahta ayrı satılır. Bu iki malzemenin birbirine tutunmasını sağlayan özel yapıştırıcılar oyuncu ve antrenörler tarafından uygulanarak raket kullanmak için hazır hale getirilir.



Şekil 3.2. Raket Tahtası ve Lastik Malzemelerinin Birleşimi

2.3.5.2 Top: 40+ mm

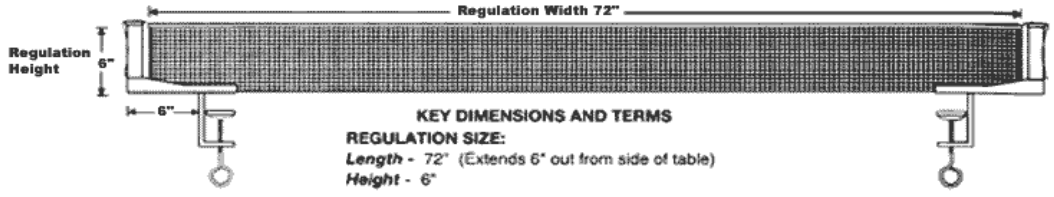
Kullanılan ilk toplar şarap şişesi mantarları ve lastiklerden oluşuyordu. Toplar teknolojinin gelişmesi ise beraber selüloid benzeri bir maddeden 40mm çapında 2,7 gram ağırlığında, küçük, beyaz mat bir toptan oluşmaktaydı. Fakat son on yılda oyunun hızlanması, ralli sayılarının azalması masa tenisi oyununda birtakım değişiklikler meydana getirmiştir. Bu değişikliklerin en önemlisi top çapının genişletilmesi ve güvenlik sebebiyle malzemenin yanıcı madde olan selüloid yerine plastik malzemeden yapılmasıdır. 2014 yılında yapılan bu değişiklikle beraber toplar 40+mm çapında mat beyaz rengindedir ve resmi müsabakalar bu toplarla oynanmaktadır (Masa Tenisi Topu 2020).



Şekil 3.3. 40+mm Masa Tenisi Topu

2.3.5.3 File

Oyun yüzeyini iki uç çizgisine paralel bir şekilde iki ucu destek direklerine bağlı bir ağ takımının gerilerek masaya konumlandırılır. Filenin yüksekliği 15.25 cm'dir. Ağ rengi koyu ve mat olmak zorundadır, üst kısmında 1 cm'lik beyaz bir şerit bulunur. Filenin alt kenarları tüm file boyunca oyun alanına olabildiğince yakın olacaktır. Filenin alt kenarları ise destek direklerine yakın olacaktır (Masa Tenisi Filesi 2020).



Şekil 3.4. Masa Tenisi Files

2.3.5.4 Masa

Oyun yüzeyi olarak bilinen masa dikdörtgen şeklinde olacaktır. 2,74 m uzunluğunda, 1.525 m genişliğinde ve yerden yüksekliği 76 cm olmak üzere yatay bir düzlemde yer alacaktır. Herhangi bir malzemeden yapılabilir fakat oyun yüzeyine 30 cm yükseklikten bırakılan bir topun 23 cm yüksekliğinde sıçrama elde etmesi gerekmektedir. Koyu renkli ve mat olan oyun yüzeyinin ortasında beyaz bir çizgi vardır, dört bir tarafı 2 cm genişliğinde beyaz çizgilere sahiptir (Masa Tenisi Masası 2020).



Şekil 3.5. Masa Tenisi Masası ve Ölçüleri

2.3.5.5 Giyim

Oyun giysileri kısa kollu veya atlet (kolsuz forma) ve şort veya etek veya tek parça spor giysisi çorap ve spor ayakkabılarında oluşacaktır. Bunların dışındaki, eşofmanın tümü veya eşofmanın bir parçası gibi giyecekler başhakemin izni olmadan kesinlikle müsabakalarda giyilmesine izin verilmez (Kırlı 2007).

Formanın, eteğin veya şortun kol ve yakası dışındaki ana rengi kullanılan top renginden farklı olmak zorundadır. Formanın arkasında oyuncunun ismi varsa, isim yakanın hemen altında yer almalıdır. Organizasyon komitesi tarafından oyuncunun

tanınması için gerekli kılınan rakamların taşınması formanın arka orta kısmındaki reklamlara göre öncelikli olacaktır. Bu rakamların yerleştiği panel 600 cm² den büyük olamayacaktır. Formanın ön veya yan yüzünde yer alan işaretler, süslemeler veya bijuteri gibi takılar dikkat çekecek veya rakibin gözünü alacak şekilde ışığı yansıtıcı olmayacaktır. Forma üzerinde uygunsuz veya tartışma yaratacak harf ve tasarımlar olmayacaktır. Giysilerin kurallara uygunluğu veya kabul edilebilirliği konusundaki sorular ve problemlerin kararını başhakem verir (Öçal 2015).



3. MATERYAL VE YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın deseni, veri toplama yöntemi, verilerin analizi, araştırmanın katılımcıları ve araştırmanın sorularını içeren bilgi ve tanımlamalara yer verilmiştir.

3.1 ARAŞTIRMANIN MODELİ

Bu araştırma sosyo-kültürel açıdan sporu anlamlandırmak ve yorumlamak için gerekli bağı oluşturacağı düşüncesiyle yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinin yanı sıra içerik ve doküman analizi teknikleri kullanılmak üzere tasarlanmış, nitel bir araştırmadır.

Bu araştırmanın temel hareket noktası üzerinde az çalışılmış bir konuyu, katılımcılarla bire bir görüşme imkânı sağlayan, keşfedici özelliği ile yeni bakış açılarına imkân veren nitel bir çalışma ile aydınlatmaktır. Nitel araştırma, gözlem, görüşme ve belge analizi gibi nitel veri toplama tekniklerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma olarak tanımlanabilir (Yıldırım ve Şimşek 2008)

Nitel araştırma yöntemi, araştırmanın oluşturulması, planlanması, gerçekleştirilmesi ve analiz edilmesinde önemli ölçüde esneklik sağlamaktadır. Nitel araştırmanın bu özelliği keşfedici yönetime sahip araştırmacılar için oldukça kullanışlı ve faydalıdır. Araştırmanın her aşamasında karşılaşılan problem ve gelişmelere yeni yaklaşımlar getirme, kurgusunda değişiklikler yapma gibi canlı bir özelliğe sahip olması nitel araştırmanın en önemli özelliklerinden biridir (Neuman 2012).

Nitel araştırmalarda sayısal veri ve istatistiklere daha az yer verilirken sözlü ve nitel analizlerin daha çok ön planda olduğu görülmektedir. Araştırmacılar olay ve olguların olay örgüsünü inceler. Sistemlerin oluşturduğu problemleri, bu durumlara egemen olan kişilerden aldığı bilgiler ile yorumlar (Neuman 2012).

3.2 ARAŞTIRMANIN ÇALIŞMA GRUBU

Bu araştırmanın evrenini, Türkiye’de masa tenisi alanında uzmanlıkları olan, 9-40 yıl arası spor deneyimi olan, akademisyen, elit sporcu, Federasyon görevlisi ve

Federasyona bağılı antrenörler oluşturmaktadır. Bu araştırmaya yaşları 17-55 arası 11 erkek ve 5 kadın olmak üzere toplam 16 kişi katılmıştır.

3.3 YARI YAPILANDIRILMIş SORU FORMU

Araştırmada kullanılan sorular yarı yapılandırılmış olup alt sorularda içermektedir. Toplam soru sayısının 11 olması, bir masa tenisi setinin 11 sayıdan oluşması (bkz. sayfa 18) sebebiyle sembol niteliğindedir.

Bu araştırmada oluşturulan yarı yapılandırılmış sorular aşağıda sunulduğu gibidir;

- 1) Masa Tenisi nedir? Dünya'daki masa tenisi kùltürünü nasıl tanımlarsınız?
- 2) Türkiye'de oluşan ve gelişen spor kùltüründe Masa Tenisi sporunun yeri nerededir?
- 3) Masa tenisi branşının Türkiye'de toplum tarafından bir spor dalı olarak biliniyor mu, bilinmemesinin sebepleri nelerdir?
- 4) Sosyo-Ekonomik düzey masa tenisi sporunu yapmak için önemli bir faktör mü?
- 5) Türkiye'deki altyapı ve antrenör sayısı masa tenisi sporunu geliştirmek ve ileriye taşımak için yeterli ve nitelikli sayıda mı?
- 6) Spor Bilimleri Fakùltesi ya da B.E.S.Y.O mezunu masa tenisi antrenörleri ile Federasyonun açtığı antrenörlük kurslarından belge alan antrenörler arasında fark var mı?
- 7) Masa tenisi branşının engellilerde spor için yaptığı çalışmalar var mı, her klasman bu sporu yapabilir mi?
- 8) Günümüzde masa tenisi sporuna ulaşmak, rekreatif alanlarda bu sporu yapabilmek mümkün mü? Müsabakalarda kullanılan tesisler halka açık mı?
- 9) Seyir zevki bu sporu olumlu/olumsuz yönde nasıl etkiliyor?
- 10) Piyasa da satılan ekipmanların Masa tenisi kùltürünü etkilediğini düşünüyor musunuz?
- 11) Masa Tenisi sporunun öncelikle çözümlmesi gereken problemi nedir? Bir liste oluşturmak isterseniz öncelikle hangi başlıklara yer verirsiniz?

3.4 VERİLERİN TOPLANMASI

Bu araştırmanın verileri, çalışma grubundaki her katılımcıyla derinlemesine mülakat tekniği kullanılarak görüşme yapılarak toplanmıştır. Görüşme esnasında katılımcıların yarı yapılandırılmış soru formuna verdikleri yanıtlar çalışmanın verilerini oluşturmaktadır. Katılımcıların sorulara verdiği yanıtlar ses kayıt cihazı ile kaydedilmiş ve bilgisayar ortamına aktarılmıştır.

3.5 VERİLERİN ANALİZİ

Araştırma sürecinden sonra toplanan veriler betimsel ve içerik analizleri ile incelenirler. Betimsel analiz, derinlemesine analiz gerektirmeyen verilerin işlenmesinde kullanılır. İçerik analizi elde edilen verilerin daha detaylıca incelenmesini ve bu verileri açıklayan kavram, tema ve kodlara ulaşılmasını gerektirir (Yıldırım ve Şimşek 2008)

Araştırmada, veri analizine ilişkin kullanılan yöntem ve aşamalar; daha önce oluşturulan yarı yapılandırılmış sorular, derinlemesine mülakatta görüşülen kişiye sorulmuştur. Alınan yanıtlar ses kayıt cihazı ile kaydedilmiştir. Bu kayıtlar bilgisayar ortamına yazılı şekilde aktarılmıştır ve içerik analizi ile veriler kodlama işlemine tabi tutulmuştur. Kodlamalar ile ortaya çıkan temalar, bulgular kısmında ortaya konmuştur.

4. BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde Türkiye’de masa tenisi sporuna katkı sağlamış, uzmanlık alanları masa tenisi olan akademisyenler, federasyon görevlileri, federasyona bağlı antrenörler ve elit sporculara sorulan sorular neticesinde elde edilen verilerin değerlendirilmesine ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

Mülakat formunda yer alan sorular ana tema olarak değerlendirilmiş olup, sorular neticesinde elde edilen verilerin içerik analizleriyle alt temalar oluşturulmuştur. Elde edilen veriler sırasıyla akademisyen, federasyon görevlisi, antrenör ve elit sporcular olmak üzere dört farklı grupta incelenmiştir.

4.1 KATILIMCILARIN DÜNYADAKİ MASA TENİSİ KÜLTÜRÜ GÖRÜŞLERİNE İLİŞKİN BULGULAR

Mülakat formundaki “Masa Tenisi nedir? Dünya’daki masa tenisi kültürünü nasıl tanımlarsınız?” sorusu neticesinde, katılımcıların dünyadaki masa tenisi kültürünü tanımlamaları beklenmiştir. Edilen veriler ile yapılan içerik analizi sonucunda; masa tenisinin kolay ulaşılabilen evrensel bir spor dalı olması ve masa tenisi kültürünü yönlendiren ülkeler olmak üzere iki ayrı tema ile incelenmiştir.



Şekil 4.1. Katılımcıların Dünyadaki Masa Tenisi Kültürüne İlişkin Temalar.

Birinci alt temada katılımcı akademisyenlerin en çok vurguladığı ve önemli buldukları temel konu masa tenisinin her kesimden her yaş grubuna uygun, hayat boyu oynanabilen bir spor dalı olmasıdır. Dünya masa tenisinin kültürünü tanımlayan ikinci alt tema Asya ülkelerinin masa tenisi kültürüne hâkim olmasıdır. Akademisyenler bunun sebebini masa tenisi sporunun bir yaşam biçimi haline getirmelerinden kaynaklandığını belirtmişlerdir. Dünyadaki masa tenisi kültürü konusunda bazı katılımcıların görüşleri şu şekilde belirtilmiştir; (Aka1): Masa tenisinde heterojen bir kültür vardır, cinsiyet eşitliğinin ön planla olduğunu konuşabildiğimiz bir spor branşı diyebiliriz. Yazılı olmayan birçok kural barındıran spor branşıdır. Raket türlerinin raket tutuşlarının belirlendiği yazı kuralları yoktur fakat herkes benzer raketler kullanarak benzer tutuşlar sergiler. (Aka2): Dünyadaki masa tenisi kültürü Asya ülkelerinin üstünlüğünde olduğunu Şubat 2020’de açıklanan dünya sıralamasından da gözlemliyoruz. Kadınların ilk 10 sıralaması Çin ağırlıklı olmak üzere belirlenmiş erkeklerde ise 7. Sırada Britanyalı 8. Sırada İsveçli 10. sırada da Alman sporcu bulunmaktadır. Tabii ki masa tenisi Asya kültüründe bu sonuçlar neticesinde daha yaygın bir izlenim oluşturuyor. (Aka3): Masa tenisi 7-70’e kadar herkesin oynayabileceği bir spor branşı. Ülkemizde ve dünyada bazı ülkeleri ayırmak gerekiyor. (Aka4): Fiziksel ve fizyolojik olarak insanların sağlıklarını iyi hale getiren, aerobik ve anaerobik iki kapasiteyi çalıştıran bir spor dalıdır. Masa tenisini dünyada sağlık amaçlı oynanan çok yer var. Avrupa ülkeleri fiziksel ve fizyolojik olarak bu işin ne kadar faydalı olduğunu daha iyi tanımlamışlar. Parkinson hastalığında fiziksel hastalıklarda ya da zihinsel hastalıkların tedavisinde de masa tenisi oynatılıyor.

Federasyon görevlilerin görüşlerine göre ikinci alt temada dikkat çeken bir açıklama ise Asya ülkelerinin hâkim olduğu düşünülen masa tenisi kültüründe Avrupa ülkelerinin bu kültüre daha çok hakim olduklarını ve dünyaya yaydıklarını ifade etmişlerdir. Dünya masa tenisi kültürü görüşlerine ilişkin örnek bazı örnekler şu şekilde belirtilmiştir: (F1): Size şahit olduğum bir olayı anlatmak isterim, Almanya düzenlenen bir Dünya şampiyonasında performansların sergilendiği spor salonundan farklı bir holde masa tenisini halka yaymak, çocuklara sevdirmek amacıyla elliden fazla masa kurulmuştu, her kesimden her yaşa hitap eden çok sayıda masa tenisi aktiviteleri vardı, bu aktivitelere katılması amacıyla mahallelerden insanlar, okullardan servislerle öğrenciler getirildi, bana sorarsanız bu örnek kültür kelimesinin

temellerini oluşturuyor. (F2): Avrupa fair-play unsuruna çok önem veriyor, Çin, Rusya bu unsurdan çok uzak hatta kazanmak için bazı hilelere baş vurabilirler. Başarılarının temelinde yatan sır eğitim sistemlerinin ulusal bir düzenlemeyle sürdürülmesidir. Küçük yaşlarda eğitime başlatılıp uzun yıllar bu eğitimi istikrarlı bir şekilde sürdürebiliyorlar. Bu ülkelerde masa tenisi bir şekilde toplumda cazip hale getirilmiş, başarılı olan sporcular okullarda, mahallelerde, şehirde mutlaka karşılığını buluyor.

Federasyon görevlileri birinci temayı farklı bir bakış açısı ile değerlendirmiştir. (F3)'e göre masa tenisinde genel bir dünya kültürü aramaktansa ülkelerin özelliklerine göre sınıflandırmalar yapılmasının daha doğru olacağını savunmaktadır. Avrupa ülkelerinin sporda başarılı olmasında sistemli ve doğru bir şekilde yürütülen spor ve eğitim politikalarının etkili olduğunu, başarılı sporcuların maddi ve manevi tatmini bu sporda devamlılık sağlamak için önemli faktörler olduğunu ve sporda devamlılık unsurunun spor kültürünü oluşturduğunu vurgulamaktadır (F3): Masa tenisi spor branşlarının arasında özel bir yeri olduğunu düşünüyorum. Masa tenisi farklı kılan en önemli özellik kolay ulaşılabilir ve ekonomik olmasıdır. Keyifli egzersizin en iyi sergilendiği bir spor branşı. Masa tensi aslında dünyanın her yerinde çok ilgi gören bir branştır. Dünya kültürü olarak nitelendirmektense ülkeler özelinde ayrı tanımlar yapılabilir. Asya'da performans ve sedanter olarak oynayan kişi sayısı çok yüksektir.

Katılımcı antrenörlerin ortak görüşlerine göre birinci alt tema masa tenisinin bir insan yaşamının herhangi bir döneminde öğrenebileceği fiziksel ve zihinsel egzersizler içeren en yaygın kitle sporu olduğunu söyleyebiliriz. İkinci alt temadaki ortak görüş, dünyada var olan tüm ülkelerde masa tenisinin bilinmesidir. Dünyada masa tenisi kültürü ülkelere göre farklılıklar gösterir. Katılımcı antrenörlerin dünyadaki masa tenisi kültürüne ilişkin görüşleri şu şekildedir: (An1): Dünyada tanımlanan tüm ülkelerde masa tenisi sporunda bilinirlik vardır hem resmi hem gayri resmi organizasyonların çokça uygulandığı bir spor dalı. Her seviyede her yaş grubunda oynanabilir olması bu sporu bir insan bedeni için ölümsüzleştiriyor diyebiliriz. (An2): Sosyal sportif faaliyetleri ile insan vücuduna olan katkıları ile bilinen bir spor dalıdır. Dünyayı incelediğimizde tüm sportif faaliyetler Türkiye'ye göre daha profesyonel bir şekilde ele alınıyor. İnsanların aile yaşamları, yaşayış biçimleri, beslenme düzenleri hepsi spora bakış açısını etkileyen faktörlerdir. Çocuklar yetişirken belli disiplinlerle

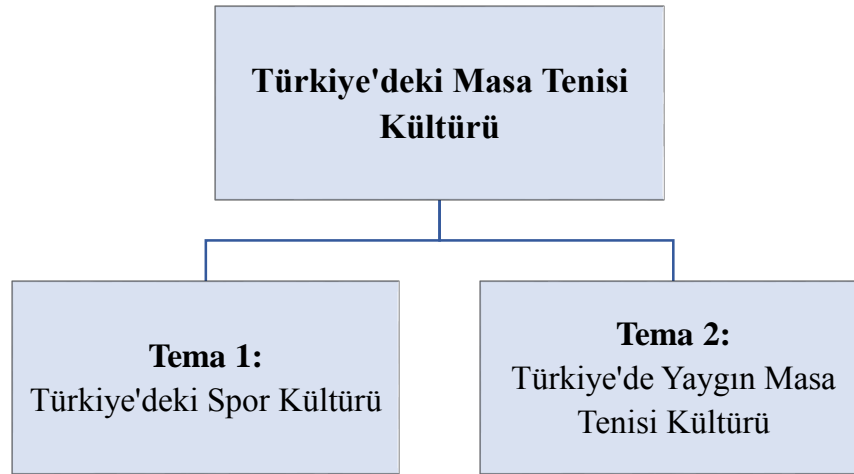
yetiştiriyorlar. Aile-okul-salon üçlüsünde belirli disiplinleri var. Altyapıda yetişen sporcular üst düzey sporcu olmaya başladıkları dönemlerde bu disiplinlerden pek taviz vermiyorlar. Bizim ülkemizde ise bahsettiğimiz bu üçlü disiplini burada sağlayamadığımız için sporcunun geleceği öğretmen ve antrenörlerin tercihlerine bırakılıyor. (An3): Dünyada masa tenisi kültürünün Çin hakimiyeti altında olduğu düşünülüyor fakat bunu düşüncenin sebebi nüfuslarının diğer ülkelerden fazla olmasıdır. Masa tenisinde örnek ülkelerden biri Romanya'dır. Romanya örneğini incelemenizi tavsiye ederim iki tane antrenörlere şu an çok başarılı sporcular yetiştiriyorlar. Katılımcı (An4): dünyadaki masa tenisi kültürünün günümüzdeki etkisinin nasıl geliştiği hakkında farklı bilgiler vermiştir. Masa tenisinde Çin hakimiyetinin nasıl geliştiğini ve bu hakimiyeti nasıl sürdürüldüğünü şu cümlelerle açıklamıştır: 2004'te son Dünya Şampiyonu Avusturyalı Werner Schlager'den sonra Çin masa tenisi tekniğini ele almıştır. Masa tenisinde lider olmalarının sebebi masa tenisi tekniğini adeta kendilerine özgü bir biçimde ele almalarıdır. Çin sporcularını bu yöntemle yetiştirir; dört beş yaşlarında spora başladıktan sonra on yıl süre ile kampa alırlar bu sporcular başarılı olana kadar ailelerini ve sosyal hayatlarını unuturlar. Eğer bu sporcular başarı elde ederlerse bu sporcular içerisinden de bir eleme ile üst düzey sporculuk hayatlarına devam edebiliyorlar.

Katılımcı sporcuların ikinci alt temadaki ortak düşünceleri masa tenisi kültürünün geliştiği ülkelerde sporcuya verilen önem ve desteklerin bu kültürü ileriye taşımak için etkili bir yöntem olmasıdır. İki farklı alt temadan bağımsız bir görüş olarak sporcular sporculuk kariyerlerini Avrupa ve Türkiye'deki masa tenisi eğitimini karşılaştırdıklarında eşit şartlarda yürütülmediğini savunmuşlardır. Türkiye'de masa tenisi ile ilgilenen bir sporcu, spor ve eğitim hayatının bir arada yürütemediğini belirtmişlerdir. Sporcuların birinci temaya ilişkin görüşleri şu şekilde belirtmişlerdir; (S1): Asya ve Avrupa ülkelerinde popüler olan bir spor dalı olarak karşımıza çıkıyor. Dünya üzerinde Çin ve Japonya masa tenisi branşında başarılılar Avrupa bu yarışta zaman zaman geride de kalsa son yıllarda yarışa ortak olduğunu düşünmekteyim. Asya ülkelerinin başarılı olmasının başlıca sebebi disiplin diyebiliriz. Antrenör tesis federasyon eğitim gibi önemli etkenlerde daha kapsamlı ve profesyonelce işi yürütüyorlar. Biz okul hayatı ve masa tenisi kariyeri arasında kalıp ikisinde de bizi tatmin etmeyecek başarılar elde ediyoruz. (S2): Masa tenisi evrensel bir spor dalıdır,

Asya ülkeleri için bir yaşam biçimi iken Avrupa ülkelerinde spor kültürüdür. (S3): İnsan vücudundaki kas kütlelerinin yüzde doksan gibi büyük bir oranının harekete geçtiği bir spor dalıdır. Uzakdoğu ülkelerinde parklarda, bahçelerde demir veya ahşap masalarda masa tenisi oynayan insanlar görmeniz mümkündür. (S4): Hayatımın en önemli parçası diyebilirim. Dünya’da yeri Türkiye’ye göre çok üst seviyede diyebiliriz, bu doğrultuda da sporcusuna verdiği önem ve destekte çok profesyonelce. (S5) Dünya’da devamlılığı olan bir spor dalı benim en çok dikkatimi çeken şey bu. 5 yaşında başlayan bir kişi 40-50 yaşına kadar masa tenisi oynuyor.

4.2 KATILIMCILARIN TÜRKİYE’DEKİ MASA TENİSİ KÜLTÜRÜ GÖRÜŞLERİNE İLİŞKİN BULGULAR

“Türkiye’de oluşan ve gelişen spor kültüründe Masa Tenisi sporunun yeri nerededir?” sorusuna verilen yanıtlar neticesinde elde edilen veriler içerik analizi sonucu Türkiye’deki spor kültürü ve yaygın masa tenisi kültürü olmak üzere iki ayrı alt temada incelenmiştir. Katılımcı federasyon görevlilerinin birinci alt tema hakkındaki ortak görüşü ise ülkemizde spor kültürünün henüz oluşmamasıdır. Masa tenisi kültürünün henüz geniş kitlelerde yaygın olmadığını, oluşan masa tenisi kültürünü oynayan kişiler ve yakın çevresinin oluşturduğunu belirtmişlerdir. İkinci alt temadaki ortak görüşü Türkiye’ye dışardan gelen antrenörlerin Türk masa tenisini canlandırdığını, yenilik getirdiğini, bu antrenörlerin yerli antrenör ve sporcu yetiştirmede olumlu yönde katkı sağladıklarını, günümüzde ise devlet tarafından atanan antrenörlerin bu sporun yaygınlaştırdığını ifade etmişlerdir.



Şekil 4.2. Katılımcıların Türkiye’deki Masa Tenisi Kültürüne İlişkin Temalar.

(Aka-1) Türk spor kültüründe masa tenisinin yerini somut bir örnekle açıklamış, bu kültürün canlı bir öge olduğunu anlatmak istemiştir. Akademisyenler Türkiye'deki masa tenisi kültürüne ilişkin görüşlerini şu şekilde belirtmişlerdir: (Aka1): Bulgaristan Türklerinin ülkeye kabul edilmesiyle beraber ülkeye gelen antrenörler masa tenisi sporunu performans anlamında yükselen bir grafik çizmeye başlamıştır. Daha sonra uzak doğudan Çin'den antrenörler Türkiye'ye gelerek masa tenisine farklı bakış açıları geliştirerek dünya yarışında kendi yerimizi görmemizi sağlamışlardır. Rekreasyon alanında ise son yıllarda masa tenisine ilgi biraz azaldı diyebiliriz. Eski dönemlerde kıraathanelerde, eğlence merkezlerinde masa tenisi masası yer alırdı ve insanlar buralarda masa tenisi oynardı. Türk toplumu bu mekanlarda kendilerine özel bir masa tenisi kültürü oluşturmuşlardı, 6-0 olunca mars, topuna oyun gibi. (Aka2): Ülkemizde lisanslı sporcu ve belgeli antrenör sayısı giderek artış göstermektedir. GSB her ile kadrolu masa tenisi antrenörü ataması yapmaktadır. Hatta okullara da masa tenisi masası ve malzemesi desteğinde bulunarak bu branşın yaygınlaşmasını desteklemektedir. Halk eğitim merkezleri üzerinden masa tenisi kurslarının açılması da her ilde ve ilçede masa tenisi oynayan kişi sayısını arttırmaktadır. (Aka3): Masa tenisi kültürü ve spor kültürü ülkemizde her geçen gün biraz daha gelişme göstermektedir, masa tenisi oynayan kesim çoğaldı, popülaritesi artmaktadır. (Aka-4): Türkiye'de bu kültür yavaş yavaş oluşmaya başladı, ama masa tenisi federasyonu kurulmasından bu yana biraz yavaş ilerlediğini görüyoruz. Masa tenisi Türkiye'de çok bilinen bir branş fakat ben bir kültürü olduğunu düşünmüyorum. Kültür olabilmesi için daha kapsamlı bir şekilde ele alınması lazım. Spor kültürü olarak futbolu benimsemiş durumdayız, biraz güreş son dönemlerde basketbol ve voleybol biliniyor. Oynayanlar ve oynayanların çevresi masa tenisi kültürünü oluşturuyor.

Birinci alt temada masa tenisi vurgulanan görüş, toplumdaki spor kültürü yazılı ve görsel medyanın etkisinin altında kalması masa tenisi gibi amatör branşların gelişmesine olumsuz etkilemektedir. Masa tenisi kültürünün gelişmesi için medyanın bu sporu halkla buluşturması gerekmektedir.

İkinci alt temada federasyon görevlilerin ortak görüşü masa tenisinin Türk toplumunda popüler olmaya başladığında bir spor dalı olarak değerlendirilmektense eğlence merkezlerinde vakit geçirmek amacıyla oynanan bir aktivite olarak değerlendirilmesidir fakat günümüzde bu bakış açısı neredeyse tamamıyla yok oldu

diyebiliriz. Ülkemizde oluşan spor kültürünün futbol branşının yönlendirmektir ve sporun manası toplum tarafından kazanmaya dayalı bir etkinlik haline gelmiştir. Bu durum ülkemizdeki spor kültürünü olumsuz etkilemektedir. Masa tenisi branşının fair-play ögesine örnek bir spor dalı olması toplumda oluşan kazanmaya dayalı spor kültürünü hareket ve egzersiz temelli spor kültürüne dönüştürecektir. Alt temalardan farklı olarak Türkiye'deki masa tenisini kültürüne ilişkin görüşler şu şekilde ifade edilmiştir: (F1): Masa tenisi Türkiye üzerinde önemli bir yere sahiptir. Futboldan sonra insanların en çok dokunduğu bir branş diyebiliriz. Günümüzde herhangi bir zümre içerisinde bir sohbet esnasında görüyoruz ki bir şekilde herkes masa tenisine ulaşmış ve bu sporu yapmıştır. TMTF'nin düzenlemiş olduğu 'Bir Top İki Raket Ömür Boyu Hareket' 'Bir Milyon Kişiyi Masa Tenisi Oynatıyoruz' ve 'Uçan Raketler' gibi birçok sosyal sorumluluk projeleri ile masa tenisi tanınır ve bilinir hale gelmiştir. Evlerde yemek masalarının üzerinde oynanabilmesi, kolay ulaşılabilir olması bu sporu sempatik bir hale getirmiştir. Masa tenisini ömür boyu oynayabilirsiniz. Türk Spor Kültüründe masa tenisinin değerli ve önemli bir yeri olduğunu düşünüyorum, bu değeri kaybetmeden daha ileri taşınması için çalışmalar yapılması şarttır. (F1) TMTF bünyesinde sürdürülen bazı önemli projelerden bahsetmiş, bu projelerin ulaştığı kişi sayısı, basında yer alması, ITTF'ten aldığı ödül, Guinness Rekorlar Kitabında yer alması ile masa tenisinin bilinirliğine katkı sağlamıştır. Bu tip etkinliklerin sayısının artması masa tenisi kültürüne olumlu katkı sağlayacaktır. (F2): Ülkemizde son yıllarda oluşan spor kültürü daha çok futbol sporuna ve kazanmaya dayalı bir hale geldi. Masa tenisi, okullarda ve salonlarda yapılan sporlar arasındadır. Bu tür sporlar özünde fair-play değerlerine bağlı centilmen sporlardır. (F3): 10-15 yıl önce toplum tarafından spor olarak bilinmeyen sadece eğlence amaçlı yapılan bir aktivite olarak değerlendiriliyordu. Şu an masa tenisi branşı dünyanın gelişmesiyle beraber daha ciddiye alınmaya başladı gelişmeye başladı. Toplumda yer edinebilmesi için biraz süreye ihtiyacımız var tabi ki. Örneğin bir basketbol dizisi yayınlandığında toplum bundan çok etkileniyor, masa tenisinin de böyle bir tanıtıma ihtiyacı var.

Birinci alt temada antrenörlerin ortak görüşü Türkiye'de bir spor kültürünün henüz oluşmadığı, spor kültürü diye tanımlanan genel görüşlerin sadece futbol branşını içermesidir. Toplumda sonuca odaklı, karşılaşma sonuna hemen ulaşılan sporların

daha çok sevilmesi, masa tenisi gibi süresiz amatör sporların medyada daha az yer almasının sebeplerinden biridir. Özellikle televizyon medyasında daha az yer alan spor branşları toplumda daha az karşılık bulmaktadır. İkinci alt temadaki ortak görüşler ise şu şekildedir: Altyapı kulüplerinin ve sporcu sayılarının son dönemlerde düşüşte olduğunu bu durumu pozitif yöne çevirmek için Türkiye’de masa tenisine örnek sporcuların devlet spor otoriteleri tarafından tanınması, medyada yer alması ve altyapı sporcuları ile ilişkili olması masa tenisi kültürünü yeniden canlandıracağını ifade etmişlerdir. Bazı katılımcıları Türkiye’deki masa tenisi kültürü hakkında görüşleri: (An1): Ben spor kültürümüz olduğunu düşünmüyorum. Bizde sadece futbol kültürü var, hatta futbol seyirci kültürü var. Masa tenisi kültürü olması için öncelikle spor kültürü oluşması lazım. Bir kişiyi birbirinden bağımsız üç farklı malzeme ile bir araya getirmek kolay değildir. Küçük yaşlardan itibaren hem fiziksel hem zihinsel gelişimini destekleyen bu sporun kişiye kattığı özellikler herhangi bir spor dalı ile karşılaştırılmaz. (An2): Türkiye’de bu sporla ilgilenen çok insan var. Profesyonel bir gözle baktığımız zaman son dönemlerde altyapı sporcu sayılarında düşüşler var. Bu düşüşün temel sebebi ise ekonomiye dayalı. (An3): Masa tenisi branşı maalesef gerilerde kalıyor. Aileler çocuklarını bir spora yönlendirirken daha çok medya önünde olan futbol basketbol voleybol gibi branşları tercih ediyor. (An4): TMTF 1966 yılında kurulmuş olmasına rağmen masa tenisi 90lı yılların başlarında düzenli bir şekilde etkinlikler düzenleyerek oynanmaya başlamıştır. Son altı yedi yıldır Türkiye’de masa tenisinin iyi bir durumda değil. Profesyonel liglerde performans sergileyen birçok takımın maalesef kapatma kararı alıyor. Bu durum masa tenisinin ilginin azalmasını gösteren bir tablodur. Devlet politikaları masa tenisini konusunda yetersiz olduğu için bu durum sahaya da yansımakta. Halk bu sporu sadece eğlence amaçlı oynuyor. Ebeveynler çocuklarını bir spora başlatmak istediklerinde bu spordan para kazanıp kazanamayacağını sorguluyor ve dolayısıyla masa tenisi tercih edilmiyor.

Katılımcı sporcular birinci alt temadaki ortak görüşlerini şu şekilde açıklamışlardır: masa tenisinin toplumda basitleştirilmesi, sadece rekreasyon amacı ile oynanan bir aktivite olarak görülmesi, profesyonel sporcuların yaşamlarını sürdürmekte zorlanmaları ve masa tenisinin medyada az yer almasıdır. Katılımcı sporcular Türkiye’deki masa tenisi kültürünü alt temalardan farklı görüşlerini şu cümleler ile açıklamıştır: (S1): Bu işin içine girmeyen uzaktan çok kolay oynanabilen bir oyun

olduğunu düşünüyorlar. Ülkemizde daha çok farklı branşlar konuşulduğu için toplum o branşları merak edip oynamaya çalışıyor. Masa tenisi gibi amatör spor branşlarında medya desteği olsaydı bugün çok gelişmiş bir spor kültürden bahsediyor olabilirdik. (S2): Amatör branş olma sebebiyle değer görmediğini düşünüyorum. Koridorla oynanan bir eğlence aktivitesi gibi görülmesi, federasyonunun bu sporu sadece profesyonel anlamda destekleyip halka tanıtmaması bu branşın değerini düşürüyor. (S4): Masa tenisi Türkiye’de profesyonel anlamda çok fazla tanınan ve bilinen bir spor dalı değil. Fakat amatör bir spor olarak Türkiye’de çok sevilen bir oyundur, herkesin rahatlıkla ulaşabileceği bir spordur. Masa tenisi kültürü oluşturmak istersek tanıtımının yapılması gerektiğini söyleyebilirim. (S5): Profesyonel anlamda maalesef masa tenisi kültürü yok denebilir, masa tenisi amatör bir spor branşı olarak değerlendiriliyor. Toplum tarafından da pinpon olarak bilinen boş zamanları dolduracak bir aktivite olarak görülüyor.

4.3 KATILIMCILARIN BİR SPOR BRANŞI OLARAK MASA TENİSİNİN TÜRK TOPLUMUNDAKİ GÖRÜŞLERİNE İLİŞKİN BULGULAR

Katılımcıların görüşme formundaki “Masa tenisi branşının Türkiye’de toplum tarafından bir spor dalı olarak biliniyor mu, bilinmemesinin sebepleri nelerdir?” sorusuna verdiği yanıtlar incelendiğinde, bu yanıtları üç ayrı alt temada tanımlamak mümkündür. Birinci alt tema amatör spor branşlarının toplumda spor dalı olarak değer görmemesidir ikinci alt tema masa tenisinin toplumda sadece hobi amaçlı bir aktivite olarak değerlendirilmesi ve üçüncü tema amatör spor branşlarının medyada daha az yer almasıdır.



Şekil 4.3. Katılımcıların Bir Spor Branşı Olarak Masa Tenisinin Türk Toplumundaki Görüşlerine İlişkin Temalar.

Katılımcı akademisyenlerin birinci alt temadaki ortak görüşleri; Türk toplumunda spor tanımlamasının dünya ülkelerine göre biraz daha geriden gelmesinden kaynaklı amatör spor branşlarına verilmeyen önemdir. Katılımcılar bu durumun sadece masa tenisi branşına ait bir problem olmadığını, hatta bazı dönemlerde popüler spor dallarının dahi bu genellemeye maruz kaldığını belirtmişlerdir. İkinci alt temada vurgulanan görüş ise masa tenisinin toplumda rekreasyon anlamında karşılığının olumlu olmasına rağmen bu avantajı profesyonel anlamda kullanılamamasıdır. Üçüncü alt temada katılımcıların farklı görüşleri vardır. Akademisyenlerin alt temalar haricinde, masa tenisinin spor dalı olma konusundaki görüşleri şu şekilde belirtilmiştir. (Aka1): Ülkemizdeki spora bakış açısı ile çok ilgili bir durum bu. Bir örnekle açıklarsak olimpiyat oyunları finale kalmamıza rağmen bize verilmemesinin sebebini uluslararası olimpiyat komitesi engellilere verilmeyen değer ve toplumun spora olan bakış açısı ile değerlendirmiştir. Biz bu eleştirileri yanlış anladık, zannettik ki lisanslı sporcu sayısı artarsa ülkede spor gelişir, bizde her çocuğa lisans çıkarttık. Bu çocukların hangisi spor yapıyor sizce şimdi? Önemli olan aktif spor yapan insan sayısıdır. (Aka2): genel görüşlerden farklı olarak ülkemizde masa tenisinin bir spor dalı olarak görüldüğünü ifade etmiştir: Ülkemizde masa tenisinin bir branş olarak bilinmediği düşüncesine katılmıyorum. Artık illerde okullar arası 2.küme 1.küme gibi maçlar yapılıyor. Veteran dernekleri her ilde aktif bir şekilde etkinliklerini

sürdürüyor. TMTF özel günlerde ya da resmi müsabakalar öncesi kamuoyunda sesini duyuruyor. Tabi ki futbol ya da basketbol gibi voleybol kadar göz önünde değil ama ülkemizde bireysel sporlar açısından daha geri planda olduğu gözlemleniyor. (Aka3): Ülkemizde az bilinme nedenleri medyada çok az yer alması okullarda müfredatta yer almaması, sponsorların yetersizliği masa tenisini iyi tanıtmaya yetmiyor. (Aka4): Bizim problemimiz altyapıda spora başlayan sporcularımız bir süre sonra bırakması. Bir sporun tanınması için insanların uzun süre oynayıp bunu devam ettirmesi ve çevrelerine yaymaları gerekir.

Amatör spor branşları arasında masa tenisi Türkiye’de sevilen ve geçmişi olan spor dallarından bir tanesidir. Masa tenisi Türk toplumunda bilinirlik konusunda hiçbir zaman problem yaşamamıştır. Bu problem her amatör branşında görülmektedir. Birinci alt temada federasyon görevlilerinin ortak görüşü masa tenisinin medyada yer bulamaması ve toplumun ilgisini çekecek olayların masa tenisinde yaşanmamasıdır. İkinci alt temadaki ortak görüş, boş zaman değerlendirme olarak nitelendiren masa tenisinin genel yargının aksine aslında bu sporu yaygınlaştırmada, tanıtmada ve sürdürülebilir olmasında olumlu katkı sağladığını ifade etmişlerdir. Bazı katılımcılar masa tenisinin spor dalı olma konusundaki görüşlerini şu şekilde ifade etmişlerdir: (F1): Bu konuda ülkemizi Avrupa ülkeleri ile kıyaslıyorum. Spor pazarlamasında medyayı çok etkili bir biçimde kullanıyorlar. Bizim burada uygulama sıkıntılarımız var. Sporu medyada sokakta aklınıza gelebilecek her yerde yaygınlaştırma politikalarını başarılı bir şekilde sürdürülmesi şarttır. Masa tenisi Türkiye şampiyonunu futbol şampiyonu kadar tanıyanımız var mı? Yok. Masa tenisi sporcularının tanıtılması için çalışmalıyız. (F3): Toplumun dikkatini çekecek bir olguya ihtiyaç var. Spor dalı olarak bilinmiyor algısı yavaş yavaş kırılmakta. Bu yaklaşımı zaman zaman başka branşlarla ilgilenen sporculardan da görüyoruz. Bu üzücü bir tablodur. Masa tenisi çok kompleks hareketler içeren bir spor dalıdır. 1 haftalık bir antrenman programı bu algıyı kırmaya yetecektir.

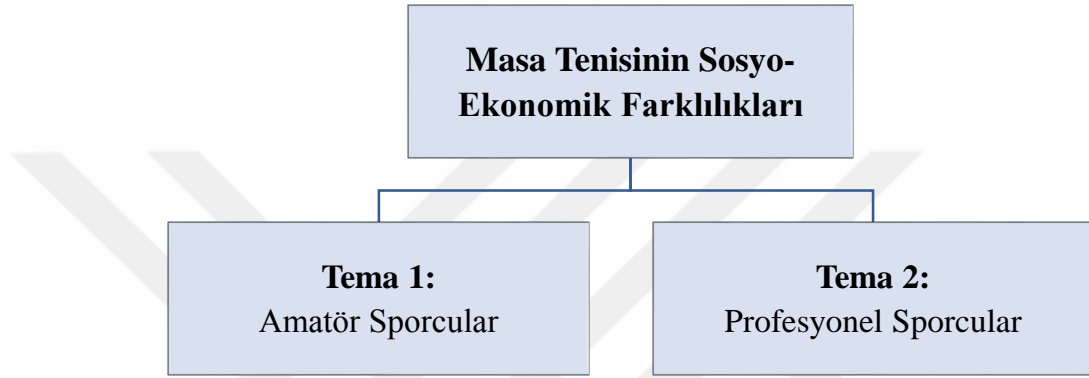
Katılımcı antrenörler bu konuda üçüncü alt temaya daha çok vurgu yapmışlardır. Masa tenisine verilen bütçe desteğinin medyada kullanılmasının gerektiğini ve spor medyasının tanıtım yapması toplumda basitleştirilen masa tenisi algısını kaliteli bir seviyeye çekeceğini belirtmişlerdir. Asa tenisinin spor dalı olma konusundaki bazı görüşler şu şekilde ifade edilmiştir: (An2): Bu konuyla ilgili vizyon sahibi

yöneticilere ihtiyacımız var. Pazarlama, reklam, örnek sporcular bu konuya destek verecektir. Federasyon sistemi kişilere endeksli olmaktan çıkıp ileri vadeli hedeflere odaklanmalı, böyle bir çalışma sürdüren her federasyonun başarılı olmaması imkânsız. Federasyon politikaları ve hedefleri belirli olmalı ve bu hedefleri gerçekleştirilmeden değiştirmek veya uygulamamak pek olumlu sonuç vermeyecektir. (An4): Masa tenisinin hiç bilmeyen bir insan için pek ilgi çekiciliği yok. Masa tenisi sporunun pazarlaması eksik. Masa tenisi oynadığınızda vücudunuzda neler olur sorusunu yanıtlayamıyoruz. Masa tenisi oynayacak çok alan yok. Uluslararası arenada tanınmış, bilinmiş sporcularımız ve başarılarımız yok.

Katılımcı sporcular birinci alt temayı amatör sporlara duyulan ilgi ile ilişkilendirmiştir. Masa tenisi spor kıyafetleri dışında herhangi bir sportif kaygı gütmeyen oynandığında bir spor dalı olmaktan uzaklaştığını, spor bilimi eğitimi alan bireylerde dahi masa tenisinin basitleştirildiğini ifade etmişlerdir. Bazı katılımcı sporcular masa tenisinin spor dalı olma konusundaki farklı görüşlerini şu şekilde belirtmişlerdir: (S2): Spor dalı olmanın ötesinde ekonominin masa tenisi üzerinde döndüğü bir Çin örneği var. Çin’de çok büyük bir masa tenisi pazarı var gerek devletin yönetim şekliyle gerek millet özellikleriyle bu pazarı sadece kendilerine özel kıldılar bunu diğer ülkelere yaymadılar. Hâlbuki tüm dünya da bütün devşirme sporcular Çin asıllı ve masa tenisi dünyada bir spor dalı olarak canlı tutan en önemli ülke. (S4): Masa tenisinin bir spor dalı olarak değer gördüğünü düşünmüyorum. Önemli sebeplerinden biri Türkiye’de yetişen sporcuların uluslararası turnuvalarda belirli bir kategoriye kadar başarı elde etmesi ve ileriye gidememesidir. Başarılarının devamının gelmesi ise sporcuları desteklemekten geçer. 18 yaşını dolduran bir sporcunun ekonomik kaygıları oluşuyor, bu kaygıları gidermekte masa tenisi sporcusu olmak yetmiyor ve dolayısıyla sporcu başka işlerle meşgul oluyor. (S5): Uluslararası arenada başarılı olduğun zaman toplum tarafından bir spor dalı olarak değerlendirilir. Uluslararası arenada çok başarı elde edilmemesinin sebebi okul ve sporu bir arada yürütmek zorunda olmak.

4.4 KATILIMCILARIN MASA TENİSİ SPORUN SOSYO-EKONOMİK FARKLILIKLARA AİT GÖRÜŞLERİNE İLİŞKİN BULGULAR

Katılımcıların görüşme formundaki “Sosyo-Ekonomik düzey masa tenisi sporunu yapmak için önemli bir faktör mü?” sorusuna verdiği yanıtlar incelendiğinde soruyu iki alt tema ile değerlendirmek doğru olacaktır. Birinci alt temayı masa tenisini amatör amaçla oynayan bireyler oluştururken ikinci temayı masa tenisini profesyonel anlamda oynayan bireyler oluşturmaktadır.



Şekil 4.4. Katılımcıların Bir Spor Branşı Olarak Masa Tenisinin Türk Toplumundaki Görüşlerine İlişkin Temalar

Birinci alt temada vurgulanan ortak görüş, masa tenisini rekreasyon amacıyla oynayan bireylerin sosyo-ekonomik düzeylerinin önemli bir etkisi olmadığıdır. Piyasada her bütçeye uygun ekipman bulmak mümkündür ve bireyler kendi malzemeleri ile belediyelerin halka açık tesislerinde ücretsiz bir şekilde veya özel masa tenisi salonlarında belirli bir ücret karşılığında masa tenisi oynayabilirler. İkinci alt temadaki ortak görüş ise sosyo-ekonomik düzeyin önemli ölçüde performansa etkisinin olduğunu belirtmişlerdir. Kulüpler ve devlet, altyapıda yetişen bir sporcuya belirli bir seviyeye kadar malzeme desteği sağlıyor fakat üst düzey bir seviyeye ulaşan sporcunun daha çok malzeme desteği, yardımcı antrenör ihtiyaçları ve aile destekleri değişkenlik gösteriyor. Sosyo-ekonomik düzeylerini kötü-orta-iyi olarak sınıflandırdığımızda, masa tenisine en çok katılım gösteren kesimin orta kesim olduğunu belirtmişlerdir. Bazı katılımcıların konuya ilişkin düşünceleri şu şekilde ifade edilmiştir: (Aka1): Ekipman konusunda ağırlıklı olarak yurtdışına bağımlı olduğumuz için sosyo-ekonomik düzey önemli hale geldi. Farklı antrenman teknikleri ile lastikler çabuk yıpranmaya başladı dolayısıyla sistem malzemelerinizi yenilemeniz

için tasarlanmış durumda. Bu anlamda sosyo-ekonomik düzey performansınızı arttırmada önemli bir faktör haline gelmiş durumdadır. (Aka2): Sosyo-ekonomik düzey masa tenisi branşından çok ön planla görünmese de ailenin desteği çok önemlidir. Kulüp malzeme desteği sağlasa da ailede çocuğunu antrenmanlara ve deplasmanlara katılma yönünde manevi destek vermesi gerekiyor. Ailenin izni ve onayı olmadan sporcu ne kadar yetenekli olursa olsun bir yerden sonra problemler yaşanıyor ve sporcunun başarılı olma yolunda önü kesilmiş oluyor. (Aka4): Çok önemli bir faktör değil. Yapılan anketlere baktığımızda her kesimin masa tenisi oynadığını görüyoruz. Alt ve üst seviyenin yapabildiği bir spor dalı. İyi bir performans sergilerseniz yıllar içerisinde para kazanabileceğiniz bir alan haline gelir. Masa tenisinde alt ve orta seviyedeki ailelerin çocukları başarılı oluyor. (F1): Tabi ki etkiler. Masa tenisi malzemeleri kort tenisi gibi pahalı malzemeler değildir, ev bütçesini sarsan harcamalar yapmak durumunda kalmazsınız. Masa tenisi branşı hafta da en az dört gün vakit ayırmanız gereken bir spordur, ince kas grubunu çalıştırdığı için antrenmanlar çok çok önemlidir. Dolayısıyla düzenli bir iş hayatına sahip ekonomik düzeyi belli bir refaha erişmiş kişiler planlı bir şekilde bu sporu yapabilir. (F2): Hayır, önemli değildir. Golf, tenis gibi ekonomik seviyesi yüksek bireylerin yaptığı bir spor değildir. Bu sporu mali durumu her seviyedeki insanlar yapabilir ve yapmaktalar. Hatta mevcut pratiğe bakıldığında performans sporcuların büyük çoğunluğu düşük gelirli ailelerin çocuklarıdır. (An1): bu konuyu farklı bir bakış açısı ile ele almıştır. Bazı bireylerin masa tenisi sporuna katılımında, sporun maddi destek kazanma arzusu içerisinde olduklarını belirten cümleleri şu şekildedir: Ülkemizde en önemli şey lise ve üniversite sınavları. Bu durumun spora yansması şöyle oluyor, bu sporu yaparsam benim hayatımla paralel bir şekilde ilerleyebilecek mi? Önümüze çıkan en önemli durum bu. İnsanların meslek edinme endişeleri varken ebeveynler masa tenisi gibi amatör spor branşlarında tereddüt yaşıyor bu sebeple ebeveynler çocuklarını popüler spor branşlarına yönlendiriyor. (An2): Sosyo-ekonomik düzeyi düşük olan sporcuların arkasında ya kulüp ya da antrenör desteği vardır. Bu çocuklar sporu iyi bir yere gelmek için yapıyorlar. İyi bir okulda okuyorlar, iyi bir üniversitede burslu okuyorlar masa tenisini bu anlamda kullanıyorlar diyebiliriz. Bunu yaparken ekonomik bir özgürlükte elde ediyorlar, üniversite çağlarına geldiklerinde iyi bir kulübe transfer olup para kazanmaya başlıyorlar, milli takım seviyesine gelmiş

sporcular devletten destek alıyorlar. (An4): Evet önemlidir. Sosyo-ekonomik düzeyi iyi olan bireyler daha çok spora vakit ayırabiliyorlar. Ekonomik düzeyi iyi olmayan insanların ikinci tercihi oluyor. (S1): Federasyon destek verdiği sürece önemli değildir. Ben malzemelerimi yurtdışı turnuvalara gittiğimde alıyorum. İthal olduğu için Türkiye’de çok pahalı. Rekreasyon anlamında bu sporu yapacak kişiler için önemli bir faktör değildir. (S2): Ekonomik düzeyin etkili olduğunu düşünüyorum. Ülkemizde maalesef sporcuya malzeme desteği çok rahatça yapılamıyor ve masa tenisi ekipmanları profesyonel oynamak istiyorsanız güzel malzemelere ihtiyacınız var ve bu konuda dışa bağımlı olduğumuz malzemeler için çok pahalı. (S3): Ekonomik durumunun iyi olan bireylerin masa tenisine daha çok odaklandığını düşünüyorum. Masa tenisi elit kesimde uygulandığında daha fazla başarı getirmesinin nedenlerden biri bu tip insanların hayatlarının planlı ve programlı olmasından kaynaklanır. (S4): Bence önemli bir faktör. İyi bir noktaya gelmek istiyorsanız Türkiye şartlarında kendi ekonomik şartlarınızı iyileştirmenizin gerekiyor. Avrupa’da derece elde etsek bile bizi açık turnuvalara götürmedikleri oldu bu bir sporcunun ilerlemesini sağlayan önemli bir adımdır.

4.5 KATILIMCILARIN TÜRKİYE’DEKİ MASA TENİSİ ANTRENÖR VE ALTYAPILARIN MASA TENİSİNİ KÜLTÜRÜNÜN GELİŞİMİNE İLİŞKİN BULGULAR

Görüşme formundaki “Türkiye’deki altyapı ve antrenör sayısı masa tenisi sporunu geliştirmek ve ileriye taşımak için yeterli ve nitelikli sayıda mı?” soruya katılımcılar tarafından verilen yanıtlar sonucunda elde edilen veriler iki ayrı alt tema ile incelenmiştir. Birinci alt tema antrenör sayısının yeterli olmasına rağmen sporcuların yetersiz olmasıdır. İkinci alt tema ise antrenörleri denetleyecek bir kurumun olmamasıdır.



Şekil 4.5. Katılımcıların Türkiye'deki Masa Tenisi Antrenör ve Altyapıların Masa Tenisi Kültürünün Gelişimine İlişkin Temalar

Birinci alt temada akademisyenlerin ortak görüşü devlet kadrosuna atanan ve özel sektörde çalışan antrenör sayısının yeterli olmasına rağmen sporcu yetiştiren antrenörlerinin olmamasıdır. Akademisyenlere göre problemin en büyük sebebi antrenör eğitimlerinin yetersiz olmasıdır. İkinci alt temadaki ortak görüş ise antrenörlerin görev yaptıkları süre içerisinde belirli bir hedeflerinin olmaması ve antrenörlerin hiçbir kurum tarafından denetlenmemesidir. Antrenörlerin daha verimli çalışabilmesi, üretken olmaları için yıllık hedeflerinin belirlenmesi ve bu hedefler gerçekleştiği takdirde teşvik edici bir ödül yönetmeliğinin uygulanması antrenör kalitesini arttıracaktır. Bazı akademisyenlerin konu ile ilgili görüşleri şu şekildedir: (Aka1): Kesinlikle Hayır! Gençlik spor kadrolu masa tenisi antrenörü yeni yeni almaya başladı. Kaç yıllık geçmişi var ki yeterli antrenör sayısı olsun. Ülkedeki masa tenisi talebini karşılayacak kadar masa tenisi antrenörü var mı? Bu soruyu cevaplayabilmemiz için çok erken olduğunu düşünüyorum. (Aka2): Antrenör sayıları ile ilgili sıkıntı olduğunu düşünmüyorum ancak antrenörlerin yeterince donanımlı ve kendilerini çok fazla geliştirmeye açık olduklarını düşünmüyorum. Genel tabloya bakarsak mevcut kademeleri bile teknik ve taktiksel beceri olarak doldurmayan gelişmeleri şampiyonaları günceli takip etmeyen antrenörlerimiz çoğunlukta. (Aka4): Yeterince antrenör var yeterince de altyapı oluşturabiliriz fakat antrenörlerimiz bu işi sahiplenerek yapmıyorlar. Daha çok hobi sporuna yönelik faaliyetler sürdürdüklerini görüyoruz, performans sporcusu yetiştiren antrenör çok az.

Katılımcı federasyon görevlilerin birinci alt temadaki ortak görüşü, antrenör sayılarının yeterli olmasına rağmen performans sporcusu yetiştirmede yetersiz kalmalarıdır. Antrenörlerin görev tanımlamalarının tam olarak belirtilmediğini ifade etmişlerdir. İkinci alt temadaki ortak görüş ise antrenör eğitimlerinin yetersiz olmasıdır. Konuya ilişkin bazı farklı düşünceler şu şekilde açıklanmıştır: (F1): Ben görevli olduğum sürede 102 kadrolu masa tenisi antrenörler teker teker tanıştım. Masa tenisi sporcusu yetiştiren antrenör sayısı 10 taneydi. Devletin antrenör atamaları konusunda ciddi sıkıntıları var, masa tenisi bilmeyen insanlar antrenör kadrosuyla devlet kademesini işgal ediyorlar. (F2): Yaşanılan en önemli sorun antrenörlük eğitimi ve sınav sistemi, antrenörlerin istihdam sorunları ve aldıkları maddi karşılık bu işe karşı olan talebi ve cazibeyi etkilemektedir. Tüm bu sorunların sonucunda ortaya ciddi bir kalite sorunu çıkmaktadır. (F3): Çin Japonya Kore Almanya İsveç Fransa gibi büyük ülkelerin parçadan bütüne tam anlamıyla doğru bir sistemle sporcu yetiştirdiklerini görüyoruz. Ve bu sistemin en önemli özelliği devamlılık getirmesidir. Bilgi ve deneyim aktarımı sporcu yetiştirmede önemlidir. Tarihte başarı elde etmiş kişilerin bir sisteme öncülük etmesi o yolu hızlandırır. Ülkemizde ise bu sistemlerin hiçbirini devamlı bir şekilde uygulayamıyoruz.

Birinci alt tema hakkında antrenörlerin ortak düşünceleri ise; antrenör sayısının gereğinden fazla olduğu fakat bu antrenörlerin masa tenisine değer katmada yeterli olmadıklarıdır. İkinci alt temadaki ortak görüş ise, devlet kadrosuna atanmış antrenörler denetimsiz bir şekilde görevlerini sürdürüyorken özel sektörde çalışan antrenörlerin denetime tabi tutulmasıdır. Konuya ilişkin bazı antrenörlerin görüşleri şu şekildedir: (An1): Sabah 9 akşam 5 antrenörlük yapılırmı? Antrenörlük mesleği mesai saatleri içine sığdırılabilecek bir meslek değildir. Değer katmak isteyen antrenör kendini geliştirmek zorundadır. Dünyaya baktığımızda kendini geliştiren, spora ve branşına katkı sağlamak isteyen, okuyan, araştıran antrenörler federasyonlar tarafından desteklenir uluslararası seminerlere, eğitimlere gitmesi için ön ayak olur. Fakat bizim ülkemizde böyle bir uygulama yok. (An2): Türkiye’de şu an yedi bini aşkın antrenör var, bu sayı kâğıt üzerinde çok fazla gözüküyor fakat içlerinde nitelikli antrenör var mı bu konu da konuşabiliriz. Konu aslında yine ekonomiye dayanıyor. Bu antrenörler belli bir yaşa gelmiş belli sorumlulukları ve maddi kaygıları olan insanlar dolayısıyla antrenörlük aslında bir geçim kaynağı. Sporcu yetiştiren ve

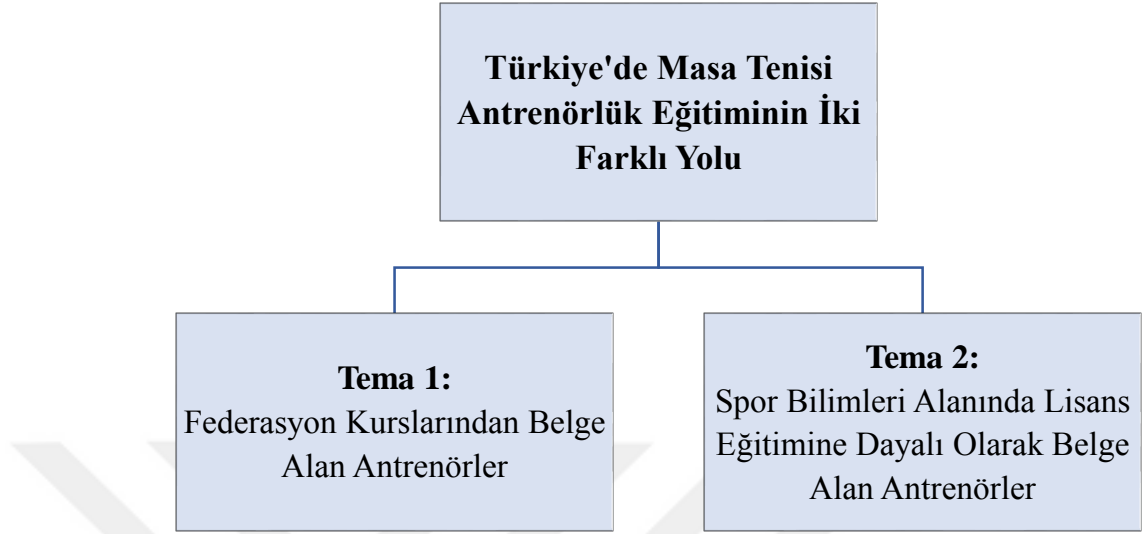
yetiştirmeyen antrenörün ayırımı yapılmadığı zaman antrenörler kendini sorgulamaya başlıyor. Sizden daha az çalışan antrenörün daha iyi yerlere gelmesi sizi geri çekebiliyor. (An4): Birincisi yeterli sayıda antrenör var ama yeterli imkân verilmiyor. İkincisi nitelikli antrenörlerinde yeterli imkânı yok. Bakanlığa bağlı antrenörler üretim için desteklenmiyor ve denetlenmiyor. Masa tenisi kadrosunda atanmış kişilerin masa tenisi ile ilgili hiçbir fikri olmadığını biliyoruz. Denetim olmadığı için bu böyle gidecek maalesef.

Katılımcı sporular birinci alt temayı farklı bir bakış açısı ile değerlendirmişlerdir. Katılımcı sporcular; antrenör sayısının yetersiz olduğunu ve sporcu sayılarının düştüğünü ifade etmişlerdir. Katılımcı sporcular konuya ilişkin farklı fikirler belirtmişlerdir: (S1): Biz belli bir seviyeye geldiğimizde üst düzey antrenman yaptırarak antrenör bulamıyoruz. Altyapı ve altyapıda yetişen sporcu sayıları gittikçe azalmaya başlıyor. Ben milli takıma girdiğim dönemde 30 kişiyle yarışırken şu an bu sayı 20lere düştü diyebilirim. Bireysel sporlarda ne kadar farklı oyuncu ile maç, antrenman yaparsanız uluslararası arenada başarılı olma ihtimaliniz daha yüksektir. Sporcu ve altyapı sayısının giderek azalması oyun kalitesini etkiliyor. (S2): Antrenörlerin nitelikli olması için aldıkları eğitimlerden bağımsız olarak kendilerini geliştirmeleri gerekiyor. Antrenörlerin nitelikli yetiştirilmediğini düşünüyorum. Geleneksel yaklaşımdan biraz uzaklaşmamız lazım. Dünyayı takip etme konusunda biraz gerideyiz, bilimsellikten uzağız. (S3): Besyolar bu kadar çok mezun veriyorken federasyonun antrenörlük kurslarını açmaması gerekiyor. (S4): Sunulan şartlar altında Türk antrenörlerin çabalarını takdir ediyorum. (S5): Türkiye’de çok antrenör var, detaylı açıklanam gerekirse milli takım maçına gittiğimizde bizimle en az yirmi tane antrenör gelirdi. Bu antrenörler bizi yetiştiren veya bize şampiyona sırasında katkı sağlayacak antrenörler değildi. Sadece atandıkları için bizimle geliyorlardı.

4.6 KATILIMCILARIN TÜRKİYE’DE İKİ FARKLI EĞİTİM ALAN MASA TENİSİ ANTRENÖRLERİNE İLİŞKİN BULGULAR

“Spor Bilimleri Fakültesi ya da B.E.S.Y.O mezunu masa tenisi antrenörleri ile Federasyonun açtığı antrenörlük kurslarından belge alan antrenörler arasında fark var mı?” sorusuna verilen yanıtlar neticesinde iki alt tema oluşturulmuştur. Birinci alt

tema federasyon kurlarından belge alan antrenörlerin kaliteleri, ikinci alt tema ise spor bilimleri eğitimi aldıktan sonra bu belgeye sahip olan antrenörlerin kaliteleridir.



Şekil 4.6. Katılımcıların Türkiye’de İki Farklı Eğitim Alan Masa Tenisi Antrenörlerine İlişkin Temalar

Akademisyen katılımcıların birinci alt temadaki ortak görüşleri, antrenör kurslarında verilen eğitimin yeterli olmadığı, öğrenilen bilgilerin sporcu yetiştirmede yetersiz kalacağıdır. İkinci alt temanın ortak görüşü, dört yıl örgün eğitim alan bir spor bilimcinin teorik bilgileri kaliteli bir antrenör olmak için yeterli değildir, bu bireyler teorik bilgilerini uygulamada göstermedikçe sporcu yetiştirmede yetersiz kalacaklardır. Buradan hareketle iki alt temada ortak bir görüş çıkarabilmekteyiz. İki farklı antrenör grubunun başarısı sahada gösterilen performanslarla belirlenmelidir. Bazı akademisyenlerin görüşleri şu şekilde belirtilmiştir: (Aka1): Spor bilimleri fakültesi ya da BESYO mezunu öğrenciler sekiz dönem boyunca masa tenisi uzmanlık dersi görüyorlar, bu eğitimlerin içerisinde rekreatif boyutta masa tenisinden milli takım antrenörü neler yapar, bu bilgiler veriliyor. Mesleki İngilizce bildikleri için uluslararası arenada daha başarılı olmaları öngörülmüştür. 2 haftada masa tenisi bilgilerine sahip olan bireylerle eşit tutulmamalıdır. Antrenörlük kursları federasyonların gelir kapısıdır, bu nedenle vazgeçmek istemezler. Antrenörlük kurslarının eğitimci kadrosu Spor Bilimleri fakültesinden oluşturulmaktadır. (Aka2): İki grup arasında fark olduğunu düşünüyorum fakat tenzih edilecek bir durumda söz konusu, bu branşta başarılı olmuş milli takıma kadar yükselerek ulusal ve uluslararası

platformda sporculuk yapmış kişilerde bu kurslardan belge alarak işini gayet layıkıyla yapmaktadırlar. (Aka4): Herkesin hayat şansı bir değil biz bir şekilde üniversiteye girdik ve bu alanda eğitim aldık, bu şansı elde edemeyenler için antrenörlük kurslarını çok faydalı buluyorum çünkü bu kurslara katılan bireyler arasında Türk masa tenisini ileriye taşımak isteyen insanlar var. Kaç tane Besyo mezunu antrenörlük yapıyor ve kaç tanesi başarılı burada bu sorulara cevapsız kalıyor. Antrenör kalitesi kişilerin özverisi ve tamamen sporu bilmesi ile alakalı.

Katılımcı federasyon görevlileri iki alt temayı ortak görüşler ile ifade etmişlerdir. İki farklı antrenör grubunun arasında bir fark görmediklerini, iyi bir masa tenisi antrenörü olabilmek için bu sporun sahiplenilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. (F1): Okul mezunları teorikte kalan antrenörlerdir. Alaylı olmayıp mezun olmayı bekleyen kıdemli bir antrenör maalesef yeterli olmayacaktır. Okul mezunlarının genel spor kültürü, anatomi bilmesi yadsınamaz bir avantajdır ama masa tenisi içinden gelmeyen birinden antrenör başarılı olamaz. (F3): Ben bir fark görmüyorum. Spor çok farklı unsurların içine alan bir alandır. Teorik bilginize beraber tecrübeye ihtiyacınız vardır. Bu işte önemli olan masa tenisini geliştirmek için çaba göstermektir. Tek bir elden yetişerek iyi bir antrenör olamazsınız. Masa tenisi antrenörlüğü çok zahmetli ve psikolojik yönden de ağır bir iş sabırlı antrenörlere ihtiyacımız var. Fakat antrenörlük kurslarının daha kaliteli olabilmesi için tekrar değerlendirilmesini gerektiğini düşünüyorum. Bir yönden de belge almanın kolay olması masa tenisi branşına daha çok temas edecek insan bulmak demektir.

Katılımcı antrenörlerin ise bazı görüşleri şu şekilde belirtilmiştir: (An1): Bir antrenör hem alaylı hem okullu olmalı. Okullarda branşla hiç alakası olmayan öğrenciler uzmanlık dalını masa tenisi seçip kıdemli antrenör olarak mezun olabiliyor. Kurslarda 10-15 günlük bir eğitimle de antrenör olunmaz. İki örnek içinde tem yetkindir ya da değildir gibi bir şey söyleyemeyiz. Okullu bir antrenörle kurs antrenörünü ayırmak gibi bir kriterimiz yok maalesef, bunun ayrımını yapamayız. (An2): Eskiden dışardan antrenörlük kursuna gidip antrenörlük yapan kişilere bir baltaya sap olamamış antrenörlük yapıyor gözüyle bakılırdı. Ben besyo mezunu değilim fakat lisans dönemimde birçok besyo öğrencisine göre çok araştırma ve çalışma yapmışımdır. Bu iki kesim arasındaki farkı şöyle ayırmalıyız. İstemek çok önemli, bu işte istekli olmazsanız aldığınız her iki eğitimin bir manası olmaz. Okul mezunu antrenör kendini

geliştirmek zorundadır. Okul mezunu antrenörler mezun olunca işim hazır diye düşünüyor, halbuki bu hiçbir iş alanında yoktur. Kurs antrenörü ise bu işte başarılı olmak zorunda olduğu için daha hırslı gözüküyor olabilirler. Okul mezunları da alaylı antrenörler gibi saha da görev almalılar, sırf siz mezunsunuz diye sizi bir kulübün başına getirmezler o sorumluluğun altından kalkabilecek bir yetenekte ve tecrübede olmak gerekir. (An3): İki şekilde de verilen belgeler yetersizdir. Akademi müfredatları ağırlıklı olarak atletizm ve futbol branşına yönelik olduğu için maalesef yetersiz kalıyorlar. Masa tenisi antrenörü yetiştirmek adı altında açılan kurslarda hiç masa tenisi bilmeyen insanlara masa tenisi antrenörü belgesi veriliyor. Bence bu bir suç. Sporculuktan yetişmiş bireyler yetenek sınavlarına girip antrenör olabilmek için 4 yıl örgün eğitim görürken 10 günlük kurslarla bu belgelere sahip olmak sizce de haksızlık değil mi?

Sporcu katılımcıların ikinci alt temadaki ortak görüşü spor bilimlerinden mezun antrenörlerin akademik bilgilerinin daha donanımlı olmasından kaynaklanan bir kalite elde etmeleridir. Birinci alt temadaki ortak görüş ise, kurs mezunu antrenörlerin sporcu yetiştirmelerinde başarılı olmasını sporculuk geçmişi olan antrenörlerin tecrübelerinden kaynaklandığını belirtmektedirler. Bazı sporcuların görüşleri şu şekilde ifade edilmiştir: (S2): Beden eğitimi mezunu insanların akademik bilgileri ile kurs antrenörü bilgileri karşılaştırılmaz. Teknik bilgileri karşılaştırmamız gerekirse masa tenisinin belli antrenman prensiplerini bilmeden kurs belgesi alabiliyorsun. Alaylı antrenörlerde çok başarılılar fakat milli takıma sporcu yetiştirmek sporcunun başarılı olduğu anlamına gelmiyor. Bu sorudaki iki grubun farklı değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum. (S3): Spor bilimleri fakültesinden mezun olmuş bir birey dört yıl süren örgün eğitim öğretim hayatı boyunca belirli bir bilgi birikimine sahip bir şekilde mezun olur. Ve bu bireyler antrenörlük mesleğine seçilirken bir sporcu geçmişi aranmaktadır. Federasyonun açtığı masa tenisi antrenörlük kurslarına katılan bireylerde bu tip kriterler aranmamaktadır. Herhangi bir bölümde lisans eğitimi tamamlamış ya da hiç lisans eğitimi almamış, sporculuk geçmişi olmayan insanlar ücreti mukabilinde antrenörlük belgesi alabilmektedir. Bu iki örnek arasında elbette ayırt edici farklılıklar vardır. Sporun içinden gelen bir bireyin spora bakış açısı farklı olur. (S4): İki grupta da gerçek manada kendini geliştiren insanların başarılı olduğunu düşünüyorum. İyi bir sporcu lisans eğitimi başka bir bölümde tamamlayıp dışardan

belge almak isteyebilir. (S5): İki alanda da aslında önemli olan sporcu geçmişi olması. Besyo mezunu antrenörler sadece teoride kalırsa faydalı olamazlar. Bazı antrenörlerin ise sporcu geçmişi iyi değildir antrenörlükleri çok iyidir. Burada kıyaslama yapmak zor aslında.

4.7 KATILIMCILARIN TÜRKİYE’DE ENGELLİLERDE MASA TENİSİ GÖRÜŞLERİNE İLİŞKİN BULGULAR

Görüşme formundaki “Masa tenisi branşının engellilerde spor için yaptığı çalışmalar var mı, her klasman bu sporu yapabilir mi?” sorusuna verilen yanıtlar doğrultusunda bu soru üç alt temada incelenmiştir. Birinci tema Türkiye engelli masa tenisinin başarısı, ikinci tema devletin başarılı sporcuyla desteklemesi ve üçüncü tema ise masa tenisinin dünyadaki her birey için en uygun spor olmasıdır.



Şekil 4.7. Katılımcıların Türkiye’de Engellilerde Masa Tenisi Görüşlerine İlişkin Temalar

Katılımcı akademisyenlerin birinci temadaki ortak görüşü milli takımımızın başarılı olmasının sebebi sporcuları engelli engelsiz diye ayırtırmadan aynı salonlarda aynı antrenman programlarına tabi tutmaktır. İkinci alt temanın ortak görüşü devletin bedensel engelli milli takımının elde ettiği başarıları desteklemesi ve bu kategoriye daha çok yatırımın yapılmasını sağlamasıdır. Üçüncü alt tema ise masa tenisi branşının her engelli klasmanına uygun olması ve kategoriler sayesinde bireylerin adil bir şekilde yarışmasıdır. Konuya ilişkin bazı görüşler şu şekilde belirtilmiştir: (Aka1): Dünya’daki bütün engelli sporcuların handikabı engelsiz sporcuların sahip olduğu

imkanlara ulaşamamasıdır, halbuki iki grup sporcu arasında hiçbir fark yoktur. Engelsiz sporcularda uyguladığınız bir antrenmanı engelli bir sporcuya uyguladığınızda engelli sporcuların daha iyi ilerlediğini görebilirsiniz. Bizim engelli sporcularımızın başarılı olmasının sebebi ayırıştırma yapmadan engelsiz sporcularla beraber uygulanan antrenmanlardır. (Aka2): Bedensel engelliler milli takımımız Paralimpik dünya, Avrupa ve açık turnuvalarda oldukça başarılı bir grafik çiziyor. Ülkemizde 250 sporcunun oynadığı Türkiye şampiyonaları yapılıyor. (Aka3): Tüm engelli kategorileri masa tenisi sporunu yapabilirler. (Aka4): Her yaş grubuna her kitleye hitap eden bir spor masa tenisi. İşitme engelliler, bedensel engelliler, görme engelliler, zihinsel engelliler, down sendromlular bu gruplar aktif olarak katılıyorlar, müsabakaları var. Engelli federasyonlarının engelsiz federasyonlarıyla birleşmesi gerekiyor. Engelli masa tenisinde başarılı olmamızın sebebi sadece Türk sporcularla ilerlemesidir, yabancı uyruklu sporcuların engelli masa tenisinde hiç yarışmamış olmasıdır.

Katılımcı federasyon görevlilerinin birinci alt temadaki ortak fikirleri engelli masa tenisinde başarı elde edilmesinin sebebini antrenörlerin bu işi sahiplenmesinden kaynaklandığını belirtmişlerdir. Elde edilen başarılar destek almanızı sağlar, bu destekler ile başarı elde edilmesi ve doğru yerlere aktarımı sürdürülebilir bir başarı getirir. Konuya ilişkin bazı görüşler şu şekilde ifade edilmiştir: (F1): Engellilerin ayrı bir federasyonu var başarı buradan gelmiş olabilir. Engellilerde başarı elde etmek engelsiz sporcularda başarı elde etmekten daha kolaydır. Türkiye'deki kaliteli antrenörlerin engelliler kategorisinde çalışmasının bir diğer sebebi budur. (F2): Türkiye de engelli masa tenisi son derece başarılı işler yapıyor. Ülkemizde 2002 yılında başlayan engelli masa tenisi bugün TMTF dışında Bedensel Engelliler Spor Federasyonu altında faaliyetlerini sürdürmektedir. (F3): Türkiye Masa tenisi engelliler tarihi yaklaşık 15 sene öncesine dayanıyor. Engelliler masa tenisi bildiğiniz gibi Türkiye engelliler federasyonuna bağlı. Başarılı olmalarının sebebi kendilerini adanmış antrenörlerle beraber iyi bir sistemle doğru bir şekilde çalışmalarınıdır. Engelli engelsiz sporcu ayrımı yapmaksızın engelli sporcular engelsiz sporcularla antrenman yapmaktadır. Daha küçük bir sporcu grubu ile alakadar olduğunuz için daha detaylı bir çalışma sürdürebilirsiniz. Aslında karşılaştırmak çok da doğru değil. Zorluk derecesini konuşursak kategoriler ve sporcu sayıları burada öne çıkıyor. Katılımcı

antrenörlerin konuya ilişkin görüşleri şu şekilde belirtilmiştir: (An1): Engellilerde 11 kategori var. 1-5 tekerlekli sandalye, 6-10 bedensel engellerin daha küçük halleri ve zihinsel engelliler. Zihinsel engellilerde kendi arasında farklı durumlar olmalı çünkü eşit değiller. Bilinen bir istatistik Türkiye nüfusunda %10 engelli mevcut. 8 milyonun engelli olduğu bir ülkede kaç milyon spor yapabiliyor ya da kaç engelli dışarı çıkabiliyor? (An2): Engellilerdeki yapı daha farklı. Bu alanda Paralimpik sporcular olduğu için işler daha profesyonelce yürütülüyor. Engellilerde sporda psikolojik üstünlük sağlanmış durumda aradaki fark bu diyebiliriz. Çünkü engelli kişilerin hayatı spor oluyor. Daha önceden gelen başarılarla beraber devletin her kurumundan tam destek alıyorsunuz ve bu destekte başarı getiriyor. (An3): Uluslararası arenada bu konuda boşluklar var, Türkiye'nin engelliler masa tenisinde başarılı olmasının sebebi bence bu. (An4): Özellikle belediyeler farkındalık yaratmaya çalışıyorlar. Engellilerde masa tenisi çok çalışmaktan ziyade doğru çalışıyor, başarılarının altında bu yatıyor. Engellilerde doğru antrenman teknik ve metotları ile çalışıyorlar. Normal sporcularda biz bu antrenman yöntemlerini uygulayamıyoruz. Olimpik sporculara devlet maaş bağlıyor, ulaşım ve sağlık gibi temel ihtiyaçlarda ayrıcalıklar sağlıyor. Türkiye Cumhuriyeti'nin bu desteğini Avrupa'nın hiçbir devletinde göremezsiniz.

Katılımcı sporcuların birinci alt temadaki ortak görüşleri sporcuları engelli engelsiz olarak nitelendirmeden beraber yetiştirilmesidir. Bu örneğe Avrupa ülkelerinde az rastlanır, bu sebeple oyun anlamında Türk engelli sporcular daha iyi gelişmektedir. Bazı sporcuların görüşleri şu şekilde belirtilmiştir: (S1): Engellilerde spor masa tenisi hep ilk dörde giriyor, bu başarıyı göz önünde bulundurmalıyız. Her klasman bu sporu yapabilir diye düşünüyorum. (S2): Temas olmayan bir spor olduğu için engelli bireylerin rahatlıkla yapabileceği bir spor dalıdır. Özellikle Avrupa'da engelli bireyleri hayata katmak için çok çaba sarf ediyor. Türkiye'nin bu konuda daha başarılı olduğunu düşünüyorum. Bizdeki farklılık ise, bu sporculara en başında engelsiz bireyler gibi yaklaşıyoruz. Engelli sporcularda daha fazla bilimsel çalışmalar yapıyoruz, engelsiz bireylere göstermediğimiz hassasiyeti engelli bireylerde gösteriyoruz. Yanlış bir teknik uygularsanız engelli sporcunun hayatı kolay yaşayabilmesini kısıtlayabilirsiniz. Bu gibi faktörleri ortadan kaldırmak için daha multidisipliner çalışmak zorundasınız. Performans antrenörü ile fizyoterapist, psikolog gibi yardımcı antrenörlerle başarıyı getirebilirsiniz. (S3): Engelli milli

takımın başarılı olma sebeplerinden biri az sayıda sporcularla beraber fazla kategorilerde yarışmalarıdır. (S4): Paralimpik dereceler elde edilince engelli masa tenisine daha çok yatırım yapmaya başlandı. Ülkemizde spora yatırım yapmanın düzeni bu şekilde ilerliyor, yani başarılı olursanız size destek verirler. Engelliler masa tenisinin Ankara’da bir kamp merkezi var ve yılda iki kez kampa giriyorlar, başarı gelmemesi mümkün mü? Engelsiz masa tenisinin bir kamp merkezi bile yok henüz, bizim başarılarımız tesadüfi oluyor diyebilirim.

4.8 KATILIMCILARIN MASA TENİSİNİN TÜRKİYE’DE BİR REKREASYON FAALİYETİ OLMASINA İLİŞKİN BULGULAR

“Günümüzde masa tenisi sporuna ulaşmak, rekreatif alanlarda bu sporu yapabilmek mümkün mü? Müsabakalarda kullanılan tesisler halka açık mı?” sorusuna verilen yanıtlardan yola çıkarak sekizinci soru iki ayrı alt temada incelenmiştir. Birinci tema masa tenisi tesislerinin varlığı, ikinci tema ise masa tenisi tesislerinin rekreasyon anlamında kullanılabilirliğidir.



Şekil 4.8. Katılımcıların Masa Tenisinin Türkiye’de Bir Rekreasyon Faaliyeti Olmasına İlişkin Temalar

Katılımcı akademisyenlerin birinci temadaki ortak görüşü ülkemizde özel masa tenisi tesislerinin olmamasıdır. Masa tenisi müsabakalarında kullanılan tesisler başka branşlarda da kullanıldığı için masaların kurulu bir düzeninin olmaması ve bu sebeple rekreasyon anlamında kullanılamamasıdır. İkinci alt temaya göre: belediyeler, sivil toplum kuruluşları, dernekler rekreasyon anlamında masa tenisi oynayabilme imkânı vermektedir. Düşük bütçeli bir spor olması ulaşımını kolaylaştırmaktadır. Ülkemizde

kapalı spor salonlarının dışında park ve bahçelere dış mekan masa tenisi masaları koyulması masa tenisi kültürünü olumlu etkileyecektir. Bazı akademisyenlerin görüşleri şu şekildedir: (Aka1): Masa tenisi özelinde bir tesis olmadığı için halka tahsis edilmesi mümkün değildir. Halka açılan tesislerde masa tenisi oynanabilir fakat burada önemli bir nokta spora uygun kıyafet ile masa tenisi oynanmasıdır aksi takdirde sakatlıkların önüne geçemeyiz. (Aka2): Günümüzde masa tenisi branşına ulaşmak mümkün. Eğer rekreatif amaçla yapılacaksa en uygun malzeme temin edilerek rahatça oynanabilir. (Aka3): Rekreatif anlamda ülkemizde çok yaygın olmadığını görebiliyoruz ancak son yıllarda okullardaki popülaritesi arttı, birçok okula boş alanlara masa tenisi masalarının kurulduğunu görebiliyoruz. (Aka4): Tesis kullanmakta kötü olan bir toplumuz. Tesislerimiz var fakat ya âtil durumda veya yanlış yere konumlandırılmış ya da tanıtımı iyi yapılmamış durumdadır. Bir tesisin masa tenisi tesisi ya da masa tenisi salonu olabilmesi için yerleşik düzende masalar, her zaman ulaşabileceğiniz antrenörlere ihtiyacı var.

Federasyon görevlilerinin birinci alt tema ile ilgili ortak görüşü Türkiye’de spor kültürünün henüz yeterli seviyede gelişmemiş olması tesislerin kullanımını olumsuz yönde etkilemektedir. Türkiye spor tesislerinin yönetimi konusunda geriden gelmektedir. İkinci alt temadaki ortak görüş özel masa tenisi salonlarının yetersiz olması, spor kulüplerinin kiralık salonlarda antrenman yapması masa tenisi kültürünü olumsuz yönde etkilemektedir. Konuya ilişkin bazı görüşler şu şekilde ifade edilmiştir: (F1): Bu konuya örnek Yalova Belediyesi Masa tenisinde 1 numaradır. Kayseri’yi örnek verebiliriz. Pendik Belediyesi’nde gece gündüz masa tenisi oynanır, belediyenin kendine ait bir ligi var çok önemli bir rekreasyon faaliyeti örneğidir. Dolayısıyla bu durum biraz yöneticilerin kültürü ile alakalı. (F2): Federasyonumuz yıllardır bütçesini performans sporuna ayırmıştır ve halka açık yerlerde sporu yaygınlaştırmak konusunda yatırımı olmamıştır. Elbette bu yatırımlara bütçe yeterli değil. Federasyonlar kısıtlı imkânlarla ancak kendi liglerine, milli takımlarına ve altyapıya yetişebilmektedir. (F3): Birey bu sporu tecrübe ederse farkındalığı çok daha kolay oluyor, araştırıyor oynamak istiyor. Yeni inşa edilen tesislerde masa tenisi alanları oluşturulması gerekiyor, şu an bir basketbol, voleybol sahaları inşa edilirken bu salonlarda masa tenisi alanı oluşturmak zor değil.

Katılımcı antrenörler birinci alt temadaki ortak görüş masa tenisini rekreasyon amaçlı oynayan kitleyi daha çok şirket çalışanlarının ve derneklerin oluşturduğunu belirtmişlerdir. Katılımcı antrenörler de dış mekân masalarının masa tenisi kültüre katkı sağlayacağını belirtmişlerdir. İkinci alt temadaki ortak görüş belediyelerin halka tahsis etmiş olduğu tesislerde belli saatler içerisinde oynanması çalışan bireyler için uygun değildir ve bu ihtiyacın özel masa tenisi salonları ile giderilmesi hedeflenmiştir. Konuya ilişkin bazı görüşler şu şekilde ifade edilmiştir: (An2): Önceden masa tenisi oynanan ortamlar sigara içilen sağlıksız mekanlardı. Günümüzde belediyelerin sağladığı imkanlar doğrultusunda masa tenisi neredeyse her tesiste oynanabilir durumda. (An3): Bu konuda daha çok dernekler ön plandadır. İstanbul başta olmak üzere veteran masa tenisi dernekleri vardır. Bu derneklerde masa tenisi oynamak için veteran olmanıza gerek yok. (An4): Masa tenisi oynamak partner ihtiyacı gerektiriyor, masa tenisi oynayacak bir salon bile bulsanız partnere ihtiyacınız olduğu için sizin gibi bu sporu seven birine ihtiyaç duyarsınız. Tesisler bence yanlış yerlerde konumlandırılmış. Bugün İstanbul'da ulaşım o kadar zor ki insanlar sadece masa tenisi oynamak için bir saat trafik çekmek istemiyor.

Katılımcı sporcuların birinci ve ikinci alt tema ile ilgili farklı görüşleri şu şekildedir: (S1): Rekreasyon amaçlı oynamak için yaygın bir tesis yok maalesef. Benim arkadaş çevrem beraber oynamak için hep bir istekte bulunuyor fakat kulübüm dışında masa tenisi oynayabileceğimiz bir alan yok. (S2): Avrupa'da Çin'de Japonya'da parklarda ve bahçelerde masa tenisi masaları var. Bu örnek Türkiye'de de uygulanması karşılık bulacaktır çünkü ülkemizde masa tenisi sporu sevilen bir branştır. Federasyon belediyeler aracılığıyla bu örneği ülkemize taşıyabilir. Bu sayede toplumun masa tenisi algısı olumlu yönde değişecek ve ülkedeki popülasyon artacaktır. (S3): Rekreatif anlamda masa tenisi oynamak isterseniz belediyeler haricinde masa tenisi masalarını bilardo salonlarında görebilirsiniz. Bu sporun toplumda belirli bir düzeye gelmesini ve ciddiyetle yapılmasını istiyorsak bu tip salonlardan masa tenisi masalarının kalkması gerekir. Örneğin İstanbul'da çok sayıda belediyenin tahsis etmiş olduğu tesisler var, bazı tesislerde masa tenisine ayrılmış salonlar var fakat bu tesisler insan yerleşimlerinin olmadığı yerlere kuruluyor. Bu sebeple ulaşım problemi sporu yaygınlaşmasında önemli bir etkidir. (S4): Tabi olumlu yönde fark yaratacaktır. Masa tenisi alanlarının çoğaltılması tabi ki bir farkındalık oluşturur ve bu spora katkı

sağlar. Masa tenisi için kullanılan tesisler biraz talebe göre yapılandırılıyor diye düşünüyorum. (S5): Maalesef pek imkân yok, tesisler halkın yaşam alanından uzak yerlerde kuruluyor kişiler oynamak istese bile ulaşım problemi yaşıyor. Bir de masa tenisi yaş kategorisi var, belediyeler sporcu yetiştirme odaklı olduğu için açtığı kurslara belirli bir yaş içerisindeki kişileri kabul ediyorlar.

4.9 KATILIMCILARIN MASA TENİSİNİN SEYİR ZEVKİ GÖRÜŞLERİNE İLİŞKİN BULGULAR

Görüşme formundaki “Seyir zevki bu sporu olumlu/olumsuz yönde nasıl etkiliyor?” sorusuna verilen yanıtlar neticesinde soru iki alt temada incelenmiştir. Birinci tema masa tenisi sporunun çok fazla teknik taktik içermesidir. İkinci alt tema ise masa tenisi topunun çok küçük olması sebebiyle oyunun takip edilememesidir.



Şekil 4.9. Katılımcıların Masa Tenisinin Seyir Zevki Görüşlerine İlişkin Temalar

Katılımcıların birinci alt temadaki ortak görüşünü, masa tenisi sporunun seyir zevki içeren diğer raket sporlarına göre daha fazla teknik-taktik içermesi nedeni ile seyirci tarafından anlaşılamayan kompleks bir oyun olarak tanılamaktadır. Masa tenisi izlemekten keyif alan seyircilerin bir dönem mutlaka masa tenisi oynadıklarını ifade etmişlerdir. İkinci alt temadaki ortak görüş masa tenisi topunun küçük olmasıyla oyunun çok hızlı oynanmasından kaynaklanan topu takip edememe problemidir. Bazı katılımcılar iki alt temadan farklı görüşlerini şu şekilde ifade etmişlerdir: (Aka1):

Televizyon medyası masa tenisi maçlarını yayınlarken seyirci bulamadıklarını ifade ediyorlar bunun sebepleri ise şu şekildedir; salonda birkaç tane masada maçların oynandığı esnada kamera bir maçı ekrana taşımak durumundadır fakat diğer masalardan gelen sesler ekrana yansıtılan maçın anlaşılmasını zorlaştıran bir hale getiriyor. Bu maçların tek başına yayınlanması maddi yönden imkansızdır. (Aka2): Sosyal medya aracılığıyla son dönemlerde masa tenisi ile ilgili sıra dışı masa tenisi oyunlarının paylaşıldığı videolar görüyoruz buradan yola çıkarsak masa tenisi branşının seyir zevkinin yüksek olduğunu söyleyebiliriz. Bir taraftan oyunun hızlı olması sebebiyle masa tenisi topunun çapını büyütme çalışmaları yapılıyor. (Aka4): Masa tenisi çok keyifli, rekreatif, görsel zekayı aktifleştiren çok sempatik bir spor. Fakat hiç bilmeyen biri izlerken bir süre sonra sıkılıyor. Çok hızlı olduğu için takip etmesi zor ve teknik bilgisi olmayan biri için izlemek sıkıcı. Masa tenisinde rekabet var ama temas olmadığı için bizim toplumumuza pek hitap etmiyor sanırım.

Katılımcı federasyon görevlilerin birinci alt temadaki ortak görüşü masa tenisi seyircilerinin masa tenisi oynayan bireyler ve çevresinden oluşmasıdır. Bunun sebebi oyunun çok fazla teknik-taktik içermesidir. Masa tenisini izlerken seyir zevki alabilmek ve oyuncularının vuruşlarını anlayabilmek gerekmektedir. İkinci alt temada vurgulanan ortak görüş ise büyük spor salonlarında ve stadyumlarda topun çok küçük olmasıyla oyunun takip edilememesidir. Bazı federasyon görevlilerin görüşleri şu şekilde ifade edilmektedir: (F1): Aslında bu soruyu masa tenisi seyirci kitlesi neden artmıyor diye sorabiliriz. 1970li yıllarda masa tenisi müsabakalarının yapıldığı salonların doluluk oranı dikkat çekicidir. TRT bu müsabakaları canlı yayınlıyordu. Özel televizyonların çıkması ve çoğalması ile futbol kültürünün Türkiye'ye yayılması masa tenisi kültürünü gerilerde bırakan bir olaydır. (F2): Son yıllarda teknolojinin gelişimiyle çok güçlü lastikler yapıldı. Buna bağlı olarak performans sporu çok hızlandı ve ralliler azaldı. Televizyonlarda sayıları izlemek çok zorlaştı. Azalan seyir zevki nedeniyle naklen yayınlar ve sonrasında reklam gelirleri azaldı. Bu da spora gelen yatırımı azalttı. Eskiden tahta raketlerle veya bu kadar hızlı olmayan lastiklerle yapılan masa tenisi seyri hoş bir spordur. Bu durum seyirci sayısında da ciddi düşmelere sebep olmuştur. 80'li yıllarda büyük spor salonlarında binlerce seyircinin izlediği büyük şampiyonalarda artık bilet satılmaz hale geldi. (F3): Açık konuşmak gerekirse masa tenisi izlenecek bir spor değil. Çünkü masa tenisi sporunu izlemek

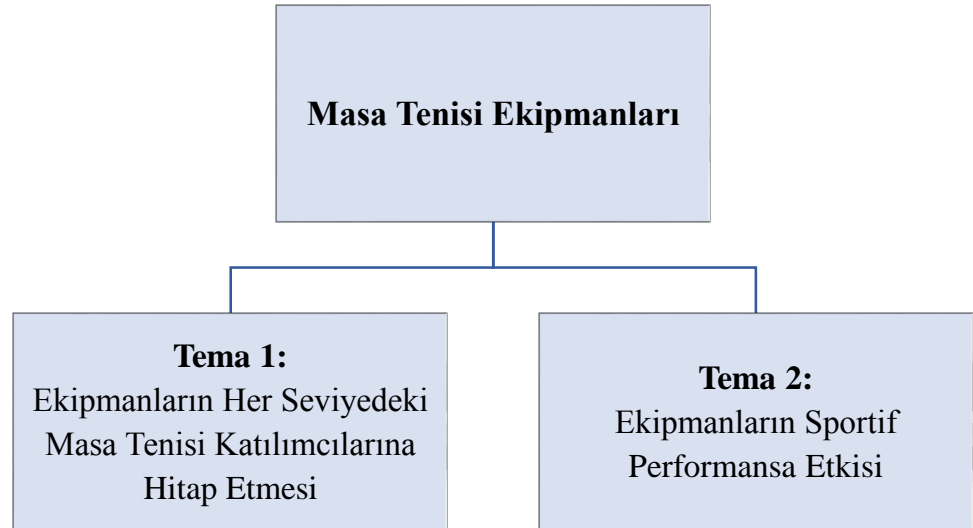
masa tenisine temas etmeyen insanların zevk alacağı bir spor branşı değil. Avrupa ve Çin liginde deplasmanlı sistem oynanıyor, insanlar yerel takımlarını desteklemek için maçları seyretmeye gidiyorlar. Ülkemizde bu örnek futbol seyircisinde var.

Konu ile ilişkin bazı antrenörler ve elit sporcuların görüşleri şu şekilde belirtilmiştir: (An1): En önemli durum ekranda top görünmemesidir. ITTF bunu önlemek için önlemler almaya devam ediyor. Topun 44 mm'ye yükseltme çalışmaları sürmekte, bazı kurum ve kuruluşlarda pilot uygulamalar var. Amaç topun biraz daha büyümesi oyunun yavaşlaması ve seyir zevkinin artması. (An2): ITTF bu konuda çalışmalar yapıyor, topun çapı eskiden 38mm'di sonra 40mm oldu şu an 40+mm ile devam ediliyor bu oyunu yavaşlatmak amaçlı yapılan bir çalışma. Raket yüzeylerini renklendirme çalışmaları var. Bu tip çalışmalar görsel açıdan fark yaratırsa bu oyunu seyretmek daha zevkli olabilir. (An3): Çin'de 70 milyon lisanslı sporcu var bu rakamı hafife alamayız. Neredeyse Türkiye'nin toplam nüfusuna yakın insan masa tenisi oynuyor ve buradaki seyir zevkini düşünebiliyor musunuz? Çin'de Futbol sporcuları yerine Masa tenisi sporcuları ünlü. İnsanlar hem masa tenisi teknik taktik biliyor hem kemikleşen bir masa tenisi kültürü var ve buna ek olarak ünlü sporcuları izlemeye gidiyorlar. Medya, aile, sponsorluklar gibi faaliyetlerin hepsi ağırlıklı olarak masa tenisi üzerine planlanıyor ve işleniyor. Türkiye'deki seyir zevki ile kıyaslamamız mümkün mü? (An4): Masa tenisi dünyada en çok teknik barındıran bir spordur. Masa tenisi izlerken zevk almak için bu tekniklere hakim olmanız gerekir. Tenisle karşılaştırdığımızda masa tenisinde daha kompleks hareketler vardır. Teniste sahanın uzun olması, az da olsa koşu içermesi izlenebilir kılıyor. Masa tenisi bu yönde çok karmaşık bir spor, oyun çok hızlı ve takip etmesi zor. 2003'lerden önce Çinlilerin baskın olmadığı dönemlerde masa tenisi seyir zevki daha güzeldi, oyun masadan uzaktan oynanıyordu. Çin bu sporda baskın olmaya başladığından bu yana oyun masa başına taşındı ve oyun çok hızlandı. Bu sebeple izlediğiniz bir dünya kupası finali olsa bile bu sporun teknik ve taktiklerine hâkim olmayan bir birey izlemekten zevk almayacaktır. (S1): Öncelikle salonların görsel anlamda dikkat çekici olmalıdır. Maçlar genelde kapalı spor salonunda ondan fazla masa tenisi masası kurularak oynanıyor ve bu durum salonda biraz görüntüyü karmaşık hale getiriyor. Biz bu sporun içinde olmamıza rağmen maç yaptıktan sonra diğer takımların maçlarını izlemekten zevk almıyoruz. Öncelikle göze hitap etmeli diye düşünüyorum. (S2):

Amatör sporcularda oyun kalitesi düşük olduğu için seyir zevki düşük bir spor dalıdır. (S3): Ülkemizde uluslararası turnuvalar düzenlendiğinde tribünleri dolduran kişilerin yine masa tenisi ile ilgili bireyler olduklarını görüyoruz, masa tenisi oynamamış kişi bu oyunu izlemekten zevk almaz. (S4): İzleyicinin masa tenisi bilgisi ne kadar fazla ise seyir zevki bu orantıda artacaktır. Fakat bu sporu yapmayan bir bireyin izlemesi biraz zor. Sosyal medyada güzel sayılara denk gelince zevk aldıklarını biliyoruz fakat bu bireyler için bir dünya kupası finalini başından sonuna kadar izlemesini bekleyemezsiniz. (S5): Masa tenisi dünyada seyircisi yüksek bir spor dalıdır. Türkiye’de bu seyirci kitlesinin oluşmamasının sebebi sporcuların ünlü denebilecek şekilde tanınmaması.

4.10 KATILIMCILARIN SPORCU PERFORMANSLARINA VE MASA TENİSİ KÜLTÜRÜNÜ ETKİLEDİĞİ EKİPMANLARA İLİŞKİN BULGULAR

Katılımcıların “Piyasa da satılan ekipmanların masa tenisi kültürünü etkilediğini düşünüyor musunuz?” sorusuna verdiği yanıtlar iki ayrı alt temada incelenmiştir. Birinci tema masa tenisi malzemelerinin herkese hitap etmesidir. İkinci tema ise malzemelerin kaliteli olmasının oyun performansını etkilemesidir.



Şekil 4.10. Katılımcıların Masa Tenisi Ekipmanları Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Temalar.

Akademisyenlerin birinci alt tema ile ilgili ortak görüşü masa tenisi oynamak için temin edilecek malzemelerin her bütçeye uygun olarak satılması, malzemelerin

kalitesinin fiyatları ile doğru orantılı olması ve iyi malzeme arayışının oyuncuları motive etmesidir. Farklı markaların bu piyasada olması da spor ekonomisini canlı tutmaktadır. Birinci alt tema ikinci alt temadan bağımsız bir şekilde düşünmemelidir. Çünkü akademisyenler; iyi malzeme temin eden bir kişinin performansını arttıracığını, performansı artan sporcunun malzeme konusunda daha bilinçli davranacağını dolayısıyla bu durumun oyunun kalitesini arttırdığını belirtmişlerdir. Bazı akademisyenlerin görüşleri şu şekilde ifade edilmiştir: (Aka2): Kişi masa tenisin sevdikten sonra malzemeleri araştırıyor, daha iyi raketlerle daha iyi performans sergileyebileceğini anlayınca malzemelere yatırım yapmaya başlıyor. Bu durumda yaptığı işe daha çok saygı duymasını sağlıyor. (Aka4): Bir Türk firmasının da bu işe girmesi ise bu işe çok faydalı olacağını düşünüyorum. Malzemelere ulaşmakta spor mağazalarının ve internetin varlığı büyük katkı sağlamaktadır.

Katılımcı federasyon görevlilerin birinci alt temadaki ortak görüşleri piyasada satılan ekipmanların sadece hobi amaçlı spor yapan bireylerin ihtiyacını karşılamada yeterli olmasıdır. Profesyonel amaçla masa tenisi oynayan bireylerin özel masa tenisi malzemesi satan lokal mağazalardan alışveriş yaptıklarını belirtmişlerdir. Konuya ilişkin bazı katılımcıların görüşleri şu şekilde ifade edilmiştir: (F1): Spor mağazaları ve internet sitelerinde satılan ekipmanlar yurtdışından gelirken oyuncak kategorisinde %1'lik vergi dilimine giriyordu. Yeni bir kanun ile bu vergi dilimi %18 e çıkacak ve bu kadar kolay kalitesiz ürünler piyasa da olmayacak. (F2): Piyasada satılan malzemelerin fiyat ve kalitesi elbette sporcular ve aileleri için önemli. Malzemenin kaliteli ve kolay ulaşılabilir olması o sporun gelişimi için önemli bir unsurdur. Federasyon ve Spor Bakanlığı her sporda malzemelerin kaliteli ve ulaşılabilir olmasına yardımcı olmalılar. Bu ulusal sporumuzun stratejik bir konudur. (F3): “Masa tenisine ilgisi olan bireylerin ekipmanla ilgili detaylı bilgileri olmadığını görüyoruz. Piyasa da satılan ekipmanlar her kesimden insana hitap ediyor. Ekipmanın iyi olması iyi motivasyon demektir.

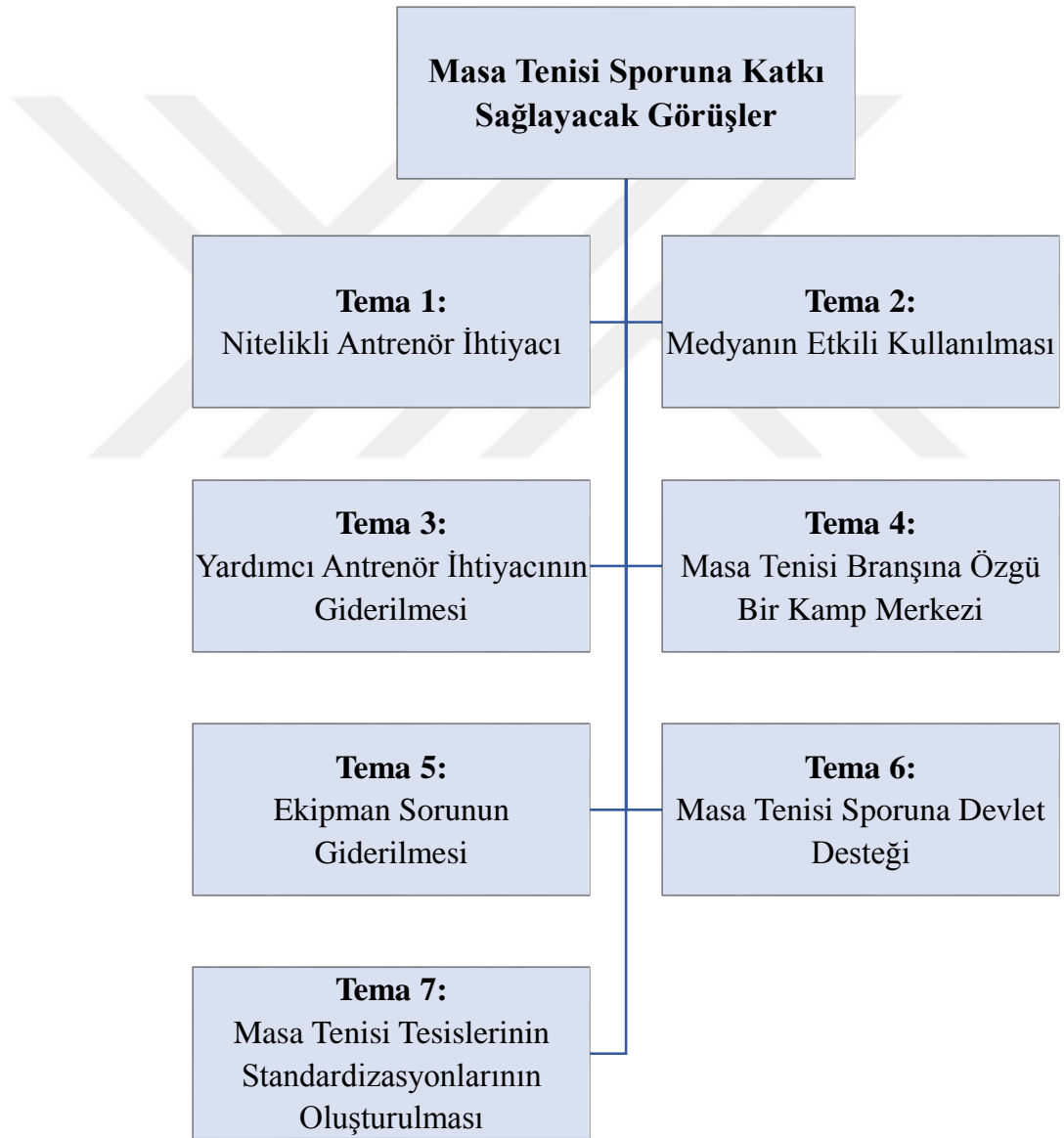
Katılımcı antrenörlerin birinci alt temadaki ortak görüşleri piyasada satılan ekipmanların profesyonel spora katkı sağlamaması, profesyonel sporda ihtiyaç duyulan tüm malzemelerin ithal edilmesi zorunluluğu spor kulüplerini ve sporcuları zorlamaktadır. İkinci alt temada vurgulanan ortak görüş: bu spora yeni başlayan ya da hobi amaçlı oynayan bireylerin malzeme temininin kolay olması masa tenisi kültürüne

olumlu katkı sağlamaktadır. (An1): Türkiye’de her türlü malzeme var fiyatları biraz pahalı. Burada Badminton branşını örnek vermek isterim hem hobi hem profesyonel olarak oynamak için malzemeleri Çin’de üretiliyor. Türkiye’de bir dönem bunu yaptı ama şu an böyle bir sistem yok. Bu anlamda decathlon firmasının bir ürün grubu var, dünya standartlarına uygun bir malzeme geliştirmişler. (An2): Ekipmanların ulaşılabilir olması insanların bu spordan keyif almasını sağlayan bir durumdur. Hobi amaçlı oynayan kişiler piyasayı daha yakından takip ederler farklı bir raket satın alıp o raketle oynamak denemek isterler. (An3): Piyasa da bu kadar yaygın malzeme satışının olması masa tenisi kültürünü olumlu yönde etkiliyor. Malzemelerin ulaşılabilir olması bu sporu hobi amaçlı yapan ve yapmak isteyen bireyleri motive ediyor. Spor malzemeleri satan mağaza zincirlerine baktığımızda masa tenisi malzemelerinin çok satıldığını görebilirsiniz. (An4): Olumlu etkiliyor. Masa tenisini hobi olarak yapan insanlar bütün oyun teknik ve sistemlerini kendine değil kullandığı rakete bağlıyor. Malzemelere hakim olmadan bir sürü raket deniyorlar ve denedikçe oynamak istiyorlar, bu durumda ayrı bir keyif veriyor.

Katılımcı sporcular birinci ve ikinci alt temada ortak görüşler belirtmişlerdir. Malzemelerin kolay ulaşılabilir olması masa tenisi ilgisini artırır, toplumda iyi raket iyi oyun anlayışının olması ve yeni malzemenin her bireyi motive etmesidir. Konuya ilişkin görüşler şu şekildedir: (S1): Profesyonel malzemelere gelecek olursak maalesef hepsi ithal oldukları için kulüpler ve sporcular bu malzemeleri almakta güçlük çekiyorlar. Türkiye’nin kendi malzemesini üretmesi gerektiğini düşünüyorum. (S2): Bugün her branş için geçerli bir durum vardır, kaliteli ekipmana ihtiyaç duyduğumuzda o branşa özel ekipman satan yerlerden alışveriş yaparız. Masa tenisini profesyonel oynayan bireyler bunu tercih ediyor. Rekeratif anlamda bu sporu yapmak isteyen bireylerde kaliteli raketlere sahip olsa doğru tekniğe uygun masa tenisi oynanabilir ve bu oyun kalitesini artırır. Satılan ekipmanlar tekniğe uygun hale getirilirse oyunun kalitesini arttırabiliriz. (S5): Malzemeye kolay ulaşmak masa tenisine ilgi duyan biri için çok olumlu. Fakat kaliteli malzemeye ulaşmak için masa tenisi müşterisinin iyi bir şekilde araştırması gerekir. İyi malzeme sizin motivasyon ve performansınızı olumlu yönde etkiler.

4.11 KATILIMCILARIN MASA TENİSİ SPORUNA KATKI SAĞLAYACAK GÖRÜŞLERİNE İLİŞKİN BULGULAR

Görüşme formundaki “Masa Tenisi sporunun öncelikle çözülmesi gereken problemi nedir? Bir liste oluşturmak isterseniz öncelikle hangi başlıklara yer verirsiniz?” sorusunda katılımcılardan masa tenisi sporuna katkı sağlayacak düzenlemeler ve yenilikleri öncelikli bir sıralama ile belirtmeleri istenmiştir. Bu durumda on birinci soruya verilen yanıtlar yedi ayrı alt temada incelenmiştir. Temalar bir liste halinde belirtilmiştir:



Şekil 4.11. Katılımcıların Masa Tenisi Sporuna Katkı Sağlayacak Görüşlerine İlişkin Temalar

- a) Nitelikli antrenör ihtiyacı: Antrenör eğitimlerinin daha kaliteli bir hale getirilmesi, antrenörlerin bir performans değerlendirme uygulamasına tabii tutulması,
- b) Medyanın etkili kullanılması: Kamu spotlarında masa tenisine yer verilmesi, maçların canlı yayınlanması, etkili sosyal medya kullanımı, dizi ve filmlerde masa tenisinin yer alması,
- c) Yardımcı antrenör ihtiyacı: Kondisyoner, masör, fizyoterapist, psikolog ve diyetisyenlerin her kulüpte bulunması ve sporculara bu katkının sağlanması,
- d) Masa tenisine ait bir kamp merkezi ihtiyacı: Milli takım seviyesine ulaşmış sporcuların müsabaka öncelerinde fiziksel ve ruhsal olarak o müsabakaya hazırlanmaları,
- e) Malzeme probleminin çözülmesi: yeterli ve kaliteli malzemelerin sporculara ulaşması, yerli üretim malzeme ihtiyacı,
- f) Masa tenisi sporunun devlet tarafından desteklenmesi: Yerel yönetimlerin daha aktif olması, eğitim politikasında masa tenisi branşının ders müfredatlarına girmesi,
- g) Masa Tenisi Tesislerinin Standardizasyonlarının Oluşması: Özel masa tenisi salonu ihtiyaçlarının giderilmesidir.

Konuya ilişkin bazı katılımcıların görüşleri şu şekilde belirtilmiştir: (Aka1): Masa tenisinde kategorileşmenin gerçekleşmesi lazım. Bunu yapmak dünyadaki birçok problemi ortadan kaldıracaktır. Yayın kuruluşları masa tenisini yayınlamaya başlayacaktır. Masa tenisi masası ve filenin yüksekliğinin değişmesini savunuyorum bu durum oyunu yavaşlatacaktır ve seyir zevkini arttıracaktır. (Aka3): Türkiye liglerini cazibesini artırmak ve sponsorlu yasasını oluşturulması gereklidir. (Aka4): En büyük sorun altyapıda, masa tenisine başlayan sporcuların ideal seviyeye gelmeden bırakıyor olması büyük bir sorun bu sorununun sebebini bulunmalı ve giderilmeli. (F2): Bu soruyu ülkemizin bir problemi diye algılıyorum ve ona göre yanıtlıyorum. Endüstriyel, siyasi, teknik ve mevzuat açısından sorunları var. Öncelikli sorunlar ise malzemelerin yerli üretimi masa tenisi oynamak için kullanılan her malzeme ithal edilmektedir. Son bir yıldır yerli üretim

projesi uygulanmakta piyasaya girmesi için biraz zamana ihtiyacı var. (F3): Federasyonun genel anlamda tüm kurullarının alanında uzman kişiler yürütülmesi gerekiyor. Üst düzey performans içinse uzun süreli planlar yapmak gerekiyor. Ülkemizdeki spor politikası henüz olimpiyatlar için 8 yıllık bir plan yapacak bir sistemimiz yok. (An1): Sponsor destekleri, nitelikli antrenör eğitimleri, tesislerin iyileştirilmesi, nitelikli sporcu seçimi. (An4): Şu an hemen hemen her özel okulda masa tenisi kulüpleri var. Bu kulüplerin antrenörleri genellikle dışardan gelen ücretli öğretmenler oluyor. Burada özel okulların antrenörlerde nitelik araması lazım. Federasyon bu konuya el atabilir. İlçelerdeki özel okullara antrenör yönlendirebilir. (S1): “Biz sporcular belli bir oyun seviyesine geldikten sonra milli takıma seçiliyoruz. Uluslararası arena da başarı getirebilmemiz için milli takıma seçilmek yeterli bir adım değil. Avrupa Şampiyonaları, Olimpiyatlar, Dünya Şampiyonaları gibi bu büyük organizasyonlarda adımızı duyurmak için öncelikle açık turnuvalara gidip tecrübe kazanmamız ve puan toplamamız gerekiyor. Bu konuda devreye Federasyon giriyor. Federasyon bize bütçe ayırmalı ve milli takım sporcusunu geliştirmek için desteklemeli. Senelik planlarla kamplar düzenlenmeli. Malzeme desteği sporcudan esirgenmemeli. (S3): Federasyonun sporcuları tanınması ve değer vermesi gerekiyor. Sporcuların devamlılığı sağlanmalı. Bunu sağlayacak kurumlarda kulüpler ve federasyonlardır. (S4): Antrenör ve sporcuların daha iyi bir ekonomik şartlara ulaşması lazım. Masa tenisi iyi bir noktaya gelmesi için doğru yatırımların yapılması gerekiyor bunun en önemlisi dünya çapında antrenörlerin burada sporcu yetiştirmesi gerekiyor. (S5): Öncelikli olarak doğru sporcuya doğru yatırımların yapılması gerekiyor. Her sporcunun yardımcı antrenörlerin olması gerekiyor, fizyoterapist, masör, kondisyoner, diyetisyen. Bu kriterlere önem verirseniz başarı gelmesi mucize olmaz.

5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmanın bu bölümünde bulgulardan elde edilen veriler doğrultusunda tartışma sonuç ve önerilere yer verilmiştir.

5.1 TARTIŞMA VE SONUÇ

Dünya insanlığın doğuşundan itibaren anlam kazanmaya başlamıştır. Bu anlamlar içerisinde insanlığı en iyi tanımlayan kavramlardan biri de kültürdür. Kültür kavramı kısaca insanların yaşam tarzı olarak ifade edilir. Yaşam tarzını birkaç örnekle açıklayacak olursak evrensel örneklerle ifade edilmesi daha doğru olacaktır. Bu özellikleri, toplumların yeme-içme alışkanlıkları, kıyafet seçimleri, maddi-manevi değerleri, inanış biçimleri, demografik özellikleri, coğrafi farklılıkları gibi örneklerle zenginleştirebiliriz. Bu özellikler uzun yıllar toplumların içinde canlı bir kavram olarak yaşarlar, gelişirler, değişirler ve nihayetinde bir toplumun düzeni yani toplumun kültürü haline gelirler.

Sosyo-kültür kavramı, bir toplumun maddi ve manevi özelliklerini açıklar. Bireylerin kişisel devinimleri ile oluşturduğu somut ve soyut değerlerinin, bireylerin kendi istekleri doğrultusunda toplumla birleştirmesi ve bireyin toplumda var olan somut ve soyut değerleri harmanlayarak yaşam içerisinde yer almasını sosyo-kültür kavramı ile açıklayabiliriz.

İnsanın yaradılışı gereği sosyal bir varlık olması bir toplum içerisinde yaşamasını mecbur kılmıştır. Farklı toplumların sosyalleşmesi ile beraber insanlar kendilerini tanımlayan ve kendi kültürlerini ifade eden birtakım arayışlar içerisine girmiş ve toplumlar kendilerini simgelerle tanıtmaya başlamışlardır. Bu cümlelerden yola çıktığımızda spor kavramının farklı toplumlarda farklı şekillerde orta çıktığını söyleyebiliriz.

Türkiye'deki spor kültüründe masa tenisi branşının yerini tanımlayabilmek için yapılan bu araştırmada katılımcıların büyük bir bölümü görüşme formundaki sorulara spesifik cevaplar vermiş olup bazı katılımcılar ise konuya ilişkin farklı görüşlerini ifade etmişlerdir.

Masa tenisi savaş sırasında rekreasyon amaçlı oynanmaya başlasa da günümüzde tüm dünyada tanınan bir spor dalıdır. Masa tenisi branşının ekonomik olmasının vermiş olduğu avantajla insanların kolaylıkla ulaşabileceği, her yaşta öğrenilebilen ve oynanabilen bir hayat sporu haline gelmiştir. Dünya'daki masa tenisi kültürünü Asya ülkelerinin yönlendirdiği bilinse de bu kültürü genellemek masa tenisi branşının yaygınlaşması için olumsuz bir düşüncedir. Çünkü ülkelerin spor kültürleri ile doğru orantılı bir grafik çizen masa tenisi kültürünün her ülkede aynı popülerliği elde etmesini bekleyemeyiz. Asya ülkelerinin gelişmiş bir masa tenisi kültürü vardır fakat bu kültürü Dünya'ya yaymakta biraz geç kalmışlardır. Avrupa ülkeleri kendi spor kültürlerini konusunda daha başarılılardır. Bunun sebebi ise milletlerin gelişmişlik düzeyleri olduğunu düşünebiliriz. Asya ülkelerinin elde ettiği masa tenisi imkanlarını bugün bir Avrupa ülkesi elde etmiş olsaydı masa tenisinin futbol kadar popüler olacağını söyleyebiliriz. Çünkü masa tenisi Asya ülkeleri için bir geçim kaynağı haline gelmişken Avrupa ülkeleri için spor kültürü olarak yaşamaktadır. Avrupa ülkeleri masa tenisi sporunun insan bedenine olan katkılarını bilimsel temellere dayandırmış ve bazı hastalıkların tedavisinde kullanmaya başlamıştır.

Masa tenisinin en önemli özelliklerinden biri oyunun fiziksel güçten daha çok teknik-taktik içeren bir spor dalı olmasıdır. Bu durum kadın ve erkek eşitliğini ön plana çıkarmaktadır. Masa tenisinin bu özelliği diğer raket sporlarına nazaran kadın sporcuların daha çok katılım göstermesini sağlamaktadır. Masa tenisinde raket tutuşunun ya da raket şeklinin belirli bir yazılı kuralı olmamasına rağmen herkes benzer şekilde tutuşlar sergileyip benzer raketler kullanmaktadır. Masa tenisi branşına ait bu özellikler Dünya'daki masa tenisi kültürünü geniş bir ifade ile tanımlamaktadır.

Ülkemizdeki spor kültürü son dönemlerde futbol, basketbol ve voleybol branşından olduğunu söyleyebiliriz. Bunun sebebi yazılı ve görsel medyanın bu branşlara daha fazla yer vermesidir. Fakat farklı amatör sporlardan elde edilen uluslararası başarılar sayesinde spor medyası bu spor dallarını da haber yapmaya başlamıştır. Masa tenisi branşı da bu amatör sporlar içlerinde yer almaktadır.

1969 yılında TMTF'nin kurulması ile beraber Türkiye'deki masa tenisi kültürünün yükselen bir ivme kazandığını söyleyebiliriz. Fakat şu an mevcut durumda bu kültürün biraz yavaş ilerlediğini gözlemlemekteyiz. Çünkü elli yıllık federasyon

geçmişine sahip bir spor branşının uluslararası platformlarda adını daha çok duyurmasını beklemekteyiz. Bu eksikliğin sebebi gerek maddi gerek spor politikası gerek federasyonun çalışma sitemi olmuştur. Masa tenisi sporunun bilinirliğinin geliştiğini son yirmi yıldır yapılan projeler ve elde edilen başarılarından çıkartabilmekteyiz. Federasyonun uzun yıllar sadece masa tenisinin performans sporuna ağırlık vermesi bu sporu halka yayma konusunda eksiklikler meydana getirmiştir. Son dönemlerde federasyon öncülüğünde yapılan çeşitli sosyal sorumluluk projeleri halkın masa tenisi ile buluşmasını sağlamıştır. Bu tip projelerin sürdürülmesi ve yaygınlaştırılması Türkiye'deki masa tenisi kültürüne olumlu yönde katkı sağlayacak ve kitle sporu haline gelmesine yardımcı olacaktır.

Masa tenisini rekreasyon faaliyeti olarak oynayan Türk toplumunun kendi içerisinde oluşturduğu sempatik bir masa tenisi kültürü vardır. Bu kültür '6-0 olunca mars', 'topuna oyun' gibi yazılı olmayan kuralları barındırmaktadır. Performans sporcuları bu durumun masa tenisi kültürünü olumsuz etkilediğini düşünse de aslında bu durumun Türk masa tenisi kültürüne hiçbir zararı yoktur. Bilakis bu sporun günümüze kadar yaygınlaşmasını sağlamıştır. Masa tenisi kültürünün toplumda daha yaygın bir hale gelebilmesi için televizyon ve sosyal medyanın masa tenisine daha çok yer vermesi gerekmektedir. Örneğin bir gençlik dizisinde basketbol takımının olması basketbol sporuna nasıl katkı sağlıyorsa masa tenisi branşının da böyle örneklere ihtiyacı vardır.

Ülkemizde spor tanımlamasının diğer ülkelere göre geriden gelmesi amatör spor branşlarının gelişmesini de etkilemiştir. Masa tenisi Türk toplumunda çok sevilen, rekreasyon amaçlı olarak daha fazla yer alan bir branştır. Bu durum masa tenisinin profesyonel bir spor dalı olduğunun bilinmesini olumsuz etkilemiştir. Fakat son dönemlerde masa tenisi bir spor dalı olarak bilinmiyor algısı yavaş yavaş kırılmaktadır. Masa tenisi branşının kaynak aktarımlarının daha çok spor medyasına yönelik olması bu branşı tanıtmak için önemli bir adım olacaktır. Masa tenisinin halka yayılması herkes tarafından tanınması bir spor branşı niteliğini getirecektir.

Masa tenisi rekreasyon amaçla oynandığında sosyo-ekonomik faktörün bir önemi yoktur. Çünkü piyasada satılan ekipmanlar her seviyeye ve her bütçeye uygundur. Bazı bireysel amatör sporların pahalı malzemeler ile gerçekleştirilmesi masa tenisi

branşında böyle bir algı yaratmaktadır. Bu durumu şu şekilde açıklamak daha doğru olacaktır: Bir sporu rekreasyon amaçla oynadığınızda performans amacı gütmediğiniz için pahalı malzemelere ihtiyaç duymazsınız. Bu sebeple rekreasyon amacıyla oynanan tüm spor dallarında sosyo-ekonomik düzey önemli bir faktör değildir. Bu durum ülkemizde masa tenisi malzemelerinin temininin dış piyasalara bağımlı olması sebebi ile masa tenisiyle profesyonel anlamda ilgilenen bireyler için önemli bir faktör haline gelmiştir. Türkiye’de bu problemi ortadan kaldırabilmek için malzemelerin yerli üretim olması gerekmektedir. 2020 yılında ilk yerli üretim Türk bir firma olan KBS tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu süreçten sonra ülkede malzeme ihtiyacının yerli üretimden karşılanması masa tenisi kültürüne önemli bir katkı sağlayacaktır.

Türkiye’de rekreasyon faaliyetleri ve profesyonel sporcu yetiştirmede ortaya çıkan masa tenisi antrenörü ihtiyacı sayısal olarak yeterli seviyededir. Bu sayının yeterli olmasına rağmen ülkemizdeki masa tenisi sporcu sayısı son yıllarda alçalan bir grafik çizmektedir. Bunun sebebi masa tenisi antrenörlerinin daha çok rekreasyon faaliyetlerindeki ihtiyacı gidermesidir. Masa tenisi branşının toplumda daha çok bilinir bir seviyeye ulaşması için bu antrenörlerin amacı profesyonel sporcu yetiştirmek olmalıdır.

Ülkemizde Spor Bilimleri Fakültesi mezunu masa tenisi antrenörleri ile federasyonun açtığı antrenörlük kurslarından belge alan antrenörler olmak üzere iki grupta antrenör yetişmektedir. Bu antrenör gruplarının hangisi daha verimlidir sorusu devamlı tartışılan bir konu haline gelmiştir. Araştırmamızda yer alan katılımcılar bu iki grubun aldıkları eğitiminin tek başına iyi bir antrenör olmak için yeterli olamayacağını savunmuşlardır. Spor bilimleri mezunu bir antrenör sahada çalışmıyorsa sadece teorik bilgiler ile çalışması yeterli olmayacaktır. Sadece antrenör kurslarından belge alarak antrenörlük yapan bireyler kendilerini anatomi, fizyoloji, antrenman bilimleri, psikoloji gibi bilimlerde yetiştirmezlerse yetersiz kalırlar. Buradan hareketle iyi bir antrenör olmanın bireyin kendisini yetiştirmekten geçtiğini söyleyebiliriz. Ancak spor bilimleri mezunu antrenörlerin bu bölüme kabul edilirken yetenek sınavı, lisanslı sporculuk geçmişi gibi bazı kriterler belirlenmiştir bu durum spor bilimleri mezunu antrenörlerin kalitesini arttıran bir durumdur. Antrenörlük kurslarından belge alan antrenörlerden belirli kriterlerin istenmesi spor kültürüne katkı sağlayacaktır.

Antrenör eğitimlerinin; altyapıda sporcu yetiştirme, elit sporcu yetiştirme, rekreasyon faaliyeti antrenörü, engelliler masa tenisi antrenörü, üst düzey performans antrenörü gibi belirli sınıflandırmalar yapılarak eğitimlerin belirli bir alana yoğunlaştırılması gerekmektedir. Spor bilimleri mezunu antrenörler bu sınıflandırmadaki eğitimlerin her birini dört yıl süresince ilgili akademisyenlerden almaktadırlar. Fakat bu eğitimleri içeren teorik bilgiler tek başına başarılı bir antrenör olmak için yeterli değildir. Bu sınıflandırmalar masa tenisi antrenör kurslarının kalitesini artırmakla beraber antrenör ihtiyaçlarının doğru bir şekilde belirlenmesini, bu antrenörlerin kişi ve kurumlara doğru eğitimler vermesini sağlayacaktır.

Masa tenisi antrenörleri ülkemizde özel sektör ve devlet olmak üzere iki ayrı grupta çalışmaktadır. Bu iki grup incelendiğinde özel sektörde çalışan antrenörlerin devlet antrenörlerine göre masa tenisi sporunun tanıtılmasına daha çok katkı sağladıkları görülmüştür. Bunun sebebi özel sektörde çalışan antrenörlerin görev tanımlarının daha iyi yapılması, veli-antrenör ya da sporcu-antrenör ilişkilerinin daha kolay ulaşılabilir ve denetlenebilir olmasıdır. Devlet antrenörlerinin ise görev tanımlamaları yetersiz ve denetlenemez durumdadır. Bu sebeple ülkedeki tüm antrenörlerin masa tenisi sporuna katkı sağladığını veya sağlamadığını söylemek doğru olmayacaktır.

Ülkemizdeki masa tenisi antrenörlerinin daha verimli bir şekilde çalışması için maddi kaygı içerisinde olmamaları gerekmektedir. Bu durumun adilce yönetilebilmesi için çalışan tüm antrenörlerin yıllık hedefleri belirlenmeli ve bu hedefler gerçekleştirildiğinde teşvik edici primler verilmelidir. Böylelikle verimli veya verimsiz çalışan antrenörler kolaylıkla ayırt edilebilir ve antrenörlerin görevlendirmeleri daha uygun bir şekilde yapılabilir.

Türkiye engellilerde spor masa tenisi branşında paralimpik olimpiyat oyunlarında başarılar elde etmiştir. Devletin “başarılı sporcuyla destekler ve korur” politikası bu başarıların elde edilmesinde önemli katkı sağlamıştır. Araştırmaya katkı sağlayan katılımcılar doğru kaynak aktarımının yapıldığı sürece başarı elde etmenin zor olamayacağını belirtmişlerdir ve engellilerde masa tenisi branşı doğru kaynak aktarımına çok iyi bir örnektir. Engelli masa tenisi milli takımının bir kamp merkez vardır, milli takım bu kamp merkezini verimli bir şekilde kullanmaktadır.

Türkiye'deki engellilerde masa tenisinin rekreasyon faaliyetleri ve profesyonel sporcu yetiştirme düzeyi birçok Avrupa ülkesinden daha ileri seviyededir.

Ülkemizde çok sevilen bir spor branşı olan masa tenisi tesis sorunu yaşamaktadır. Birçok kulübün kendilerine ait salonları yoktur rekreasyon faaliyeti olarak oynamak isteyen bireylerin ihtiyacı da karşılanamamaktadır. Bu bireylere tesis imkânı sunmak gerekmektedir. İstanbul'da belediyeye ait birçok tesiste masa tenisi alanları bulunmaktadır. Ancak bu alanların halk tarafından aktif kullanımı ihtiyacı karşılayacak seviyede değildir. Bu tesislerin varlığı ülke genelinde yetersizdir. Çünkü masa tenisi müsabakalarında kullanılan tesisler başka spor müsabakalarında da kullanıldıkları için sabit masa düzeni yoktur ve bu sebeple rekreasyon ihtiyacı karşılanamamaktadır. Bu ihtiyacı karşılamak için Türkiye'nin 81 ilinde masa tenisi branşına tahsis edilmek üzere tesisler yapılmalıdır. Devletin sunduğu imkanlar yetersiz kalınca rekreasyon ihtiyacını karşılamak için özel masa tenisi salonları ve dernekler kurulmuş toplumun hizmetine sunulmuştur. Rekreasyon faaliyetlerinin artması için park ve bahçelere dış mekan masaları konmalı bireyler kendi kişisel raket ve topları ile bu masalarda oynayabilmelidir. Toplum masa tenisi ile ne kadar temas ederse masa tenisi kültürü bu doğrultuda gelişecektir.

Masa tenisi kültürünü etkileyen bir diğer faktör de masa tenisi seyircisidir. Öncelikle Türkiye'deki masa tenisi müsabakalarının yapıldığı tesisler görsel açıdan bir çocuğun merak edeceği şekilde tasarlanmalıdır. Masa tenisi seyircilerinin genellikle bu spor ile alakalı kişiler olması tesadüf değildir. Çünkü topun çok küçük ve oyunun çok hızlı olması büyük spor salonlarında oyunu takip etmeyi zorlaştırmaktadır. Yayın kuruluşları da izlenmesi düşük olduğu için masa tenisine özel turnuvalar haricinde çok yer vermemektedir. ITTF'nin bu konu üzerinde topun çapını büyütme, malzemesini ağırlaştırmak gibi çeşitli adımları vardır. Topun çapı zamanla 38mm'den 40mm'e, 40mm'den 40+mm'e kadar çıkmış güncel çalışmalar ile 44mm'ye çıkartılması için ITTF tarafından çalışmalar yapılmaktadır. Oyunun çok fazla teknik-tektik bilgiler içermesi ve kompleks hareketlerinin olması masa tenisi oynamayan bireylerin için seyir zevkini düşürmektedir. Katılımcıların bu konu ile ilgili dikkat çeken ortak görüşü masa tenisi oynamanın izlemekten daha keyifli olduğu yönündedir.

5.2 ÖNERİLER

Araştırmaya katkı sağlayan katılımcıların görüşlerinden elde edilen bulgulara ilişkin öneriler öncelikli olarak aşağıda maddeler halinde sıralanmıştır:

- 1) Nitelikli antrenör ihtiyacının giderilmesi katılımcılar tarafından birinci önceliktir. Antrenör eğitimlerinin daha kaliteli bir hale getirilmesi, antrenörlerin performans değerlendirme uygulamasına tabii tutulması, antrenörlerin daha verimli çalışabilmesi için ekonomik şartlarının iyileştirilmesi gerekmektedir.
- 2) Spor medyasının daha etkili kullanılması masa tenisini tanıtmak için en önemli faktördür. Kamu spotlarında masa tenisine yer verilmesi, maçların canlı yayınlanması, etkili sosyal medya kullanımı, dizi ve filmlerde masa tenisinin yer alması masa tenisi kültürüne olumlu katkı sağlayacaktır.
- 3) Kulüplerde performans antrenörleri ile beraber yardımcı antrenörlerin de görev alması gerekmektedir. Kondisyoner, masör, fizyoterapist, psikolog ve diyetisyenler de sporcuların performansına katkı sağlayacaktır.
- 4) Masa tenisine ait bir kamp merkezinin olmaması bu spor için büyük eksikliklerden bir tanesidir. Sporcuların müsabaka öncelerinde fiziksel ve ruhsal olarak müsabakaya hazırlanmaları için bu eksikliğin giderilmesi gereklidir.
- 5) Üst düzey performans sporcularının yetişmesi için ülkede spor politikası geliştirilmeli ve uzun vadeli planlar yapılmalıdır.
- 6) Kulüplerin ve sporcuların malzeme ihtiyaçlarının eksiksiz bir şekilde temin edilmesi önemlidir. Malzeme problemini yerli üretimin artması ile çözüleceği öngörülmektedir.
- 7) Rekreasyon anlamında masa tenisi ve tüm amatör branşlar için yerel yönetimlerin daha fazla rol alması, okullarda beden eğitimi ve spor dersinin sayısının artırılması, müfredatlarda amatör spor branşlarına yer verilmesi hem spor kültürünü hem de masa tenisini kültürünü geliştirecektir.
- 8) Masa tenisi branşının tesis problemi, masa tenisine tahsis edilecek spor salonları ile giderilmesi gerekmektedir.

- 9) Türkiye'deki masa tenisi ligler sporcular ve seyirciler için daha ilgi çekici bir hale getirilmelidir.
- 10) Federasyonun kurullarının alanında uzman kişiler tarafından yürütülmesi gerekmektedir.
- 11) Özel okullardaki masa tenisi derslerinin alanında uzman antrenörler tarafından yönetilmesi gerekmektedir. Federasyon il ve ilçeler bazında yönlendirmeler yapması bu dersleri alan öğrencilerin daha kaliteli masa tenisi öğrenmelerini sağlayacaktır.



KAYNAKÇA

- Abadan, N. (1961). *Üniversite öğrencilerinin serbest zaman faaliyetleri*. Ankara: Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları, No: 135117, Ajans Türk Matbaası.
- Atakan, S. ve Atakan, M. (2011). *Adım masa tenisi*. Adana: Çukurova Üniversitesi Basımevi.
- Ardahan, F. ve Lapa, T.Y. (2010). Gelire ve Gelinen Yerleşim Birimine Göre Öğrencilerin Rekreatif Etkinliklere Katılma ve Katılmama Nedenlerinin Değerlendirilmesi: Akdeniz Üniversitesi Örneği. *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. 6, 15-17.
- Argan, M. ve Katırcı, H. (2002). *Spor pazarlaması*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Aydın, İ. (2016) *Sosyoloji kitaplar*. <http://sosyolojisi.com/kulturun-ozellikleri/3053.html>, [Erişim Tarihi 28 Nisan 2020]
- Ayyıldız, H. (2007). Çevreye Duyarlı Pazarlama: Üniversite Öğrencilerinin Çevreye Duyarlı Pazarlama Uygulamaları ile ilgili Tutum ve Davranışları Üzerine Bir Araştırma. *KTÜ İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*.
- Bangsbo, J., Krstrup, P. and Mohr, M. (2003). Match Performance of High-Standard Soccer Players With Special Reference To Development of Fatigue. *Journal of Sports Sciences*. 21,439-449.
- Bauman, S. (1994). *Uygulamalı spor psikolojisi*. H.C, İkizler, ve A.O, Özcan (Çev.), İstanbul: Alfa Yayınları.
- Belediyeler Kanunu, Resmi Gazete, 5393: 3 Temmuz 2005
- Blumenthal, J.A. (1982). Psychological and physiological effects of Physical Conditioning on the Elderly." *Journal of Psychosomatic Research*. 26(5), 505-510.
- Çöl, G. (2015). Özel Gereksinimi Olan Çocukların Boş Zaman Aktivitelerine Katılımını Etkileyen Faktörler. *Yüksek Lisans Tezi*, Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Delaney, and Madigan, T (2015). *The sociology of sport: an introduction, mcFarland*. U.S.A: Los Angeles
- Demir, E. (2017). *Spor psikolojisi*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Derman, E. (2016). *Spor kültürü*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Donuk, B. (2016). *Spor Yönetimi Sanatı*. İstanbul: Ötüken Neşriyat A.Ş.
- Dumazedier, J. (1974). *Sociologie empirique du loisir, critique et contre-critique de la civilisation du loisir*. Paris: Seuil.
- Erdemli, A. (2002). *Temel sorunlarıyla spor felsefesi*. İstanbul: E Yayınları.
- Erdoğan, İ. (1975). *Kültürün yönetim fonksiyonlarının uygulanmasına etkisi ve faktör analizi yöntemi ile bir araştırma*. İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi Yayını.
- Ergil, G. (1987). *Masa tenisi*. İstanbul: Alaş Matbaası.
- Erkal, M.E., Güven Ö. ve Ayan, D. (1998). *Sosyolojik açıdan spor*. İstanbul: Der Yayınevi.
- Ertürk, Y.D. *Sosyal psikoloji*, http://auzefkitap.istanbul.edu.tr/kitap/kok/sosyal_psikoloji_u105.pdf, [Erişim Tarihi 17 Nisan 2020]
- Fullerton, S. and Merz, G. R. (2008). The Four Domains of Sports Marketing: a Conceptual Framework. *Sport Marketing Quarterly*. 17, 90-108.
- Gökçe, S.C. (2019). Spor Genel Müdürlüğü Merkez Teşkilatında Çalışan Personelin Boş Zaman Aktivitelerine Yönelik Tutumlarının Değerlendirilmesi. *Yüksek Lisans Tezi*, Kırıkkale Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü
- Güçlü, N. (2020). *Örgüt Kültürü*, <http://www.pdfactory.com>, [Erişim Tarihi 05 Nisan 2020]
- Güngör, E. (2020). *Manevi Kültür Nedir?*, <http://www.toplumdusmani.net/modules>, [Erişim Tarihi 28 Mart 2020]
- Gümüştekin, N. (2011). Anadolu ve Diğer Kültürlerde İşaret ve Simgelerde Anlam. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 3, 34.36.
- Hançerlioğlu, O. (2007). *Toplumbilim sözlüğü*. İstanbul: Remzi Kitabevi, s. 250

- Henning, A. (1993). *Entwicklungs psychologische grundlagen des sports*. Köln: bps-Verlag.
- Herkes İçin Spor Federasyonu*, (2015). <http://www.his.gov.tr/herkes-icin-spor>, [Erişim Tarihi 05 Nisan 2020]
- Honça, A.A. (2016). Sporda Seyirci Davranışında Güdüler: Futbol Örneği. *Doktora Tezi*, Gazi Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Spor Yönetim Bilimleri Programı, Ankara.
- İkizler, H.C. (2000). *Sporda sosyal bilimler*. İstanbul: Alfa Yayınları.
- İmamoğlu, O. (2016). Evaluation of Turkey's Degree in Rio Olympic Games. *International Journal of Sport Culture and Science*. 2. 34-35
- Kadigil, O. (1990). Herkes İçin Spor Komisyonu Raporu. *Beden Eğitimi ve Spor Araştırmaları Dergisi*. 3,24-27.
- Kale, R. ve Erşen, E. (2010). *Beden eğitimi ve spor kültürü*. İstanbul: Nobel Yayınevi.
- Kaplan, Y. ve Akkaya, C. (2014). Spor Kültürü ve Türkiye'de Spor. *International Journal of Sport Culture and Science*. 2(2), 114-119.
- Karageorghis, C.I. and Terry, P.C. (2017). *Inside sport psychology*. D, Erdal ve Ç, Adnan (Çev.), Ankara: Nobel Yayınevi
- Karaküçük, S. (2008). *Rekreasyon- boş zamanları değerlendirme*. 6. Baskı. Ankara: Gazi Kitabevi, s:47-48.
- Kaya, B. (2011). Bedensel Engelliler Masa Tenisi Oyuncularının Fiziksel-Fizyolojik Profillerinin Fonksiyonel Sınıflama ile İlişkilendirilmesi. *Doktora Tezi*, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, İstanbul
- Kırlı, V. (2007). *Spor ve masa tenisi*. 2.Baskı. İstanbul: Metin Ofset.
- Koca, B. B. (2015). Marka Değerleme ve Spor Endüstrisinde Örnek Uygulama Çalışması: Türk Telekom Örneği. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. *Yüksek Lisans Tezi*, İşletme Ana Bilim Dalı İşletme Bilim Dalı, Ankara.
- Köktaş, Ş.K. (2004). *Rekreasyon boş zamanı değerlendirme*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım

- Köse, S., Tetik, S. ve Ercan, C. (2001). Örgüt Kültürünü Oluşturan Faktörler. *Celal Bayar Üniversitesi G.G.B.F. Dergisi*. 3, 34-36.
- Krebs, P. (2000). *Individual with Unique needs. Mental retardation (In): Adapted Physical Education and Sport*. Human Kinetics. A.B.D: Illinois.
- Kurtkan, A. (1980). *Sosyoloji*. İstanbul: M. E. Basımevi.
- Lewis, C.L. and Fragala, P.(2005). Effects of aerobic conditioning and strength training on a child with Down syndrome: a case study. *Pediatr Phys Ther*. 17(1), 30-36.
- Karcıcular, A. (2005). *Morpa Spor Ansiklopedisi*. İstanbul: Asır Matbaa.
- Nışancı, Zehra N. (2012). Toplumsal Kültür-Örgüt Kültürü İlişkisi ve Yönetim Üzerine Yansımalar. *Batman Üniversitesi Yaşam Bilimleri Dergisi*. 1(1).
- Noel, H. (2009). *Consumer behaviour*. Switzerland: Ava Publishing.
- Öçal, G. (2015). Spor Ürünlerinin Sporcu ve Yöneticilere Pazarlanması 2.Lig Masa Tenisi Takımlarına Yönelik Bir Uygulama. *Yüksek Lisans Tezi*, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı, Isparta.
- Özdemir, Y. (2005). Sporun Ekonomi İçindeki Yeri ve Spor Pazarlama: Üç Büyük Spor Kulübüne Uygulamalı Bir Araştırma. *Yüksek Lisans Tezi*, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne
- Pitts, M. and Phillips, K. (1998). *The psychology of health, london, routledge*. U.S.A: Houston.
- Pride, W. J. and Ferrel, O. C. (1987). *Marketing, basic concepts and decisions*. U.S.A: Houghton Mifflin Harcourt.
- Salici, O. (2016). Türkiye Masa Tenisi Turizmi Katılımcılarının Tutum ve Memnuniyet Düzeylerinin Araştırılması ve Masa Tenisi Turizminin Geliştirilmesine Yönelik Öneriler. *Doktora Tezi*, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı, Isparta.
- Samur, S. (2018). *Bilgi çağında spor yönetimi*. Ankara: Gazi Kitabevi
- Sencer, M. (1979). *Kültüre İlişkin Temel Kavramlar*. *Ulusal Kültür Dergisi*. 5, 12-14.
- Shank, M. D. and Lyberger, M. R. (2015). *Sports marketing a strategic perspective* .5th.

Edition. New York: Routledge

- Talimciler, A. (2010). *Sporun sosyolojisi, sosyolojinin sporu*. Ankara: Bağlam Yayınları.
- Taşmektepligil, M. Y. ve İmamoğlu, O. (1996). Türkiye’de Kültürel Yapının Spora Etkisi Üzerine Düşünceler. *Beden Eğitimi Spor Bilimleri Dergisi*. 1, 30-35.
- Tel, M. (2007). Öğretim Üyelerinin Boş Zaman Etkinlikleri Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma: Doğu Anadolu Örneği. *Doktora Tezi*, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Thomas, A. (1995). *Einführung in die sportspsychologie*. Göttingen: Hogrefe.
- Tuncer, D., Arpacı, T., Ayhan, Y., Bölge, E. ve Üner, M. (1994). *Pazarlama*. Ankara: Gazi Yayınları.
- Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, Resmî Gazete, 17863: 9 Kasım 1982
- Türkiye Bedensel Engelliler Spor Federasyonu*, (2014). <http://www.tbesf.org.tr/kurumsal/tarihce/?id=20>, [Erişim Tarihi 11 Nisan 2020].
- Türkiye Görme Engelliler Spor Federasyonu*, (2016). <http://www.gesf.org.tr/kurulus>, [Erişim Tarihi 11 Nisan 2020].
- Türkiye İşitme Engelliler Spor Federasyonu*, (2014). <http://www.tiesf.gov.tr/About/Main>, [Erişim Tarihi 11 Nisan 2020].
- Türkiye Özel Sporcular Spor Federasyonu*, (2016). <https://www.tossfed.gov.tr/tarihce/>, [Erişim Tarihi 11 Nisan 2020].
- Yetim, A. (2000). Sporun Sosyal Görünümü. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. 1, 63-72.
- Yetim, A. (2016). *Sporun tanımı, alanı, amaç ve fonksiyonları, sporda etkili iletişim*. Ankara: Spor Kitabevi.
- Yılmaz, Ş. (2007). Rekreasyon Faaliyetlerinin Yönetim ve Organizasyonu, Antalya Bölgesindeki Beş Yıldızlı Otel İşletmelerine Yönelik Bir Uygulama. *Yüksek Lisans Tezi*, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.

Yılmaz, O. (2018). Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Boş Zaman Değerlendirme Alışkanlıkları ve Zaman Yönetim Becerilerinin İncelenmesi. *Bilim Uzmanlığı Tezi*, Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kocaeli.



ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı ve Soyadı İmre UÇAR
Doğum Yeri İstanbul / Üsküdar
Doğum Tarihi 01.02.1992

İletişim Bilgileri

E-posta imre.ucar@hotmail.com

EĞİTİM

2010-2016 Marmara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu –
Antrenörlük Eğitimi – Masa Tenisi Uzmanlık
27 Temmuz 2015 Marmara Üniversitesi Pedagojik Formasyon Eğitimi
29 Kasım 2016 TMTF Masa Tenisi 3.Kademe Kıdemli Antrenör

MESLEK HAYATI

2002-2013 Masa Tenisi Sporculuğu
2009-2010 DSİ Spor Kulübü Masa Tenisi Antrenör Yardımcısı
2012-2013 Escape Point Sports & Exercise Club Fitness ve Masa Tenisi
Antrenörlüğü
2016/2018 Eğitim Öğretim Yılı Kalem Vakfı Okulları Beden Eğitimi ve Spor
Öğretmenliği & Masa Tenisi Antrenörü
Eylül 2019- SES Kadın Sporları Masa Tenisi Antrenörü
Mayıs 2019- RAKK ATÖLYE Kurucu Ortağı